Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κ^ας COLOMB ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 49]

Πλὴν τῆς κλίσεως εἰς τὸ εὐεργετεῖν ὁ ἰατρὸς εἶχε πολλὴν κλίσιν εἰς τὴν μουσικήν. Τὴν ἑσπέραν ἐξῆγεν ἐκ τῆς θήκης του βάρβιτον παλαιάν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀγοράσῃ ὅτε ἦτο φοιτητής, καὶ ἔπαιζε παλαιὰς μελῳδίας τῆς ἐποχῆς του, ἡ δὲ μήτηρ του συνῴδευεν αὐτὸν διὰ τοῦ κλειδοκυμβάλου. Μετὰ τὸ τέλος ἑκάστης μελῳδίας ἐγίνετο μικρὰ παῦσις, καθ' ἣν συνδιελέγοντο περὶ τοῦ ἐκτελεσθέντος μουσικοῦ τεμαχίου, καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου παρετείνετο ἡ διασκέδασίς των.

Τοιοῦτος λοιπὸν ἦτο ὁ ἰατρός, οὗτινος τὴν θύραν ἔκρουσεν ὁ Κωστῆς ὁ ὑπηρέτης τοῦ κρεοπώλου, ἵνα τὸν παρακαλέσῃ νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Γυφτοπούλας. Ὁ ἰατρὸς ἐκάθητο μετὰ τὸ φαγητὸν καὶ ἔπινε τὸν καφέν του μετὰ τῆς μητρός του. Τὴν ὥραν δὲ ταύτην δὲν ἤθελε νὰ τὸν ταράττωσι, διότι ἤθελε νὰ ἀναπαύηται, ἀφ' οὗ ὅλον τὸ πρωὶ περιήρχετο ἐπισκεπτόμενος τοὺς ἀσθενεῖς του. Ἀκούσας ὅμως περὶ τίνος πρόκειται, εὐθὺς ἐρράψησε ταχέως τὸν καφέν του καὶ ἱππεύσας τὴν φορβάδα του ἐμάστιξεν αὐτήν, θέλων νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ χωρίον ὅσον τάχιστα, διότι ἐφοβεῖτο δικαίως τὰ ἀποτελέσματα τῶν ὀδόντων τοῦ Πιστοῦ. Παρηκολούθει δὲ αὐτὸν ὁ Κωστῆς πεζὸς μετὰ τοῦ σκύλου του.

«ΝΑ, ΕΤΣΙ ΘΑ ΤΑ ΤΑΪΖΕΤΕ» (Σελ.69)

«Ἀ! νά τον ὁ ἰατρός! ἀνεφώνησεν ὁ κὺρ Πέτρος, ὅστις δεκάτην ἤδη φορὰν εἶχεν ἔλθῃ εἰς τὸ παράθυρον. Τρέξε, Εὐμορφία, φώναξε τὴν γιαγιάν σου· ἐγὼ θὰ πάγω νὰ τὸν προϋπαντήσω καὶ νὰ τὸν φέρω ἐπάνω.»

Μετ' ὀλίγον ὁ ἰατρὸς ἦτο πρὸ τῆς θύρας τοῦ ἀγροφύλακος. Κατέβη ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ τὸν ἔδεσεν εἰς τὸν κρίκον ὅστις ἦτο ἐμπεπηγμένος ἐν τῷ τοίχῳ, καὶ ἠκολούθησε τὸν κὺρ Πέτρον, ὅστις τὸν προϋπήντησεν εὐγενῶς κρατῶν τὸν πῖλόν του.

«Ἀ! ἐξοχώτατε, εἶνε σπαραγμὸς καρδιᾶς!, εἶπε πρὸς τὸν ἰατρόν, ὁρίστε ἐπάνω, εἶνε καὶ ἡ μητέρα μου καὶ ἡ κόρη μου.»

Ἡ Μαριὰ εἶχε πυρετὸν σφοδρόν, ἔρριπτε τὰ σκεπάσματά της, καὶ ἐστέναζεν ἐκ διαλειμμάτων, διότι αἱ βίαιαι κινήσεις ηὔξανον τοὺς πόνους της. Ὁ ἰατρός, ἀφ' οὗ ἐξήτασε τὸ τραῦμα, τὸ ἔδεσε καλῶς καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὴν κοτὸν πραϋντικόν, καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν ἐφάνη ὅτι την κατέλαβεν ὕπνος.

Τότε ὁ ἰατρὸς ἐξῆλθεν ἀκροποδητὶ ἐκ τοῦ δω-

ματίου καὶ ἔνευσεν εἰς τὸν ἀγροφύλακα καὶ τὴν κυρὰ Μαρίαν νὰ τον ἀκολουθήσωσιν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς :

«Τὸ κοριτσάκι αὐτὸ δὲν εἶνε 'δικόν σας ;

— Ὄχι, ἐξοχώτατε, εἶνε Γυφτοπούλα καὶ την συνέλαβα χθὲς ἐν ᾧ ἔκλεπτεν. Ἐξενύκτησεν εἰς τὴν φυλακήν, ἀλλὰ ἔπειτα ἐσυλλογίσθηκα ὅτι ἡ φυλακὴ δὲν χορταίνει, καὶ σήμερον πρωὶ πρωὶ ἐπῆρα τὴν Μορφούλα μου καί της ἐπήγαμεν γάλα. Καὶ ἐπειδή μου ἐφάνη καλὸ κορίτσι, ἀπεφασίσαμεν ἐγὼ καὶ ἡ μητέρα μου νὰ το κρατήσωμεν. Ὁ Κωστῆς θὰ σας εἶπε βέβαια τὰ διατρέξαντα.

— Μάλιστα· καὶ ὁ σκύλος του εἶνε περίφημος φύλαξ. Ἂν δέν του ἐσφύριζεν ἐγκαίρως ὁ κύριός του, θὰ το κατεσπάραττε τὸ κοριτσάκι.

— Παναγία μου ! ἐψιθύρισεν ἡ κυρὰ Μαρία συμπλέκουσα τὰς χεῖράς της. Τί λέτε, ἐξοχώτατε, εἶνε διὰ θάνατον ;

— Ἕνεκα τῶν τραυμάτων, ὄχι· ἀλλὰ ἔχασε πολὺ αἷμα, καὶ ἐπειδὴ ἕως τώρα ἔζησε βίον ἄθλιον, θὰ βραδύνῃ νὰ ἀναλάβῃ. Νομίζω ὅτι δὲν θὰ ἐκάμνετε ἄσχημα νὰ την στείλετε εἰς τὸ νοσοκομεῖον. Σᾶς δίδω ἐγὼ συστατικὸν πρὸς τὸν διευθυντὴν καὶ πρὸς τὸν ἰατρόν.

Ὁ κῦρ Πέτρος καὶ ἡ μήτηρ του προσέβλεψαν ἀλλήλους.

«Θέλεις νὰ την 'πᾶμε;εἰς τὸ νοσοκομεῖον ;» ἔλεγον οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς μητρός. «Ὄχι, κατ' οὐδένα τρόπον», ἀπεκρίνοντο οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ υἱοῦ.

«Ὄχι, ἐξοχώτατε, εἶπεν ἡ κυρὰ Μαρία· τὴν ἐδάγκασεν ὁ σκύλος διότι ἐστάθη ἐμπρὸς εἰς τὴν Εὐμορφίαν μας διὰ νὰ την προφυλάξῃ. Λοιπὸν θὰ την ἐπηγαίναμεν εἰς τὸ νοσοκομεῖον τὴν Εὐμορφίαν μας ; Ὄχι, βέβαια. Λοιπὸν θὰ την κρατήσωμεν ἐδῶ, δέν την στέλλομεν εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

Ὁ ἰατρὸς ἐμειδίασε, καὶ τὸ πρόσωπόν του ἔλαμψεν ὑπὸ φαιδρότητος.

«Ἀξιόλογα, εἶπεν· εὖγε, κυρὰ Μαρία. Σταθῆτε τώρα νὰ σας ἐξηγήσω τί πρέπει νὰ πράξετε, καὶ αὔριον θὰ ἔλθω πάλιν. Ὑστερώτερα, ὅταν πέσῃ ὁ πυρετός, πρέπει νὰ της δώσετε ὀλίγον ζωμόν, κρασὶ παλαιὸν καὶ τονωτικά. Ἀλλὰ διὰ τὸ κρασὶ μή σας μέλῃ· τὸ ὑπόγειόν μου ἔχει ἀρκετὰς φιάλας. Θάρρος λοιπόν. Ἡ μικρὰ θὰ ἔχῃ παραληρήματα...

— Παραμιλητά ; εἶπεν ἡ κυρὰ Μαρία.

— Μάλιστα, εἶπεν ὁ ἰατρός, ἀλλὰ μή φοβηθῆτε, διότι, ὅταν πέσῃ ὁ πυρετός, θὰ παύσουν καὶ τὰ παραληρήματα... Ἀ ! δέν μου λέγετε, γνωρίζετε τὰ παλιόπαιδα, τὰ ὁποῖα ἔδεσαν τὰ ἀγκάθια εἰς τὴν οὐρὰν τοῦ σκύλου ; Ἤθελα νὰ τους εἰπῶ δύο λογάκια.»

Ἡ Εὐμορφία εἶχε γνωρίσῃ δύο ἢ τρία ἐκ τῶν παιδίων τούτων. Εἶπε τὰ ὀνόματά των πρὸς τὸν ἰατρόν, ὅοτις, πρὶν ἀπέλθῃ εἰς τὸ χωρίον του, διῆλθεν ἐκ τῆς οἰκίας των καὶ εἶπε πρὸς τοὺς γονεῖς των νὰ τα τιμωρήσωσι διὰ τὴν φοβερὰν ἀταξίαν των. «Δὲν ὑπάρχει ἀνηθικώτερον πρᾶγμα, παρὰ τὸ νὰ ἀφήσωσιν οἱ γονεῖς ἀτιμώρητα τὰ ἄτακτα τέκνα των» ἔλεγε, καὶ εἶχε δίκαιον.

Εὐτυχῶς τὰ τραύματα τῆς Γυφτοπούλας ταχέως ἐπουλώθησαν, ἀλλ' ὅμως τόσον αἷμα εἶχε χάσῃ, ὥστε ἦτο ἀδύνατος, ὡχρὰ καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ βαδίζῃ χωρὶς νὰ στηρίζηται. Ὁσάκις ἐπεχείρει νὰ βαδίσῃ, ἤπλωνε τὰς χεῖράς της διὰ νὰ ἁρπάσῃ ὅ τι δήποτε ἦτο ἐμπρός της, διὰ νὰ στηριχθῇ ἐπ' αὐτοῦ.

Οὕτω πως διῆλθεν ὅλον τὸν χειμῶνα ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ ἀγροφύλακος, ἀγαπωμένη ὑπὸ τοῦ κῦρ Πέτρου, τῆς κυρὰ Μαρίας καὶ τῆς Εὐμορφίας, καὶ αἰσθανομένη πρὸς αὐτοὺς ἀγάπην καὶ εὐγνωμοσύνην μεγίστην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

ΤΑ ΛΑΔΙΚΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ. — ΙΩΣΗΦ. — ΠΡΩΤΗ ΕΞΟΔΟΣ ΤΗΣ ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑΣ.

Ἐάν σας ἔλεγον ὅτι ὅσα συνέβησαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀγροφύλακος παρῆλθον ἀπαρατήρητα, δὲν θὰ ἔλεγον ἀλήθειαν. Εἰξεύρετε ὅτι παντοῦ οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι γλῶσσαν, καὶ ὅτι τὰς γλώσσας των τὰς μεταχειρίζονται πολύ, καὶ μάλιστά αἱ γυναῖκες, κυρίως δὲ τὰ λεγόμενα λαδικά, τὰ ὁποῖα ἐκ φύσεως ἐπιθυμοῦσι νὰ εἰξεύρωσι τί συμβαίνει ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πλησίον των. Μή με ἀναγκάσητε νὰ ἀπαριθμήσω τὰς ἐπισκέψεις αἵτινες ἦλθον χάριν τῆς Γυφτοπούλας, διότι ὅλον τὸ χωρίον ἦλθε μετὰ μεσημβρίαν.

Καὶ διατί μετὰ μεσημβρίαν ;

Διότι πρὸ μεσημβρίας εἶχον τὰς ἐργασίας των. Τυχαίως ὅμως διῆλθον τὸ πρωὶ δύο λαδικὰ καὶ αὐτὰ διέδωκαν εἰς ὅλον τὸ χωρίον τὴν ἀπροσδόκητον εἴδησιν.

«Καλέ, δὲν 'ξέρετε τί εἴδαμε σήμερα τὸ πρωί. Νὰ το ἀκούσετε καὶ θὰ ἀπορήσετε. Εἴδαμε τὴν κυρὰ Μαρία, τὸ 'γιό της καὶ τὴν ἐγγόνη της καὶ εἴχανε μαζί τους μία Γυφτοπούλα κατακουρελιασμένη, μὲ κάτι μαλλιὰ 'σὰν φρύγανα καὶ της ἐσκέπαζαν τὸ προσωπάκι της τὸ μισό.»

Ἔπειτα διεδόθη ὅτι τὴν Γυφτοπούλαν την κατεσπάραξεν ἄγριον θηρίον, καὶ ὅτι δὲν ἀπέθανε, διότι ἦλθεν ἀπὸ τὸ ἄλλο χωρίον καὶ την εἶδεν ὁ ἰατρὸς κ. Ἀσκληπιάδης. Τότε δὰ πλέον ἡ ὁδὸς ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔκειτο ἡ οἰκία τοῦ ἀγροφύλακος ἐπλημμύρησε. Τὰ λαδικὰ εἰς ἐνέργειαν ! Διήρχοντο πρὸ τῆς οἰκίας τυχαίως δῆθεν καὶ ἐκαλημέριζον τὴν κυρὰ Μαρίαν· ἄλλαι δὲ τολμηρότεραι εἰσήρχοντο καὶ ἐζήτουν στάκτην, ἢ ὀλίγα ξύλα ἢ τὴν σκάφην, καὶ ἔπειτα ἔμενον καὶ προσεπάθουν νὰ ἐξιχνιάσωσι τί-

ποτε. Τινὲς δὲ καὶ κατ' εὐθεῖαν εἰσήρχοντο καὶ ἠρώτων ἄνευ τινὸς προοιμίου.

« Καλέ, κυρὰ Μαρία μου, τί ἤκουσα ; Ἄγριο θεριὸ ἐδάγκασε τὴ Μορφούλα σου ; Ἀ ! ὄχι λοιπὸν τὴν Μορφούλα ; δόξα σοι ὁ Θεός ! ἀλλὰ ποῖον ; Ἀ! τὸ ἐσυμμάζεψες τὸ κοριτσάκι ! Τί καλά που ἔκαμες ! ὁ Θεὸς νὰ σού το πληρώσῃ, κυρὰ Μαρία μου. Καὶ δέν μου λὲς πότε ! ποῦ ; πῶς ! διατί ; Πέ μου νἄχῃς καλό, 'πέ μου νὰ σου χαρύνῃ ὁ Θεὸς τὴ Μορφούλα σου. Ἔτσι αἴ !»

Ο ΙΩΣΗΦ

Ἀτελεύτητοι ἦσαν αἱ ἐρωτήσεις τῶν λαδικῶν· ἡ δὲ κυρὰ Μαρία εἰς ἄλλας μὲν ἔκαμνε τὸν βαρὺν καὶ ἀπεκρίνετο διὰ τοῦ ναὶ ἢ ὄχι ξηρὰ ξηρά, εἰς ἄλλας δὲ ἔδιδε τὰς ζητουμένας πληροφορίας, καὶ διότι ἡ καλὴ ἀνατροφὴ διδάσκει νὰ μὴ περιφρονῶμεν τοὺς ἄλλους, ἐὰν μάλιστα φαίνεται ὅτι ἐνδιαφέρονται ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ διότι ὁ ἄνθρωπος εὐαρεστεῖται νὰ πληροφορῇ τοὺς ἄλλους περὶ πραγμάτων τὰ ὁποῖα ἐκεῖνοι μὲν δὲν εἰξεύρουσιν, αὐτὸς δὲ εἰξεύρει καὶ οὕτω πως φαίνεται σπουδαιότερος.

Μετ' οὐ πολὺ ὅλον τὸ χωρίον εἴξευρε τὴν ἱστορίαν τῆς Γυφτουπούλας καὶ ὅτι τὴν υἱοθέτησεν ἡ κυρὰ Μαρία. Φυσικὰ δὲ αἱ περὶ αὐτῆς γνῶμαι τῶν χωρικῶν ἦσαν διάφοροι· φέρ' εἰπεῖν ἡ κυρὰ Ἀναστάσαινα ἡ μυλωθρὸς ἔσειε τὴν κεφαλὴν καὶ ἔλεγε·

«Κακὰ θὰ τα ξεμπερδέψετε μ' αὐτὸ τὸ κορίτσι, αὐτοὶ οἱ Ἀτσίγγανοι ἔχουν τὸν τρισκατάρατον μέσα τους· εἶνε καταδομένοι 'ς τὴ μαγεία. Ἔχετε τὸ νοῦν σας μή σας πνίξῃ καμμία νύκτα 'ς τὸ κρεββάτι σας ἢ νὰ μὴ βάλῃ φωτιὰ καί σας κάψῃ ! Ὁ Θεὸς νὰ με βγάλῃ ψεύτρα ! »

Ἡ δὲ κυρὰ Μαρία ἐγέλα ἀκούουσα τὰς προρρήσεις τῆς κυρὰ Ἀναστάσαινας καὶ ἔλεγε καθ' ἑαυτήν· «Ἄχ τὸ καϊμένο ἂς ζήσῃ νὰ γίνῃ καλά, καὶ ἀργότερα ἔχομεν τὸν νοῦν μας καί το προσέχομεν... Τώρα πῶς νὰ το πετάξω μέσ' 'ς τοὺς πέντε δρόμους ἄρρωστο καὶ καταπληγωμένο... Καλέ, ἂς λέγῃ ὅ τι θέλῃ ἡ κυρὰ Ἀναστάσαινα... καλὰ θὰ κάμῃ νὰ κυττάζῃ τὸν μύλον της. »

Ἦσαν ὅμως καὶ ἄλλαι γυναῖκες ὄχι κακόγλωσσοι, αἵτινες ἐλυποῦντο τὴν Γυφτοπούλαν.

«Τὸ τσαμένο ! ἔλεγεν ἡ κυρὰ Χρίσταινα ἡ σύζυγος τοῦ πεταλωτοῦ, μικρὸ το ἔχεις, νὰ εἶνε πεντάρφανο ἕνα κοριτσάκι καὶ παντέρημο καὶ τὰ χάδια του νὰ εἶνε ξυλιές !...

— Τὸ καταραμένο τὸ ἀγριόσκυλο ! ἔλεγεν ἡ κυρὰ Σιδερῆ ἡ στρωματοποιός, σηκώνουνται ἡ τρίχες τοῦ κορμιοῦ μου ὅταν το συλλογισθῶ! λαχτάρα μου!»

Καὶ δὲν περιωρίσθησαν εἰς λόγους μόνον, ἀλλὰ τὴν συμπάθειάν των ἐξεδήλωσαν καὶ διὰ πραγμάτων, ὅτε ἡ Γυφτοπούλα ἦτο πλέον ἐκτὸς κινδύνου καὶ ἤρχισεν ἡ ἀνάρρωσις. Καθ' ἑκάστην δὲ ἤρχοντο τακτικῶς καὶ ἔλεγον·

«Αὐτὸ τὸ μηλαράκι, τὸ ἔφερα διὰ τὴν Μαριάν.

— Δός της, κυρὰ Μαρία μου, αὐτὰ τὰ καρυδάκια.

— Τῆς ἔφερα 'λίγα δαμάσκηνα. Εἶνε δροσινά.

— Ὅτι τα ἐγέννησεν ἡ ὄρνιθά μου. Τάραξέ της ἕνα αὐγουλάκι νὰ στηλωθῇ τὸ στομαχάκι της.»

Τότε ἡ Γυφτοπούλα ἔμαθεν ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ καρδίαι δυνάμεναι νὰ αἰσθάνωνται πρὸς αὐτὴν συμπάθειαν χωρὶς νὰ την γνωρίζωσιν, ἀλλὰ διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἦτο δυστυχής.

Ὁ χειμὼν παρῆλθεν, ἡ Γυφτοπούλα εἶχεν ἀναλάβῃ, ὁ δὲ κῦρ Πέτρος εἶχεν ἤδη ἀποφασίσῃ νὰ την κρατήσῃ ὁριστικῶς, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ ἡ Εὐμορφία την ἠγάπα τόσον πολύ. «Ἂς ὑποθέσω, ἔλεγεν ὁ γενναῖος ἀγροφύλαξ, ὅτι ἔχω δύο θυγατέρας· τάχα δὲν ὑπάρχουν ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ἔχουν δύο καὶ τρεῖς καὶ πέντε θυγατέρας ;» Ἐθεώρει δὲ τὰς ὑποψίας τῆς κυρὰ Ἀναστάσαινας ὡς μωρίας καὶ ἀνοησίας.

Ἀπόδειξις δὲ ὅτι ὁ κῦρ Πέτρος ἐσκέπτετο ὀρθῶς ἦτο καὶ τοῦτο· ἤδη ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τῆς μυλωθροῦ ἦτό τις ὅστις δὲν συνεμερίζετο τὴν γνώμην της καὶ τὰς ὑποψίας της, ὁ υἱός της Ἰωσήφ, κάθαρμα δεκατεσσάρων περίπου ἐτῶν, καρδία ἀρίστη, κεφαλὴ κακή, δραστήριος, εὐκίνητος καὶ ἐπιδέξιος ὡς λαθροθήρας. Σημειωτέον δὲ ὅτι δὲν ἐπυροβόλει κατὰ τῶν ζώων, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι δὲν εἶχεν ὅπλον· ἀλλ' ὅμως ἦτο ἀπαράμιλλος εἰς τὸ νὰ στήνῃ ἰξόβεργα, καὶ διαφόρων εἰδῶν παγίδας καὶ νὰ ἐφευρίσκῃ τοιαύτας. Ἦτο δὲ ἀρχηγὸς τῶν ἁγιοπαίδων τοῦ χωρίου εἰς πᾶσαν ἀταξίαν καὶ πανουργίαν. Αὐτὸς εἶχεν ἐπινοήσῃ νὰ δέσωσιν εἰς τὴν οὐρὰν τοῦ Πιστοῦ τὰς ἀκάνθας ἐν ἐλλείψει μεταλλίνου τινὸς σκεύους. Ἀλλ' ὅμως εἶχε μετανοήσῃ διὰ τὴν κακὴν πρᾶξίν του πρὶν ἔτι ὁ ἰατρὸς τον νουθετήσῃ, καὶ κατεθλίβετο διότι ἔγινεν αἰτία νὰ πάθῃ ἡ δυστυχὴς Γυφτοπούλα. Τόσον δὲ συνῃσθάνθη τὸ πταῖσμά του, ὥστε ὁ χαρακτήρ του ἐβελτιώθη ἐπαισθητῶς πρὸς χαρὰν μεγάλην τῆς μητρός του. Ποῦ νὰ φανταστῇ ἡ κυρὰ Ἀναστάσαινα ὅτι ἡ μικρὰ μάγισσα, ὅπως την ἔλεγεν, ἔγινεν ἡ ἀφορμὴ νὰ διορθωθῇ ὁ ἄθλιος υἱός της.

ΕΦΕΡΕ ΚΛΑΔΟΥΣ

«Τί νὰ κάμω, ἔλεγεν ὁ Ἰωσὴφ μόνος του, τί νὰ κάμω διὰ νὰ βοηθήσω καὶ ἐγὼ τὴν Γυφτοπούλαν νὰ γίνῃ καλὰ μίαν ὥραν ἀρχήτερα !»

Καὶ λοιπὸν ἔφερε καθ' ἡμέραν εἰς τὴν κυρὰ Μαρίαν μυρία ὅσα πράγματα εὔμορφα· κλάδους πρίνου ἔχοντας φύλλα στίλβοντα καὶ κόκκους κοκκίνους, ἀγριοδαμάσκηνα, χάλικας τοῦ ποταμοῦ διαφόρων χρωμάτων.

«Τά ἔφερα, κυρὰ Μαρία, διὰ τὴν Μαριάν, ἔλεγεν ὁ Ἰωσήφ, χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος. Τὰ βάζω ἐδῶ. Αὔριο θά της φέρω χρυσᾶ ψαράκια ζωντανά. Θά τα ψαρεύσω μόνος μου.»

— Εὐχαριστῶ, παιδί μου. Ἔχε τὴν εὐχήν.»

Ἡ Μαριὰ δὲν ἐγνώριζε τὸν Ἰωσήφ, διότι δὲν τον ἄφινον νὰ ἀναβῇ ἐπάνω· ἀλλ' ὅμως εἴξευρε τὸ ὄνομά του καὶ ἐμειδία ὁσάκις ἡ Εὐμορφία ἀνέβαινε φέρουσα κἄτι τι καλὸν καὶ ἔλεγεν. «Ὁ Ἰωσήφ το ἔφερε.»

Ἡμέραν τινὰ ὁ Ἰωσὴφ ἦλθε σκιρτῶν ὑπὸ χαρᾶς. Ἔφερε μίαν φωλεὰν σπίνων, περιέχουσαν τέσσαρας μικροὺς νεοσσούς, οἵτινες ἤρχισαν νὰ πτερώνωνται, ἀλλὰ δὲν εἶχον ἀκόμη πτέρυγας μεγάλας ὥστε νὰ ἵπτανται. Ἡ Εὐμορφία ὅτε ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ εἶδε τὸν Ἰωσήφ, ἀπέμεινεν ἄναυδος καὶ ἔκθαμβος καὶ τον ἠρώτησεν.

«Εἶνε τῆς Μαριᾶς;

— Ναί... καὶ 'δικά σου» προσέθηκεν ὁ παῖς νοήσας ὅτι καὶ ἡ Εὐμορφία ἠδύνατο νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ θέλῃ τὰ ἀθύρματα, καίτοι δὲν ἦτο ἀσθενὴς ὅπως ἡ Μαριά.

« Ο ΙΑΤΡΟΣ ΕΜΑΣΤΙΞΕ ΤΗΝ ΦΟΡΒΑΔΑ » (Σελ. 65)

Ἡ Εὐμορφία ἐκοκκίνισεν ὑπὸ χαρᾶς καὶ εἶπε·

«Ὦ! Εὐχαριστῶ, Ἰωσήφ· τί καλὸ παιδί που εἶσαι! τί εὔμορφά που εἶνε τὰ πουλάκια! Δὲν θὰ ψοφήσουν τὰ καϊμένα; Τί τρώγουν;

— Σπόρους, εἶπεν ὁ Ἰωσήφ. Θὰ 'πάγω νά σου φέρω. Θά της ἀρέσουν, τί λές; Καὶ θὰ διασκεδάζῃ νὰ τα ταΐζῃ. Πῶς εἶνε σήμερα;

— Εἶνε καλλίτερα. Ὁ ἰατρὸς τώρα δὰ ἦτο ἐδῶ καὶ εἶπε νά την ἐνδύσωμεν ζεστὰ καὶ νὰ την καταβάσωμεν εἰς τὸν κῆπον νὰ καθίσῃ εἰς τὸν ἥλιον. Ἡ γιαγιά την ἐνδύνει τώρα, καὶ ἐγὼ θὰ φέρω εἰς τὸν κῆπον τὴν πολυθρόνα τῆς γιαγιᾶς.

— Στάσου, Μορφούλα, τὴν πηγαίνω ἐγώ. Ποῦ νά την βάλω; Ἐκεῖ δὰ εἰς τὴν γωνίαν, κάτω ἀπὸ τὸν περιστερῶνα, ἐκεῖ δὲν φυσᾷ ἄνεμος. Ἀλλὰ τὸ χῶμα εἶνε ὑγρόν· νά της βάλωμεν τὴν φάθαν νὰ πατήσῃ; Δὲν πρέπει ὅμως ὁ ἥλιος νά την κτυπᾷ 'ς τὸ κεφάλι... Ἔχεις μίαν ὀμπρέλλαν;

— Ἡ γιαγιὰ ἔχει μίαν κόκκινην ὡραίαν, ἀλλὰ δὲν θά την δώσῃ πιστεύω...

— Τότε τὴν ποδιάν σου. Τὴν δένομεν εἰς τὴν τριανταφυλλιὰν ἀπὸ τὰ δέματά της, δένομεν καὶ ἕνα σχοινάκι ἀπὸ τὸν ἕνα τοῖχον εἰς τὸν ἄλλον καὶ την ἁπλώνομεν, καὶ θὰ γίνῃ μία ὄμορφη τέντα. Στάσου, ἐγὼ ἔχω πάντοτε σπάγγον 'ς τὴν τσέπη μου.. Βλέπεις; Δός μου δύο καρφίτσες νὰ κερφώσω τὴς ἄκρες τῆς ποδιᾶς 'ς τὸν σπάγγον... Νά το! Κάθισε τώρα μιὰ στιγμὴ 'ς τὴν πολυθρόνα νὰ ἰδοῦμε ἂν εἶνε καλὰ βαλμένη ἡ τέντα.

— Ὦ! Τί καλά πού το ἔκοψεν ὁ νοῦς σου! Τὸ κεφάλι της θὰ εἶνε εἰς τὴν σκιὰν καὶ ὅλον της τὸ σῶμα εἰς τὸν ἥλιον... Μαριά! ἔλα νὰ ἰδῇς τί ὡραῖά που θὰ καθίσῃς ἐδῶ!»

Ἡ Μαριὰ ἐνεφανίσθη τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς τὴν θύραν τοῦ μαγειρείου μετὰ τῆς κυρὰ Μαρίας, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονός της. Ἔκλεισε δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς θαμβωθεῖσα ἐκ τῆς λάμψεως τοῦ ἡλίου καὶ ἐστάθη ὀλίγον νὰ ἀναλάβῃ δυνάμεις.

« Σταθῆτε, κυρὰ Μαρία, νά την σηκώσω ἐγώ, εἶπεν ὁ Ἰωσὴφ σπεύδων πρὸς τὴν Μαριάν. Τὴν ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ ἐλαφρὰ ἐλαφρὰ μετὰ πάσης προσοχῆς την ἐκάθισεν εἰς τὴν καθέδραν, καὶ περιέστειλε τὸ φόρεμά της περὶ τοὺς πόδας της διὰ νὰ μὴ κρυώνῃ, καὶ τὸ καλὸν παιδίον ἐγέλα εὐθύμως.

«Χά, χά, χά! Ὡραία ἡμέρα διὰ τοὺς ἀρρώστους! ἔ, τί λὲς Μόρφω, τῆς βάζομεν ἕνα προσκέφαλον ἐδῶ 'ς τὴν πλάτην, καὶ ἕνα σκέπασμα 'ς τὰ γόνατά της;... τὰ πόδια της εἶνε κοντὰ καὶ δὲν φθάνουν νὰ πατήσουν 'ς τὴν ψάθα· στάσου νά της βάλωμεν ἐκεῖνο τὸ κασελάκι νὰ πατήσῃ... Ἀ! περίφημα! Ἔ, τί λές, Μαριά, καλά τα κατεφέραμε;

Ἡ Γυφτοπούλα ὕψωσε πρὸς τὸν Ἰωσὴφ τοὺς μέλανας ὀφθαλμούς της καὶ εἶπεν·

«Εὐχαριστῶ, Ἰωσήφ!

— Κύτταξε! ἀνεφώνησεν ἔκθαμβος ὁ μικρός, τὸ ξέρει τὸ ὄνομά μου, χωρὶς νά με γνωρίζῃ!...»

Ἡ Γυφτοπούλα ἐμειδίασε.

Εἶχεν ἀναγνωρίσῃ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς καρδίας τὸν Ἰωσήφ, περὶ οὗ ἐγίνετο τόσος λόγος ἀφ'

ὅτου ἦτο ἀσθενής. Ἔλεγε δὲ καθ' ἑαυτὴν βλέπουσα τὸν Ἰωσήφ. «Καὶ αὐτὸς ὁμοιάζει τὸν Ζάκην!»

Ἡ Εὐμορφία κατέθηκε τὴν φωλεὰν τῶν σπίνων ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς Μαριᾶς, ὁ δὲ Ἰωσὴφ ἔτριψεν ὀλίγους κόκκους σίτου, ἔδραμεν εἰς τὸν ὀρνιθῶνα καὶ εὗρε πτερὸν ὄρνιθος καὶ το ἐπελέκησεν εἰς σχῆμα ῥάμφους, διὰ νὰ δώσῃ τροφὴν εἰς τοὺς νεοσσούς.

«Νά, ἔτσι θά τα ταΐζετε» εἶπεν εἰς τὰ κοράσια.

Ἡ Μαριὰ κατ' ἀρχὰς εὐηρεστεῖτο ἀκούουσα τοὺς πιπισμοὺς τῶν νεοσσῶν, καὶ βλέπουσα αὐτοὺς ἐκτείνοντας τῶν τράχηλόν των διὰ νὰ φθάσωσι τὴν διδομένην εἰς αὐτοὺς τροφήν. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἐβαρύνθη καὶ ἔστρεψε τὸ βλέμμα της εἰς τὴν ἀπέναντι θέαν. Ἠσθάνετο ζάλην καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ ἐάν ἦτο καλὰ ἢ κακά. Ἐκ διαλειμμάτων ἔκλειε τοὺς ὀφθαλμοὺς χάριν ἀναπαύσεως· ἀλλὰ ταχέως ἤνοιγεν αὐτοὺς διότι ἐζαλίζετο. Ἄρωμα λεπτὸν ἐφέρετο ἐν τῷ ἀέρι, τὸ ἄρωμα τῶν ἴων, τὰ ὁποῖα ἤνοιγον χαιρετίζοντα τὸ φαιδρὸν ἔαρ. Ἔντομα ἐβόμβουν πέριξ τῶν φυτῶν, αἱ δὲ περιστεραὶ ἵπτανται ὑπεράνω τοῦ κήπου, καὶ ἔπειτα ἐκάθηντο ἀνὰ δύο ἐπὶ τῆς στέγης.

« ΘΑ ΤΑ ΨΑΡΕΥΣΩ ΜΟΝΟΣ ΜΟΥ » (Σελ. 68)

Πολὺ ὑψηλὰ εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπέταξε πτηνὸν μαῦρον καὶ ἠκούσθη ἡ ὀξεῖα κραυγή του.

«Ἕνα χελιδονάκι! εἶπεν ὁ Ἰωσήφ. Εἶνε τὸ πρῶτον χελιδόνι καὶ ἦλθε νὰ ἰδῇ ἂν εἶνε καιρὸς νὰ ἔλθουν καὶ τὰ ἄλλα.

— Ποῦ εἶνέ το; ποῦ; ἀνεφώνησεν ἡ Μαριὰ ἀνορθωθεῖσα ἐπὶ τῶν ποδῶν της.

— Ἐκεῖ... τὸ βλέπεις; Νὰ τώρα δὰ ἐπέρασεν ἀπὸ 'πάνω μας. Τὸ εἶδες;

— Τὸ εἶδα ἐγώ, εἶπεν ἡ Εὐμορφία. Θὰ εἶνε ἴσως αὐτὸ ὅπου ἦτο καὶ πέρυσιν ἐδῶ εἰς τὴν αὐλήν μας. Θὰ εὕρῃ πάλιν τὴν φωλεάν του. Ἡμεῖς δὲν χαλοῦμεν τὰς φωλεάς.

—Πῶς πετᾷ 'ψηλά! εἶπεν ἡ Μαριὰ στενάζουσα· ἔρχεται ἀπὸ μακριά, καὶ 'μπορεῖ νὰ 'πάγῃ ὅπου θέλῃ!... Ἄχ, πόσον ἤθελα νὰ εἶχα πτερά!»

Ὁ Ἰωσὴφ ἐγέλασε καὶ εἶπε·

«Δὲν χρειάζονται πτερὰ διὰ νὰ ταξειδεύσῃ κανείς. Ὁ ἄνθρωπας ἔχει πόδια καὶ τον φέρνουν ὅπου θέλῃ, ἔχει ἄλογα, ἔχει πλοῖα. Ἐγὼ 'μπορῶ νὰ 'πάγω ὅπου θέλω χωρὶς πτερά. Καὶ ὅταν μεγαλώσω θὰ κάμω ταξείδια νὰ ἰδῶ πολλοὺς τόπους.

— Ἐγὼ καλλίτερα ἔχω νὰ μένω ἐδῶ, εἶπεν ἡ Εὐμορφία. Θὰ κουράζεται κανεὶς ὅταν ταξειδεύῃ πεζός, τὰ ἄλογα, καμμίαν φορὰν ἀγριεύουν καὶ μὲ τὸ πλοῖον εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ πνιγῇ.

— Ἂν ἔχῃ πτερὰ δὲν φοβᾶται τίποτε!, εἶπεν ἡ Γυφτοπούλα. Ἄχ! καὶ ἂς εἶχα πτερά!

— Μήπως καὶ θέλῃς νά μας ἀφήσῃς καὶ νὰ φύγῃς; Κακοκόριτσο! Ἐγὼ πού σ' ἀγαπῶ τόσον!

εἶπεν ἡ Εὐμορφία καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τῆς Μαριᾶς καὶ την κατεφίλησε σφίγγουσα αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας της δυνατά.

Ἡ Μαριὰ ἀνταπέδωκε τὰς θωπείας εἰς τὴν Εὐμορφίαν καὶ δὲν ὡμίλησε πλέον περὶ πτερῶν ἢ ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ πετάξῃ. Ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς της, ἡ δὲ Εὐμορφία καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἐνόμισαν ὅτι κοιμᾶται καὶ ἀπεμακρύνθησαν ἀκροποδητί, ἦλθον εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ κήπου νὰ θρέψωσι τοὺς νεοσσούς των.

Ἀλλ' ἡ Μαριὰ δὲν ἐκοιμᾶτο, προσεπάθει νὰ διαλύσῃ τὸ νῆμα τῶν σκέψεών της. Ἠσθάνετο πολλὴν ὄρεξιν νὰ φύγῃ καὶ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸν πρότερον βίον της, νὰ πλανᾶται μετὰ τῶν Ἀθιγγάνων. Ἐφαντάζετο ὅτι ἔβλεπε διερχομένην συνοδείαν Ἀθιγγάνων, ὅτι ἡ συνοδεία ἐστάθμευσεν ἐκεῖ πλησίον καὶ ἤναψαν πῦρ νὰ μαγειρεύσωσι. Πόσον ἤθελε νὰ εἶνε καὶ αὐτὴ ἐκεῖ!

Ἀλλὰ δὲν ἐλυπεῖτο διότι θὰ ἀπεχωρίζετο τόσων ἀγαπητῶν προσώπων; Δὲν θὰ ἐλυπεῖτο τὴν Εὐμορφίαν ἥτις τόσον την ἠγάπησε; παρὰ τῆς ὁποίας ἔλαβε τὸ πρῶτον ἐπὶ ζωῆς της φίλημα; δὲν θὰ ἐλυπεῖτο την κυρὰ Μαρίαν, ἥτις ἔδειξε τόσην εὐσπλαγχνίαν καὶ στοργὴν πρὸς τὴν ὀρφανὴν Γυφτοπούλαν; τὸν δὲ κὺρ Πέτρον ποῦ θὰ τον ἄφινεν, ὅστις την εἶχεν ὡς κόρην του;

Ἐσκέπτετο ἡ Μαριὰ καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποφασίσῃ ἐὰν θὰ εὐηρεστεῖτο ἢ θὰ ἐλυπεῖτο τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ ἐπίστευεν ὅτι ἠδύνατο νὰ ἀγαπήσῃ τόσον σφοδρῶς ἀνθρώπους μὴ Ἀθιγγάνους. Καὶ ὅμως τους ἠγάπησεν ὅσον εἶχεν ἀγαπήσῃ τὸν Ζάκην.

[Ἕπεται συνέχεια] Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

ΛΑΜΠΟΣ ΚΑΙ ΚΑΡΜΕΛΑ

[Συνέχεια · ἴδε σελ. 54]

Ἡ Καρμέλα εἶχεν ἀνακτήσῃ τὴν πρώτην ζωηρότητά της. Ἐτραγούδει εὐθύμως καὶ ἐπανελάμβανε τὰς ὁδηγίας, τὰς ὁποίας τῇ εἶχε δώσῃ ὁ μικρὸς βοσκὸς ὅπως εὕρῃ τὸν δρόμον. Ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο ἐκτὸς κινδύνου πλέον· ν' ἀποπλανηθῇ πλέον ἦτο ἀδύνατον. Ἔλεγεν εἰς τὸν Λάμπον:

— Καρδιά, Λάμπο, σὲ 'λίγο φθάνομεν ἐκεῖ ποῦ θέλομεν!

Ἀλλὰ καθὼς εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ πυκνὸν δάσος, μέχρι τοῦ ὁποίου ἀδύνατοι ἔφθανον οἱ μυκηθμοὶ τῆς ἀγέλης, ἐξηφανίσθη τὸ ᾄσμα ἀπὸ τὰ χείλη της καὶ ἡ εὐθυμία ἀπὸ τὴν καρδίαν της.

Τρία τέταρτα τῆς ὥρας ἐβάδιζεν ἤδη, καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ ῥυάκιον δὲν θὰ ἦτο μακράν. Τυχέως παρετήρησε πρὸς τὰ ἐπάνω. Μία σταγὼν ἔπεσεν εἰς τὸ μέτωπόν της· «θὰ εἶνε σταλαγματιὰ τῆς δροσιᾶς» διενοήθη τὸ κοράσιον. Ἀλλὰ μετὰ τὴν πρώτην σταγόνα ἦλθε καὶ δευτέρα καὶ τρίτη. Συγχρόνως δὲ ἠκούσθη παράδοξος κρότος· τὸ πυκνὸν φύλλωμα τῶν δένδρων ἤρχισε νὰ σείεται μετὰ σφοδρότητος. Ἡ Καρμέλα ἔφθασεν εἰς θέσιν τινὰ ὅπου τὰ δένδρα δὲν ἦσαν τόσον πυκνά, καὶ διὰ μέσου των ὁποίων ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τὸν οὐρανόν. Ὅλον τὸ διάστημα, τὸ ὁποῖον περιέλαβε τὸ βλέμμα της, ἦτο σκεπασμένον μὲ πυκνά, μαῦρα σύννεφα, τὰ ὁποῖα συνωθοῦντο τὸ ἓν ἐπὶ τοῦ ἄλλου μὲ φοβερὰν ταχύτητα.

Ἔβρεχε. Ὁλονὲν ὁρμητικωτέρα ἔπιπτεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἡ βροχή. Τώρα πλέον τὸ δυστυχές, ὀκταετές κοράσιον ἀπώλεσε καθ' ὁλοκληρίαν τὸ θάρρος του. Ἐπόθει τὸν ἥλιον, τὸν μυκηθμὸν τῆς ἀγέλης, τὸ καλὸν παιδίον τὸ ὁποῖον ἐφάνη τόσον φιλόξενον καὶ περιποιητικόν, καὶ σχεδὸν χωρὶς νὰ θέλῃ, ἐφώναξε περίφοβον:

— Βιτώριο! Βιτώριο!

Ἀλλ' ἡ φωνὴ ἐχάθη εἰς τὸν κρότον τῆς βροχῆς, εἰς τὴν βοὴν τῆς καταιγίδος, εἰς τοὺς θρηνώδεις γογγισμοὺς τοῦ δάσους. Ἀπερίγραπτος φόβος συνέσφιγξε τὴν καρδίαν τῆς Καρμέλας καὶ ἔκλεισε τὸ στόμα της. Ἐσκέπασε τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲ τὴν χεῖρά της καὶ στηριχθεῖσα εἰς ἓν δένδρον ἔχυσε πικρὰ δάκρυα.

Τὸ ταλαίπωρον κοράσιον! μόνον καὶ ἔρημον· Δὲν εἶχε κανένα νὰ τῷ δώσῃ θάρρος νὰ τὸ παρηγορήσῃ.

Μόνον; Ὄχι, βεβαίως δὲν ἦτο μόνον. Ὁ Λάμπος ἦτο πλησίον του, ὁ Λάμπος ὁ ὁποῖος ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν του ὀρθωθείς, προέτεινε τὸ ῥύγχος του διὰ νὰ πλησιάσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον εἰς τὴν κυρίαν του, ὁ Λάμπος, ὁ ὁποῖος ὑλάκτει τρυφερῶς διὰ νὰ προσελκύσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Καρμέλας.

Ἡ βροχὴ ἐξηκολούθει ὁλονὲν σφοδροτέρα. Τὸ νερὸν ἔτρεχε κατὰ μῆκος τοῦ κορμοῦ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐστηρίζετο ἡ Καρμέλα καὶ ἔβρεχε τὰ ἐνδύματά της. Εἰς πᾶσαν πνοὴν τοῦ ἀνέμου ἥτις ἔσειε τὰ φύλλα, κατέπιπτον πολλαὶ σταγόνες, οὕτω δὲ εἰς τοὺς πόδας τοῦ κορασίου ἐσχηματίσθη μικρὰ λίμνη.

Ὁ Λάμπος ἀπεμακρύνθη ἀνήσυχος ἐκ τῆς κυρίας του. Ἔτρεχεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ὅπως ἴδῃ μήπως ἐκεῖ πλησίον εὑρίσκετο καλλίτερόν τι καταφύγιον. Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου πάλιν δὲν ἤθελε ν' ἀπομακρυνθῇ πολύ. Ἐπέστρεψεν ὀπίσω καὶ ἀνεκάθισε πλησίον τῆς Καρμέλας.

Ἐπὶ τέλους τὸ πυκνὸν σκότος διελύθη. Ἡ βροχὴ ἤρχισε νὰ πίπτῃ σιγανὰ ἐπὶ τῶν φύλλων καὶ τῶν κλώνων. Τὸ ποτάμιον, τὸ ὁποῖον εἶχε σχηματισθῇ ἐξηφανίσθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἀπορροφηθὲν ὑπὸ τῆς διψασμένης γῆς. Διὰ μέσου τοῦ φυλλώματος ἐφαίνετο γαλανὴ λωρὶς τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὄπισθεν αὐτῆς διεκρίνετο ὁ ἥλιος. Τὰ πτηνὰ ἤρχισαν πάλιν τὸ κελάδημά των· δροσερὰ πνοὴ ἀνέμου ἔπνευσε καὶ ἐξαισία εὐωδία ἐκ τῶν χόρτων καὶ τῶν ἀνθέων διεχύθη εἰς τὸ δάσος. Πέριξ τὰ πάντα ἦσαν ἥσυχα· ἡ φύσις ἐφόρεσε πάλιν τὴν εὔθυμον καὶ ὡραίαν στολήν της.

Τώρα ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπαναλάβῃ ἡ Καρμέλα τὸν δρόμον της. Ἀλλὰ τὸ κοράσιον εἶχε χάσῃ ὅλον τὸ θάρρος του. Μόλις εὗρε τὴν δύναμιν νὰ προχωρήσῃ μέχρι μέρους τινος ὅπου δὲν εὑρίσκοντο δένδρα.

Ἐκεῖ ἀνέβη εἰς ὕψωμα καὶ ἐστάθη, ὅπως αἱ θερμαὶ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου στεγνώσωσι τὰ ἐνδύματά της. Ὑπὸ τοὺς πόδας της ἔρρεε το ῥυάκιον, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ τῇ χρησιμεύσῃ ὡς σημεῖον τῆς πορείας της, ἀλλὰ ἡ μικρὰ κόρη δὲν ἠσθάνετο καμμίαν διάθεσιν νὰ προχωρήσῃ

περαιτέρω. Τὸ σχέδιον, το ὁποῖον τὴν παρελθοῦσαν νύκτα εἶχε φανῇ εἰς αὐτὴν τόσον εὔκολον, τῇ ἐφαίνετο τώρα τόσον τολμηρόν, τόσον δυσεκτέλεστον, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά της. Μὲ δυνατὴν φωνὴν προσεκάλει τὴν μάμμην της καὶ τὸν πατέρα της.

Ματαίως ἐφώναζε· εἰς μιλλίων ὁλοκλήρων ἀπόστασιν δὲν εὑρίσκετο ζῶσα ψυχή· οὐδεὶς ἤκουε τοὺς κλαυθμούς της, οὐδεὶς τὸ οὔρλιασμα τοῦ κυνός, ὁ ὁποῖος ἐφώναζε μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῶν πνευμόνων του.

Ἡ Καρμέλα δὲν ἤξευρε τί ὥρα ἦτο· ἦσαν ἴσως δύο ὧραι, τρεῖς ὧραι, τέσσαρες ὧραι μετὰ μεσημβρίαν Τοῦτο μόνον ἤξευρεν, ὅτι πολὺς καιρὸς εἶχε παρέλθῃ ἀφ' ὅτου εἶχεν ἀναχωρήσῃ ἐκ τῆς πατρικῆς της οἰκίας. Ἔβλεπεν ὅτι ὁ ἥλιος κατέβαινε ταχέως πρὸς τὸν ὁρίζοντα καὶ ἐσκέπτετο μὲ τρόμον ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ τὴν προφθάσῃ ἡ νὺξ ἐν τῇ ἐρημίᾳ ἐκείνῃ.

Εἰς ἐλαφρὸς κρότος, τὸν ὁποῖον ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσεν ἐκ τῶν παρακειμένων θάμνων τὴν ἔκαμε καὶ ἀνετινάχθη. Διηύθυνε πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνος τὸ βλέμμα της καὶ εἶδε νὰ ἕρπῃ κάτι μαῦρον, γλοιῶδες, στίλβον. Ἦτο ἓν νεροφίδον, ἴσως ἀβλαβὲς ζῷον, ὅπως τόσα ἄλλα, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἴδῃ ἕως τότε εἰς τὸν κῆπον τῆς οἰκίας των. Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, εἰς τὴν ψυχικὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο, ἡ ἐμφάνισις τοῦ ἀντιπαθητικοῦ ἐκείνου ζῴου ἐνεποίησεν εἰς τὸ κοράσιον μέγαν φόβον, ἀπερίγραπτον τρόμον. Ἐξέβαλε δυνατὴν φωνὴν καὶ ἤρχισε νὰ τρέχῃ χωρὶς νὰ ἠξεύρῃ ποῦ. Ἐνόμιζεν ὅτι τὸ νεροφίδον τὴν κατεδίωκε...

Ὁ Λάμπος, ὅστις μέχρι τοῦδε εἶχεν ἀκολουθήσῃ εὐπειθῶς, τώρα ἔγεινεν ὁδηγός. Προέτρεχεν ὑλακτῶν, ἡ δὲ Καρμέλα ἔτρεχε κατόπιν του χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ ὅτι τὸ εὐφυὲς ζῷον δὲν ἔτρεχε τυφλῶς, ἀλλ' ἐπροχώρει καθ' ὡρισμένον σχέδιον. Ἔπειτα δὲ πατήσας εἰς πλατείας τινὰς πέτρας αἱ ὁποῖαι ἐξεῖχον τοῦ ὕδατος ἐπέρασεν εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην. Ἐκεῖ ἐστάθη καὶ ἐπερίμενε τὴν κυρίαν του.

Τὸ καράσιον ἐπέρασεν ἐπίσης.

Τότε ὁ Λάμπος ἤρχισε νὰ τρέχῃ πάλιν. Ὁ δρόμος ἦτο χειρότερος ἀπὸ ἐκεῖνον εἰς τὸν ὁποῖον εὑρίσκοντο πρὸ ὀλίγου. Ἀλλ' ὁ ὁδηγὸς τῆς Καρμέλας, ὁ ὁποῖος ὁτὲ μὲν προέτρεχε, ἔπειτα δὲ πάλιν ἵστατο καὶ ἐπερίμενε τὴν κυρίαν του, ἐφαίνετο ὁλονὲν βεβαιότερος περὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ σχεδίου του. Ἑκάστην στιγμὴν ἐστρέφετο πρὸς τὴν Καρμέλαν ὡς νὰ ἤθελε νὰ τῇ εἴπῃ: «Βλέπεις! Ἐγὼ πρὸ πολλοῦ ἤθελα νὰ πάρωμεν αὐτὸν τὸν δρόμον.»

Τὸ κοράσιον ἤσθμαινε καὶ ἐνίοτε ἵστατο διὰ ν' ἀναπνεύσῃ. Ἀλλ' ὁ Λάμπος ἥρπαζε μὲ τοὺς ὀδόντας του τὸν ποδόγυρον τοῦ φορέματος τῆς Καρμέλας καὶ τὴν παρετήρει μετὰ τόσης πεποιθήσεως, ὥστε τὸ κοράσιον ἐσχημάτισε τὴν βεβαιότητα ὅτι ἔμελλε νὰ τὸ ὁδηγήσῃ εἰς κατῳκημένον μέρος, εἰς φιλόξενον καλύβην, ὅπου ἠδύνατο νὰ ξεκουρασθῇ, καὶ ὅπου ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ ὁδηγίας πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ ταξειδίου της.

Τοιουτοτρόπως ἐξῆλθον ἐκ τοῦ πυκνοῦ δάσους καὶ ἔφθασαν εἰς τὴν κορυφὴν ἑνὸς βουνοῦ. Ἡ Καρμέλα δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνθυμηθῇ ἂν ἦτο τὸ ἴδιον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἴδῃ ἀναβῇ. Δεξιά, πρὸς δυσμάς, ἀνεγνώρισε τὰς ὀξείας κορυφὰς τοῦ Μαυροβράχου ὁ ὁποῖος ἀπ' ἐκεῖ ἐφαίνετο πλησιέστερα καὶ εὐκρινέστερα ἢ ἀπὸ τὴν Ἰζολέταν.

Ὁ ἥλιος ὅστις κατέβαινεν ἀκαταπαύστως εἰς τὸν ὁρίζοντα ἔψαυεν ἤδη μίαν ἀπὸ τὰς ὑψηλοτέρας ῥάχεις τῆς σειρᾶς ἐκείνης τῶν ὀρέων, καὶ αἱ σχεδὸν κάθετοι ἀκτῖνές του ἠνάγκασαν τὴν Καρμέλαν νὰ σκεπάσῃ τοὺς ὀφαλμοὺς μὲ τὴν χεῖρά της. Μία τρομερὰ σκέψις τῇ ἐπῆλθεν, ὅτι τὸ φῶς του ἠδύνατο μετ' ὀλίγον νὰ ἐξαφανισθῇ ὄπισθεν τοῦ ὄρους.

Διὰ μιᾶς ἐστράφη ὁ Λάμπος ὁρμητικῶς πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ διὰ μικρῶν πηδημάτων κατέβη στενὸν καὶ κατωφερῆ δρομίσκον, τὸν ὁποῖον εἶχε σκάψει τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῶν βράχων. Πρὸς στιγμὴν ἡ Καρμέλα ἔμεινεν ἀμηχανοῦσα, ἀλλ' ἡ εὔθυμος ὑλακὴ τοῦ Λάμπου ἔδωκεν εἰς αὐτὴν θάρρος. Εἰσῆλθε καὶ αὐτὴ εἰς τὸν στενόν, κοῖλον δρομίσκον καὶ ἐβάδιζε στηριζομένη διὰ τῶν χειρῶν της, ἐπὶ τέλους ἔφθασεν εἰς πεδιάδα κατάφυτον.

Ὁ Λάμπος προέτρεχεν. Ἐπήδησεν ἐπὶ μικροῦ γηλόφου καὶ εἶδε πρὸς τὰ κάτω· ἔπειτα ἔστρεψε καὶ παρετήρησε τὴν Καρμέλαν, ἡ ὁποία κατάκοπος ἐπροχώρει βραδέως.

Ὁ Λάμπος ἐφαίνετο ζωηρός, εὔθυμος. Τὸ κοράσιον ἐπλησίασε καὶ ἐνόησε ποῖον ἦτο τὸ αἴτιον τῆς χαρᾶς του.

(Ἕπεται τὸ τέλος) Αι—Ει

[Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ]

ΕΙΣ ΕΝΑ ΜΝΗΜΑ

Μιὰ κόρη πονεμένη
συχνὰ μὲ τὴν μικρούλα της
τὴν ἀδελφὴ προβαίνει
'ς τὸ κοιμητήριο τ' ἄχαρο,
καὶ σταματᾷ τὸ βῆμα
'ς ἀγαπημένο μνῆμα.

Κι' ἀδέλφια καὶ πατέρα
εἶχαν θρηνήσῃ πρότερα·
μόν' ἡ γλυκειὰ μητέρα
ἦτον ἀκόμα ἡ σκέπη τους·
καὶ τώρ' ἀναστενάζουν
κι' ἀνώφελα τὴν κράζουν!

Μὲ πόθο τριγυρίζουν
ἐκεῖ 'ς τὸ μαῦρο χῶμα της,
καὶ τ' ἄνθη συγυρίζουν
ποῦ 'φύτευσαν μὲ δάκρυα,
τοὺς μόσχους ἀναπνέουν
καὶ τὰ φιλοῦν καὶ κλαίουν.

Ἡ πρώτη καίει λιβάνι
καὶ μ' ἄφραστη συγκίνησι
τὴν προσευχή της κάνει,
παίρνει τὴν ἀδελφούλα της,
ἀντάμα γονατίζουν
καὶ μυρολόγι ἀρχίζουν.

— Ὦ μάνα λατρεμένη,
τὴν ὀρφανιά μας νἄβλεπες!
καὶ νἄλεγες, καϊμένη,
τοῦ Χάρου νὰ μᾶς ἔπαιρνε,
ποῦ πλειὰ δὲν ἠμποροῦμε
δίχως μ' ἐσὲ νὰ ζοῦμε!—

Τέτοια 'λαλοῦσ' ὁ πόνος·
κι' ὅμως ἡ μάνα τ' ἄκουσε.
Δὲν 'πέρασ' ἕνας χρόνος
καὶ δυὸ φορὰς ἀνοίχθηκε
τὸ θλιβερὸ μνημεῖο,
κ' ἐπῆρε καὶ ταῖς δύο.

Τώρα κανεὶς δὲν κλαίει
'ς τὸ μνῆμα τὸ παντέρημο,
μήτε λιβάνι καίει·
τ' ἄνθη, κι' αὐτὰ 'ξεράθηκαν,
καὶ 'ς τ' ἀκριβὸ κηπάρι
αὐξαίνει τὸ χορτάρι.

Γ. ΜΑΡΤΙΝΕΑΗΣ

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ

Η ΜΑΓΙΚΗ ΡΑΒΔΟΣ

«Παίζομεν τὴν μαγικὴν ῥάβδον; εἶπεν ὁ Κωστάκης.

—Μετὰ χαρᾶς, εἶπον πάντες οἱ παρόντες· ἀλλὰ νὰ μας ἐξηγήσῃς πρῶτον τί εἶδους παιγνίδιον εἶνε.

—Εἶνε ἁπλούστατον καὶ διασκεδαστικώτατον.

«Θὰ καθίσετε ὅλοι κατὰ σειρὰν καὶ ἐγὼ θὰ κινῶ ἐπάνω σας τὴν μαγικὴν ῥάβδον μου—καὶ ἔδειξε ῥάβδιον τὸ ὁποῖον ἐκράτει εἰς τὴν δεξιάν του—, ὁ δὲ Νῖκος θὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ἄλλο δωμάτιον καὶ ἀπ' ἐκεῖ θὰ μαντεύσῃ εἰς ποῖον ἀπὸ σᾶς θά την σταματήσω. Πρὶν ὅμως ἐξέλθῃ πρέπει νὰ κάμωμεν μερικὰ μάγια. Σᾶς παρακαλῶ δὲ νὰ γίνῃ ἄκρα σιωπή.

»Ἰδού, κύριοι, βλέπετε στηρίζω εἰς τὸ αὐτίον τοῦ Νίκου τὸ ἄκρον τῆς μαγικῆς ῥάβδου μου καὶ τον ἐρωτῶ:

«Νῖκο, ἀκούεις τίποτε;

—Ὄχι», ἀποκρίνεται ὁ Νῖκος.

Ἡ ἐρώτησις δὲ αὕτη καὶ ἀπόκρισις ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις, ἕως ὅτου τις ἐκ τῶν παιζόντων χάσῃ τὴν ὑπομονήν του καὶ ὁμιλήσῃ. Ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ Ἑλένη λέγει:

«Οὔ καὶ σεῖς! φθάνει πλέον, ἐλᾶτε νὰ μὴ χασομερεύωμεν!»

Ἀλλὰ ὁ Κωστάκης καὶ ὁ Νῖκος ὑποκρίνονται ὅτι δὲν προσέχουν καὶ ἐπαναλαμβάνουν τὸν διάλογόν των.

«Νῖκο, ἀκούεις τίποτε; — Ὄχι...

— Νῖκο, ἤκουσες τίποτε; — Ἤκουσα.»

Λέγων δὲ ὁ Νῖκος ἤκουσα, ἐννοεῖ τὴν φωνὴν τῆς Ἑλένης, ἥτις ὡμίλησε πρώτη. Διότι ἐδῶ ἔγκειται ἀκριβῶς τὸ μυστήριον τοῦ παιγνιδίου.

Τότε ἀποσύρεται ὁ Νῖκος βέβαιος ὢν ὅτι ἀκριβέστατα θὰ μαντεύσῃ ποῦ θὰ σταματήσῃ ἡ μαγικὴ ῥάβδος. Ἐνοήσατε δὲ σεῖς βεβαίως ὅτι θὰ σταματήσῃ εἰς τὴν ἀνυπόμονον Ἑλένην ἥτις ὡμίλησε.

Ὁ Κωστάκης κινεῖ σοβαρῶς τὴν ῥάβδον ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν παιζόντων καὶ λέγει δυνατά.

«Ἡ μαγικὴ ῥάβδος κινεῖται.

—Ἂς κινῆται», ἀποκρίνεται ὁ Νῖκος ἔξωθεν.

Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται ἕως ὅτου περιέλθῃ ὁ Κωστάκης δὶς ἢ τρὶς πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς παίζοντας. Ἔπειτα δὲ μετὰ ἀταραξίας ἀφ' οὗ ἔλθῃ πάλιν ἔμπροσθεν ἐκείνου ὅστις ὡμίλησε πρῶτος, κρατεῖ ἄνωθεν αὐτοῦ τὴν ῥάβδον καὶ ἀνκφωνεῖ·

«Ἡ μαγικὴ ῥάβδος ἐσταμάτησε... ποῦ;

— Εἰς τὴν Ἑλένην», ἀνακράζει ὁ Νῖκος καὶ εἰσέρχεται θριαμβεύων, ἐν ᾧ πάντες οἱ ἄλλοι μένουσιν ἐκστατικοί, ἀδυνατοῦντες πῶς νὰ ἐξηγήσωσι τὴν μαγικὴν δύναμιν τῆς ῥάβδου.

ΠΑΙΚΤΗΣ ΑΠΟΜΑΧΟΣ

Ο ΜΟΥΣΙΚΟΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ἡ μικρὰ Λουκία ἀγαπᾷ πολὺ τὴν μουσικήν. Διὰ τοῦτο ἔχει χαρὰν μεγάλην, ὅταν ὁ πτωχὸς μουσικὸς ἔρχεται καὶ παίζῃ τὸ ὄργανόν του κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα τῆς οἰκίας.

Ὁ μουσικὸς ἔχει μαῦρα γένεια καὶ εἶνε ἄνθρωπος γλυκύτατος καὶ ἥμερος.

Ἔχει πάντοτε μαζί του καὶ τὴν κόρην του, ἡ ὁποία τρέχει ὁλόγυρά του, ἀλλὰ κάποτε ὅταν εἶνε κουρασμένη, τὴν καθίζει ὁ πατέρας της ἐπάνω εἰς τὸ ὄργανον καὶ την παίρνει ὁ ὕπνος καὶ ἀποκοιμᾶται. Ἡ Λουκία ἠρώτησε καὶ ἔμαθε τὸ ὄνομά της, τὴν λέγουν Νώταν.

«Ἄχ! μητέρα μου, πόσον ἤθελα νὰ εἶμαι σὰν τὴν Νώταν! εἶπε μίαν ἡμέραν ἡ Λουκία εἰς τὴν μητέρα της. Τί χαρά μου, νὰ κάθωμαι ἐπάνω εἰς τὸ ὄργανον, καὶ νὰ παίζῃ, καὶ ἐγὼ νὰ κοιμοῦμαι καὶ νὰ ἀκούω τὴν μουσικὴν εἰς τὸν ὕπνον μου!

—Ὄχι, παιδί μου, εἶπεν ἡ μητέρα της, ἡ Νώτα ἔχει πτωχὸν πατέρα καὶ δὲν εἰμπορεῖ ὁ καϊμένος νά της ἀγοράσῃ καινούργια ροῦχα καὶ παιγνιδάκια. Δὲν ἔχει μητέρα, καὶ δι' αὐτό την παίρνει μαζί του. Ποῦ νά την ἀφήσῃ τὴν καϊμένην εἰς τὸ καλυβάκι του; Ὅταν εἶνε κρύον, ὅταν βρέχῃ, ὅταν χιονίζῃ, σύ, Λουκία μου, ἔχεις τὰ ζεστά σου φορεματάκια, τὴν φωτιάν σου καὶ τὸ ζεστόν σου φαγητὸν καὶ δὲν κρυώνεις· ἀλλὰ δὲν ἐρωτᾷς τὴν Νώταν τί ὑποφέρει ἡ καϊμένη; Δόξαζε λοιπὸν τὸν Θεὸν διότι σου ἔδωκεν ὅλα αὐτὰ τὰ ἀγαθά, καὶ παρακάλεσέ τον νὰ μὴ γίνῃς καὶ σὺ σὰν τὴν Νώταν.» Ἡ Λουκία ἐνόησε πόσον δίκαιον εἶχεν ἡ μητέρα της, καὶ εὐθὺς ἔτρεξε καὶ ἐπῆρε μίαν κούκλαν της καὶ την ἐχάρισεν εἰς τὴν Νώταν, τῆς ἔδωκε καὶ ὀλίγα παξημαδάκια· εἰς τὸν πατέρα τῆς Νώτας ἔδωκε τὴν δραχμήν της, ἡ ὁποία ἦτο στιλπνὴ στιλπνὴ καί τής την εἶχε δώσῃ ἡ καλή της μάμμη.

Τώρα δέν μου λέγετε ποῖος ἀπὸ τοὺς τρεῖς ἔμεινε πλέον εὐχαριστημένος; ἡ Λουκία ὅπου ἔκαμε τὴν ἐλεημοσύνην, ἡ Νώτα που ἔλαβε τὴν ὡραίαν κούκλαν, ἢ ὁ πατέρας ὅπου βλέπει τὴν κόρην του εὐχαριστημένην;

Ἐγὼ λέγω ὅτι πλέον εὐχαριστημένη εἶνε ἡ Λουκία, ἡ ὁποία ἐχάρισε τὴν κούκλαν της εἰς τὸ πτωχὸν κοριτσάκι.

ΝΙΝΑ

ΠΡΟ ΤΟΥ ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΥ

Πόσους αἰῶνας ἀπέχει ἀφ' ἡμῶν ἡ ἐποχὴ ἡ πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ!

Τότε οἱ ἄνθρωποι ἦσαν ὀλίγοι ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ τὰ ἄλλα ὅμως ζῷα ἦσαν πολυπληθῆ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπερμεγέθη καὶ πελώρια. Ὁ ἐλέφας, ὅστις εἶνε τὸ μέγιστον τῶν σημερινῶν ζῴων, εἶνε μηδὲν παραβαλλόμενος πρὸς τὸν μαστόδοντα, ὅστις καὶ αὐτὸς δὲν ἦτο μέγα τι, παραβαλλόμενος πρὸς τὸ δεινοθήριον. Τὸ τερατῶδες τοῦτο θηρίον, οὗτινος τὸ μῆκος ἦτο πέντε ἢ ἓξ μέτρων, ἐστηρίζετο ἐπὶ τεσσάρων ποδῶν πελωρίων, ἡ μεγάλη καὶ βαρεῖα κεφαλή του εἶχε προβοσκίδα ὡς τοῦ ἐλέφαντος, καὶ δύο μεγίστους ὀδόντας κυρτοὺς πρὸς τὰ κάτω· τοὺς ὀδόντας τούτους μετεχειρίζετο εἰς τὸ νὰ σκάπτῃ τὴν γῆν ἢ τὸν βυθὸν τῶν ὑδάτων, ὅπου συνήθως ἔζη, εἰς τὸ νὰ ἀναζητῇ καὶ ἀνευρίσκῃ τὴν τροφήν του καὶ εἰς τὸ νὰ κρατῆται ὡς δι' ἀγκίστρου ἀπὸ τῶν ἀποτόμων βράχων ὁσάκις ἤθελε νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ ποταμοῦ. Ἡ λέξις δεινοθήριον σημαίνει θηρίον δεινόν, φοβερόν, θαυμαστόν. Ἔζη δὲ ἐν ἐποχῇ ἥτις γενικῶς λέγεται προκατακλυσμιαία, ὅ ἐστι πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ.

Πλὴν τοῦ δεινοθηρίου καὶ τοῦ μαστόδοντος ἔζων τότε καὶ ἄλλα τοιαῦτα ζῷα, ὧν τὰ ὀνόματα ἀναγράφομεν χάριν περιεργίας: τὸ παλαιοθήριον, τὸ ἀοπλοθήριον, ὅ ἐστι θηρίον ἄνευ ὅπλων, ὁ γλυπτόπους, ὁ μεγαλώνυξ, ὁ μυλόδους, ὁ λοφιόδους, ὁ χοιροπόταμος, τὸ μεγαθήριον, τὸ γλωσσοθήριον, τὸ ἀνθρακοθήριον, τὸ ὁρακοθήριον, τὸ τρωγονθήριον, τὸ ὁπλοθήριον, τὸ ἱπποθήριον, τὸ σιβαθήριον καὶ πλεῖστα ἄλλα ἅτινα νῦν δὲν ὑπάρχουσι.

Ὀλίγον βραδύτερον ἀνεφάνη ὁ ὄρος ἢ βόνασος εἶδος ἀγρίου βοῦ, κατὰ τὸ μέγεθος ἴσος πρὸς ἐλέφαντα. Εἶχε κέρατα παμμέγιστα, χαίτην πυκνοτάτην καὶ ὑπὸ τὸν λαιμόν του ἐκρέματο γένειον. Τὸ βλέμμα του ἦτο ἀγριωπόν, ἡ φωνή του ἠχηρά, ἡ δύναμίς του ἀκατάβλητος. Τότε ἔζων δύο ἔτι ζῷα ἡ ἄρκτος καὶ ἡ ὕαινα τῶν σπηλαίων, πολὺ μεγαλήτερα τῶν σημερινῶν, ἔλαφος ἡ γιγαντιαία ἔχουσα κέρατα τριῶν μέτρων, καὶ τέλος τὸ μαμμοὺθ εἶδος ἐλέφαντος ἔχοντος ὕψος πέντε ἢ ἓξ μέτρων, μετὰ χαίτης μελαίνης καὶ πυκνομάλλου δέρματος πυρρόχρου.

Πλὴν τῶν ζῴων τούτων ἅτινα πάντα ἦσαν τερατώδη, ἔζων ἐντὸς τῶν ὑδάτων ἑρπετὰ πελώρια, ὁ ἰχθυόσαυρος ἔχων μῆκος δέκα περίπου μέτρων, κεφαλὴν ὀξεῖαν, ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ὀδόντας καὶ δύο ὀφθαλμοὺς μεγάλους ὡς κεφαλὴν ἀνθρώπου καὶ οὕτω πως διατεθειμένους, ὥστε ἔβλεπεν ἐκ πάσης ἀποστάσεως. Φοβερὸς κατάσκοπος! Ὁ πλησιόσαυρος δὲν ἦτο ὀλιγώτερον ἐπίφοβος, ἡ κεφαλή του ἐφέρετο ἐπὶ τραχήλου μακροῦ ὡς τοῦ ὄφεως καὶ ἠδύνατο νὰ την κυρτώνῃ πρὸς τὰ ὄπισθεν καὶ νὰ την κρατῇ ἔξω τοῦ ὕδατος ὅπως ὁ κύκνος ὁ πλέων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς λίμνης. Τὸ σῶμά του ἦτο κολοσσιαῖον, ἀλλ' ὁ μεγαλόσαυρος ἦτο ἔτι μᾶλλον ἐκτάκτων διαστάσεων, ἔχων ἕως εἴκοσι δύο μέτρων μῆκος.

Ὄντως ἀξιοθέατον καὶ ἀξιοπερίεργον θηρίον ἦτο ὁ πτεροδάκτυλος· εἶχε τὴν οὐρὰν βραχυτάτην, τὸν τράχηλόν μακρότατον, ῥάμφος πτηνοῦ, ὀδόντας ἑρπετοῦ καὶ πτέρυγας νυκτερίδος.

Ὑπῆρχον ὡσαύτως χελῶναι πελώριοι, κροκόδειλοι τερατώδεις, σαλαμάνδραι ἀπιστεύτου μεγέθους καὶ πλεῖστα ἄλλα ἑρπετά.

Ἀλλὰ θά μ' ἐρωτήσητε καὶ πολὺ δικαίως.

«Ἀφ' οὗ τὰ ζῷα ταῦτα ἔζησαν πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, πῶς εἰξεύρομεν ὅτι ὑπῆρξαν, καὶ μάλιστα ὁποῖον σχῆμα εἶχον; Ὑπῆρχον τότε Μουσεῖα φυσιογραφικά, ὅπου ἐφυλάσσοντο; ὑπῆρχον ἐπιστήμονες διὰ νὰ τα περιγράψωσι;

—Ὄχι, Μουσεῖα δὲν ὑπῆρχον. Ἀλλ' ἐὰν δὲν ὑπῆρχον τότε ἐπιστήμονες, ὑπάρχουσιν ὅμως σήμερον. Οἱ ἐπιστήμονες λοιπὸν οὗτοι ἀνακαλύψαντες ἐντὸς τῆς γῆς, ἐντὸς σπηλαίων ὀστᾶ καὶ ἄλλα λείψανα τῶν προκατακλυσμιαίων τούτων ζῴων, κατώρθωσαν νὰ τα ἀναπαραστήσωσιν ὅπως ἦσαν τότε.

Σημειωτέον δὲ ὅτι τινὰ τῶν ζῴων τούτων δὲν ἐξέλιπον ἐντελῶς. Εὑρίσκεται ἔτι εἰς τὰ βόρεια τῆς Ῥωσίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἡ ἄλκη. Τινὲς βόνασοι ἐπιζήσαντες μετὰ τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ γένους των ζῶσιν ἐν Πολωνίᾳ εἰς τὰ ἐλώδη δάση τῆς Λιθουανίας, ἡ δὲ ἀγρία φαιὰ Ἀμερικανικὴ ἄρκτος εἶνε ἴσως ἀπόγονος τῆς ἄρκτου τῶν σπηλαίων. Ἄλλα τινὰ εἴδη ἐξηφανισμένα ἀπὸ πολλῶν αἰώνων εἶχον ἀπομείνῃ καὶ μετὰ τὸν κατακλυσμόν. Ἴχνη δὲ αὐτῶν εὑρίσκομεν εἰς τοὺς ἡρωϊκοὺς ἄθλους τῶν ἡμετέρων προγόνων Ἡρακλέους, Θησέως καὶ λοιπῶν. Ὁ βόνασος δὲν μας ἐνθυμίζει τὸν Μινώταυρον; ἡ ἔλαφος ἡ ἔχουσα πελώρια κέρατα δὲν μας ἐνθυμίζει τὴν χαλκόπουν Κερυνῆτιν ἔλαφον τοῦ Ἡρακλέους; τὰ δὲ θηρία τῶν σπηλαίων τὸν ἐν Νεμέᾳ λέοντα καὶ τὸν Ἐρυμάνθειον κάπρον; ὁ δὲ ἰχθυόσαυρος, ὁ πλησιόσαυρος καὶ ὁ μεγαλόσαυρος δὲν μας ἐνθυμίζουσι τὴν Λερναίαν Ὕδραν καὶ τὸν ὄφιν Πύθωνα, καὶ τὸ θαλάσσιον τέρας ὅπερ ἐφόνευσεν ὁ Περσεὺς καὶ τὴν Χίμαιραν ἣν ἐξηφάνισεν ὁ Βελλεροφόντης;

Μετὰ τὰ εἰρημένα περὶ τοῦ κολοσσιαίου μεγέθους τῶν προκατακλυσμιαίων τούτων ζῴων, δὲν θὰ ἐκπλαγῆτε βεβαίως διατί ἐθεωρήθησαν ὡς ἥρωες ἐκεῖνοι οἵτινες ἐλύτρωσαν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τῶν ἀγρίων τούτων θηρίων.

Ἀλλ' οὔτε ὁ Ἡρακλῆς, οὔτε ὁ Θησεὺς οὐδὲ οἱ ἄλλοι ἥρωες οἱ ἐξαφανίσαντες τὰ τέρατα ταῦτα ἐσκέφθησάν ποτε νὰ περιγράψωσιν αὐτά. Ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, οἱ ἐπιστήμονες κατώρθωσαν νὰ ἀναπαραστήσωσι τὰ προκατακλυσμιαῖα ζῷα, ὁδηγούμενοι ἐκ τῶν διασωθέντων σκελετῶν καὶ λειψάνων, ἐκ τῶν τεμαχίων τῶν σιαγόνων, ἐκ τῶν ὀδόντων, ἐκ τῶν κεράτων, ἐκ τῶν φολίδων καὶ ἄλλων διαφόρων μερῶν τοῦ σκελετοῦ αὐτῶν. Τὰ λείψανα δὲ ταῦτα τῶν προκατακλυσμιαίων ζῴων ὀνομάζονται ἀπολιθώματα, ἡ δὲ ἐπιστήμη ἡ ἐξετάζουσα αὐτὰ ὀνομάζεται παλαιοντολογία, ἤτοι ἐπιστήμη τῶν παλαιῶν καὶ παναρχαίων ὄντων.

Πρῶτος ὁ Κυβιέρος ὁ διάσημος γάλλος φυσιοδίφης, γεννηθεὶς τῷ 1769 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1832 ἵδρυσε τὴν ἐπιστήμην ταύτην. Ἕως τότε ὀσάκις ἀνεκαλύπτοντο τοιαῦτα λείψανα ζῴων, ἐθεωροῦντο ὡς ἰδιοτροπίαι τῆς φύσεως, περίεργα μέν, ἀλλ' οὐδεμιᾶς προσοχῆς ἄξια. Πρῶτος ὁ Κυβιέρος ἐξετάσας αὐτὰ ἠρώτησεν ἑαυτὸν τίνος ἄρά γε ζῴου εἶνε λείψανα; βλέπων δὲ ὅτι εἰς οὐδὲν ἐκ τῶν σημερινῶν ἐφηρμόζοντο, ὑπώπτευσεν ὅτι ἦσαν ὀστᾶ ζῴων ἐξαφανισθέντων. Ἐπεχείρησε λοιπὸν νὰ κατασκευάσῃ τὸν σκελετὸν αὐτῶν. Ἐκ τοῦ σκελετοῦ ἔγινε γνωστὴ ἡ ἱστορία των, οἱ ὀδόντες των ἀπέδειξαν τί ἔτρωγον, ἡ διάθεσις τῶν μελῶν αὐτῶν καὶ τὸ σχῆμα τῶν ποδῶν, ποῦ ἔζων. Ταῦτα πάντα ἐξετάσας, ἔμαθε τὴν ἱστορίαν των, ὡς ἐὰν συνέζησε μετ' αὐτῶν. Ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν ζῴων τούτων ἔμαθε τὴν ἱστορίαν τῆς γῆς, καὶ βαθμηδὸν κατώρθωσε νὰ ἀναστήσῃ ὅλην τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, περὶ ἧς οὐδ' ἡ ἐλαχίστη ὑπῆρχε πρότερον ὑποψία. Ἀλλὰ πόση ὅμως πολυμάθεια, πόσαι παρατηρήσεις, πόση ὑπομονὴ ἐχρειάσθη ἵνα φθάσῃ εἰς τὸ εὐάρεστον τοῦτο ἀποτέλεσμα!

Τοιαῦτα ἀπολιθώματα εὑρέθησαν καὶ ἐν Ἀττικῇ ἐν τῷ χωρίῳ Πικέρνι, εἶνε δὲ ἐκτεθειμένα ἐν τῷ Φυσιογραφικῷ Μουσείῳ τῶν Ἀθηνῶν, ὅπου δύνασθε νὰ τα ἴδητε κατὰ πᾶσαν Τετάρτην καὶ Σάββατον πρὸ μεσημβρίας. Μεταξὺ τούτων εὑρίσκονται καὶ ὀστᾶ λεόντων, ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὑπῆρχον καὶ λέοντες ἐν Ἀττικῇ, ἐν ᾧ τὴν σήμερον ἀπαντῶσι μόνον ἐν τοῖς θερμαῖς χώραις τῆς Ἀφρικῆς.

Καὶ τώρα θά μ' ἐρωτήσετε. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καθ' ἣν ἔζων ἐπὶ τῆς γῆς τὰ κολοσσιαῖα ταῦτα ζῷα, ὁ ἄνθρωπος τοὐλάχιστον ἦτο καὶ αὐτὸς μεγαλόσωμος ἀναλόγως τῶν ζῴων μεθ' ὧν ἔζη;

Ὄχι, σᾶς ἀποκρίνομαι, τὸ ἀνάστημα τοῦ ἀνθρώπου ἦτο τὸ αὐτὸ καὶ σήμερον, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων ὀστῶν, ἅτινα εὑρέθησαν μεταξὺ τῶν ἀπολιθωμάτων τῶν ζῴων.

Ἀλλὰ πῶς ὁ ἄνθρωπος τὸ ἀσθενές, καὶ ἀνίσχυρον τοῦτο ὄν, τὸ γυμνόν, τὸ ἐστερημένον φυσικῶν ὅπλων, ἠδυνήθη νὰ παλαίσῃ πρὸς τὰ γιγαντιαῖα ἐκεῖνα πλάσματα, τὰ ὡπλισμένα διὰ τοσοῦτον ἰσχυρῶν ὅπλων; Πῶς ἠδυνήθη μάλιστα νὰ διαφύγῃ τὰς προσβολὰς καὶ ἐπιθέσεις αὐτῶν; Πῶς ἠδυνήθη νὰ τα ὑποτάξῃ καὶ νὰ τα καταστήσῃ ὑποχείρια; Τοῦτο εἶνε φαινόμενον πολὺ μᾶλλον παράδοξον ἢ ἡ ὕπαρξις τῶν ἐκτάκτων ἐκείνων ζῴων.

Ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ δημιουργήσας τὸν ἄνθρωπον, εἰς ὃν εἶχε προορίσῃ μέλλον ἀνώτερον καὶ ὑψηλότερον προενόησε καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὰ κατάλληλα μέσα, ἵνα ἀγωνισθῇ καὶ κατανικήσῃ τὰ πολλὰ καὶ διάφορα ταῦτα ἐμπόδια. Δὲν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν οὔτε ὅπλα οὔτε ἐνδύματα, ἀλλ' ἀντὶ τούτων ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸν νοῦν, τὸ λογικὸν καὶ ὁ ἄνθρωπος ὡς ζῷον λογικὸν κατώρθωσε νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτόν, νὰ προμηθευθῇ ὅ τι δὲν εἶχε, καὶ νὰ γίνῃ ὁ βασιλεὺς τῆς κτήσεως, αὐτὸς ὅστις εἶχε τὸ ἀσθενέστατον σῶμα πάντων τῶν πλασμάτων.

ΦΥΣΙΟΔΙΦΗΣ

ΚΑΛΟΝ ΜΑΘΗΜΑ

ΜΥΘΟΣ

«Καλὲ τί συνέβη; τί ἐπάθαμεν; χθὲς ἡ προβειά μας ἦτο λευκὴ λευκοτάτη καὶ μόλις ποῦ καί που εἶχεν ὀλίγας κηλίδας, καὶ σήμερον, ἂν πραγματικῶς εἴμεθα ὅπως φαινόμεθα, ἀλλοίμονον, δὲν ὑπάρχει ἄλλο ποίμνιον ἀκαθαρτότερον ἀπὸ ἡμᾶς.

«Παιδί μου, εἶπεν ἡ ἀμνὰς πρὸς τὸ πρόβατον, τὸ χρῶμα μας δὲν ἤλλαξεν ἀπὸ χθές, εἴμεθα ὅπως καὶ ὅταν ἐθαύμαζες τὴν λευκότητά μας. Ἀλλὰ σήμερον ἡ γῆ εἶνε χιονισμένη, καὶ σὺ παρεβάλλεις τὴν λευκότητα τοῦ μαλλίου μας πρὸς τὴν λευκότητα τῆς χιόνος καὶ φυσικὰ ἡ χιὼν εἶνε πολὺ λευκοτέρα καὶ καὶ καθαρωτέρα.»

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι ὅσον καὶ ἂν νομίζωμεν ἑαυτοὺς τελείους καὶ ἁγνούς, πάντοτε ὀφείλομεν νὰ σκεπτώμεθα ὅτι ὑπάρχουσιν ἄλλοι τελειότεροι καὶ ἁγνότεροι. Τούτους δὲ νὰ προσπαθῶμεν νὰ ὁμοιάσωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον

ΣΠΑΡΚ

ΔΥΣΤΗΝΟΣ ΜΗΤΗΡ !

Ὁ ἄνεμος μυκᾶται, ἡ τρικυμία μαίνεται. Ἔξω τοῦ λιμένος τὰ κύματα ὑψοῦνται ἀλλεπάλληλα, ἡ δὲ παραλία κατακλύζεται ὑπὸ τῆς ἀφριζούσης θαλάσσης. Οἱ βράχοι τοὺς ὁποίους ἀδιαλείπτως τὸ κῦμα καλύπτει καὶ πάλιν ἀποκαλύπτει, δεικνύουσι τῇδε κἀκεῖσε τὴν κορυφήν των. Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ ὁρασις δύναται νὰ φθάσῃ, βλέπει χάος φρικῶδες.

Οὐδὲν πλέον συγκρατεῖ τὴν θάλασσαν, ἣν ὁ ἄνεμος ἀνακυκᾷ· ὁμοιάζει πρὸς τέρας λυσσαλέον καὶ ἡ ἀναπνοή της ἀνυψοῖ κύματα πελώρια, καταπίπτοντα πάλιν μετὰ κρότου ὑποκώφου καὶ πενθίμου, ὡς γοερὸν καὶ θρηνῶδες παράπονον.

Μόνα πτηνά τινα φίλα τῆς καταιγίδος τολμῶσι νὰ παίζωσι καὶ νὰ διασκεδάζωσιν ἐν τῇ τρικυμίᾳ. Αἱ λευκαὶ πτέρυγες τῶν ἱπταμένων λάρων διαγράφουσι γραμμὴν στίλβουσαν, ἐξαφανιζομένην αἴφνης καὶ πάλιν ἀναφαινομένην· ὁρμῶσιν ἐπὶ τῆς ἀφριζούσης κορυφῆς τῶν κυμάτων, καὶ ἐκεῖθεν ἀνίπτανται τολμηρῶς εἰς τὸν ἀέρα, καὶ αἰωροῦνται ἐν τῷ διαστήματι ἀγερώχως περιφρονοῦντες τὴν λαίλαπα.

Ἀὴρ καὶ ὕδωρ συγχέονται ἐν ἀνεκφράστῳ ἀταξίᾳ. Οἱ ἁλιεῖς ἀνέλκουσι τὰ πλοιάριά των καὶ καταφεύγουσιν εἰς τὰς καλύβας των. Τί δύνανται οἱ ἀσθενεῖς θνητοὶ πρὸ τῆς τοιαύτης βίας τῆς θαλάσσης!

Καὶ ὅμως ἐν τῇ ἐρήμῳ παραλίᾳ δὲν διακρίνετε σχῆμα ἀνθρώπινον; Ποία εἶνε ἡ γυνὴ ἐκείνη ἡ ὠχρὰ καὶ λεπτοφυής, ἥτις ἀποτολμᾷ καὶ διακινδυνεύει οὕτω πως;

Τὸ βλέμμα της τὸ βλοσυρόν, ἡ κόμη της ἡ ἄτακτος, ἡ ὑπὸ τοῦ σφοδροῦ ἀνέμου διασκορπιζομένη, ἣν οὐδόλως φροντίζει νὰ περιστείλῃ, τὰ ῥακώδη ἐνδύματά της, ἅτινα διασώζουσιν ἴχνη παρελθόντος μεγαλείου, οἱ γυμνοὶ πόδες της, τὸ ἀσταθὲς καὶ τεταραγμένον αὐτῆς βῆμα, ταῦτα πάντα δεικνύουσιν οἰκτρὸν πλάσμα ἐστερημένον λογικοῦ.

Ὁποία δήποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ κατάστασις τῆς ἀτμοσφαίρας, κατὰ πᾶσαν ὥραν τοῦ ἔτους, κατὰ πᾶσαν ὥραν τῆς ἡμέρας, πλανᾶται ἐπὶ τῆς παραλίας. Μαστιζομένη ὑπὸ τῶν χειμερινῶν ἀνέμων, καιομένη ὑπὸ τοῦ θερινοῦ ἡλίου, ὅστις ὅμως οὐδόλως ἐπιδρᾷ πλέον ἐπ' αὐτῆς, μένει ἐκεῖ ὅπου ἅπαξ ἐσυνήθισε νὰ μένῃ. Καὶ ὅταν ἡ τρυκυμία εἶνε σφοδροτέρα καὶ ὁ ἄνεμος πνέῃ λυσσωδῶς, ὡς ἐὰν ἤθελε νὰ ἐκριζώσῃ τοὺς παρὰ τὴν ἀκτὴν ἀποκρήμνους βράχους, ἡ δυστυχὴς βαδίζει ζωηρότερον, οἱ ὀφθαλμοί της λάμπουσιν ἐκ τοῦ πυρετοῦ, ἐκτείνει τὰς χεῖρας μετ' ἀγωνίας. Ἐν τῷ κύματι, ἐν τῷ ἀφρῷ, βλέπει ἐπανερχόμενον τὸν υἱόν της, ὃν ἡ θάλασσα τῇ ἀφήρπασεν.

« ΕΚΤΕΙΝΕΙ ΤΑΣ ΧΕΙΡΑΣ ΜΕΤ' ΑΓΩΝΙΑΣ »

Εἶνε χήρα ἄπορος ναυτικοῦ ἀνδρός, ὅστις ἐπνίγη ναυαγήσαντος τοῦ πλοίου του, καὶ τὴν ἐγκατέλιπε μόνην μετὰ τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ της. Ἡ δυστυχὴς ἤλπιζεν ὅτι ὁ υἱός της δὲν θὰ ἐκλέξῃ τὸ στάδιον τοῦ πατρός, ὅπερ ἀπέβη τόσον ὀλέθριον εἰς τὴν οἰκογένειάν του. Ἀλλ' ὁ υἱός της ἦτο ἐκ φύσεως προωρισμένος εἰς τὴν θάλασσαν, ἦτο προωρισμένος νὰ διαπρέψῃ ἐκεῖ ὅπου καὶ οἱ πρόγονοί του ἀείποτε διέπρεψαν. Καὶ ναὶ μὲν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐπλήρωσαν διὰ τῆς ζωῆς των τὴν φήμην ταύτην· ἀλλὰ τί πρὸς τοῦτο; Μήπως δὲν ἀπέθανε καὶ ὁ πατήρ του ὡς ναυτικός; διατί λοιπὸν νὰ φοβηθῇ τὸν αὐτὸν θάνατον; Κλαίουσα ἡ δύστηνος χήρα

συνήνεσε... Καὶ πῶς ὄχι, ἀφ' οὗ καὶ αὐτὴ ἦτο κόρη ναυτικῶν; δὲν τῇ ἐφαίνετο παράξενος ἡ ἐπιμονὴ τοῦ υἱοῦ της.

Ὁ υἱός της ἀπῆλθεν.

Ἡ δραστηριότης, ἡ ἐπιμονή, ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ ἀγάπη τῆς θαλάσσης ἀνέδειξαν αὐτὸν ἕνα τῶν ἀρίστων ναυτικῶν. Ἡ δὲ μήτηρ, μανθάνουσα τὰς προόδους αὐτοῦ, ἐπαρηγορεῖτο. Ἤλπιζεν ἡ δυστυχὴς ὅτι ἡμέραν τινὰ θὰ τον καμαρώσῃ πλοίαρχον.

Καὶ ἀληθῶς ἡ ἐπιθυμία της ἐξεπληρώθη. Ἔλαβεν ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ υἱοῦ της, ὅτι ἔρχεται ἐπὶ τοῦ πλοίου οὗτινος εἶχε διορισθῆ πλοίαρχος. Ἦτο δὲ τὸ πλοῖον τοῦτο ἐμπορικόν, καὶ ἐταξείδευεν εἰς διαφόρους λιμένας μεταφέρον ἐπιβάτας καὶ ἐμπορεύματα.

Κατέβη ἡ εὐτυχὴς μήτηρ εἰς τὸν λιμένα νὰ ἀσπασθῇ ταχύτερον τὸ ἀγαπητὸν τέκνον. Ἀλλὰ φεῦ! ἀντὶ τῆς χαρᾶς ἣν προῃσθάνετο, λύπη καὶ συμφορὰ τὴν ἀνέμενεν. Εἶδε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της συντριβόμενον τὸ σκάφος ὅπερ ἐκόμιζε τὰς ἐλπίδας της. Ἰδοὺ ὁ υἱός της, δίδει ὁδηγίας πρὸς τοὺς ναύτας του, καὶ κυβερνᾷ αὐτὸς τὴν ἄκατον, εἰς ἣν ἐπήδησε τελευταῖος, ὡς ὑπηγόρευεν εἰς αὐτὸν ἡ τιμή του καὶ τὸ καθῆκόν του. Τὸν εἶδε, τὸν βλέπει ἀκόμη παλαίοντα κατὰ τῆς τρικυμίας. Βλέπει τὸ εὔθραυστον σκαφίδιον ἐκσφενδονιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων ἐπὶ τοῦ ἀπέναντι βράχου καὶ κατασυντριβόμενον.

Ἔκτοτε, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἔρχεται καθ' ἑκάστην εἰς τὸν τόπον τοῦ ναυαγίου καὶ ζητεῖ παρὰ τῆς ἀβύσσου τὸ τέκνον τῆς ἀγάπης της, τὴν ἐλπίδα τῆς χηρείας της. Τὸ ζητεῖ μετὰ δακρύων, μετὰ λυγμῶν... Αἱ δὲ ἄναρθροι κραυγαὶ αἱ ἐξερχόμεναι ἐκ διαλειμμάτων ἐκ τοῦ στήθους της δεικνύουσιν αὐτοὶ μόνοι τὴν ψυχικὴν κατάστασιν τῆς δυστήνου μητρός, τὴν ἐρημίαν της καὶ τὸν ἀπελπισμόν της τὸν ἀπερίγραπτον.

Δύστηνος μήτηρ! Εἶνε παράφρων!

[Victorien Aury] Π. Ι. Φ.

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Πῶς κατώρθωσε νὰ προσκληθῇ εἰς γεῦμα.

ΕΜΕΛΛΟΝ νὰ τελεσθῶσι τὰ ἐγκαίνια μεγάλης γεφύρας ἐπί τινος ποταμοῦ. Οἱ ἐργολάβοι καὶ οἱ μηχανικοὶ ἵσταντο ἐπὶ τῆς γεφύρας καὶ μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς ἡτοιμάζοντο νὰ μεταβῶσιν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἔνθα εἶχε παρατεθῇ γεῦμα ἐπίσημον.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐφάνη ἄνθρωπός τις κρατῶν μέτρον καὶ κατεμέτρει τὴν γέφυραν κατὰ πλάτος καὶ κατὰ μῆκος.

« Ἔ, τοῦ λόγου σου, εἶπον πρὸς αὐτόν, τί καταμετρήσεις κάμνεις αὐτοῦ;

— Βιάζεσθε, βλέπω, καὶ δὲν εἶνε τώρα καιρὸς νὰ σας ἐξηγήσω τὸ πρᾶγμα, διότι ἀπαιτεῖται ὥρα πολλή.

— Καὶ δὲν ἔρχεσαι μαζί μας; θὰ πᾶμε εἰς τὸ ξενοδοχεῖον κ' ἐκεῖ μᾶς λέγεις ὅ τι ἔχεις.

— Μετὰ χαρᾶς», εἶπεν ἐκεῖνος καὶ ἠκολούθησε τοὺς συνδαιτυμόνας.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ συμποσίου, ἐνῷ ἔτρωγον τὰ ὀπωρικά, τὸν ἠρώτησαν:

« Λοιπόν;... λέγε τώρα τὰς παρατηρήσεις σου, ἔχομεν καιρόν.

— Τί νὰ σας εἰπῶ, φίλτατοί μου, εἰξεύρετε τί ἐσυλλογιζόμην;... ὅτι ἐκάματε πολὺ φρόνιμα καὶ ἐκτίσατε τὴν γέφυραν κατὰ πλάτος τοῦ ποταμοῦ, διότι ἂν ἠθέλατε ἐπιχειρήσῃ νὰ την κτίσετε κατὰ μῆκος, δὲν θὰ εὑρίσκετε ἄκρην...»

Κατὰ τῆς αἱμορραγίας.

Γνωρίζετε τὴν ἀκαλήφην δῆλα δὴ τὴν *τσουκνίδα*· οὔτε εὔμορφον φυτὸν εἶνε, οὔτε ἄσχημον, τὸ κέντημά της εἶνε ὀχληρὸν καὶ ἀφόρητον. Οὐδὲν ὅμως κακὸν ἄμικτον καλοῦ. Ἔχει καὶ ἡ ἀκαλήφη τὸ καλόν της, εἶνε φάρμακον κατὰ τῆς αἱμορραγίας. Παρασκευάζεται δὲ ὡς ἑξῆς· Λαμβάνομεν νέον φυτὸν ἀκαλήφης καὶ το θέτομεν ἐντὸς οἰνοπνεύματος 60ᵒ βαθμῶν. Ἀφ' οὗ μείνῃ ἐπὶ 8 ἡμέρας τὸ στραγγίζομεν καὶ φυλάττομεν ἐντὸς φιαλιδίου τὸ ὑγρόν. Ἐὰν δὲ συμβῇ νὰ κοπῆτε ἢ νὰ ἀνοίξῃ ἡ μύτη σας, βρέχετε ἐντὸς τοῦ ὑγροῦ τούτου ὀλίγον βαμβάκιον καὶ το ἐπιθέτετε ἐπὶ τοῦ πάσχοντος μέρους. Ἡ αἱμορραγία παρευθὺς θὰ σταματήσῃ.

Ἀληθὴς μετριοφροσύνη.

Νέος ἐπιστήμων ἦλθε μετὰ τοῦ πατρός του εἰς συναναστροφὴν ἀνδρῶν πεπαιδευμένων. Ἀντὶ δὲ νὰ ἀναμιχθῇ εἰς τὴν συζήτησιν, ἐκάθητο καὶ ἤκουε μετὰ προσοχῆς τὰς ὁμιλίας τῶν πεπαιδευμένων.

Ὅτε ἐξῆλθον τῆς συναναστροφῆς, ἠρώτησεν ὁ πατὴρ τὸν υἱόν του·

— Διατί δὲν ὡμίλησες καὶ σὺ νὰ δείξῃς εἰς αὐτοὺς τὰς γνώσεις σου, νὰ δείξῃς ὅσα εἰξεύρεις;

— Ἐφοβήθην, πάτερ μου, εἶπεν ὁ μετριόφρων υἱός, μὴ τυχὸν μ' ἐρωτήσουν καὶ περὶ ὅσων δὲν εἰξεύρω.

Πρὸς τοὺς ταξειδεύοντας διὰ τοῦ σιδηροδρόμου.

Τὰ παιδία πρὸ πάντων ἀλλὰ καὶ πολλοὶ μεγάλοι ἔχουσι τὴν κακίστην συνήθειαν νὰ ἵστανται πρὸ τῶν θυρίδων τῶν ἁμαξῶν τοῦ σιδηροδρόμου καὶ νὰ κύπτωσιν ἔξω. Τοῦτο δύναται νὰ γίνῃ αἰτία μεγίστων δυστυχημάτων· διότι πολλάκις ἡ ἁμαξοστοιχία διέρχεται πολὺ πλησίον δένδρων, στύλων, φυλακείων, καὶ ὁ κύπτων ἔξω κινδυνεύει νὰ θραύσῃ ἐπ' αὐτῶν τὴν κεφαλήν του πρὶν αἰσθανθῇ κἂν ὅτι ὁ κίνδυνος εἶνε τόσον πλησίον. Ἔπειτα ὑπάρχει καὶ ἄλλος κίνδυνος· ἡ θύρα τῆς ἁμάξης πολλάκις δύναται νὰ συμβῇ νὰ μὴ εἶνε ἀσφαλῶς κεκλεισμένη, καὶ αἴφνης ἐὰν ἀνοιχθῇ, τί θὰ γίνῃ ὁ ἱστάμενος ὄρθιος καὶ στηριζόμενος ἐπ' αὐτῆς; θὰ πεταχθῇ ἔξω κ' ἔξω. Καὶ κατὰ τὰς δύο δὲ ταύτας περιστάσεις τὰ ἀποτελέσματα θὰ εἶνε σφόδρα δυσάρεστα.

Λοιπὸν μὴ κύπτετε ἔξω τῶν θυρίδων τῶν ἁμαξῶν τοῦ σιδηροδρόμου, μηδὲ στηρίζεσθε ἐπὶ τῆς θύρας. Ὁ φρόνιμος ἐπιβάτης κάθηται εἰς τὴν θέσιν του καὶ ἀπ' ἐκεῖ βλέπει ἔξω.

Τὸ μέγιστον ἐπὶ γῆς ἀρτοποιεῖον.

Τὸ μέγιστον ἐπὶ γῆς ἀρτοποιεῖον εἶνε ἕν τινι προαστείῳ τῆς Νέας Ὑόρκης. Κατασκευάζει δὲ καθ' ἑκάστην *ἑβδομήκοντα πέντε χιλιάδας* (75,000) ἄρτους, εἰς οὓς δαπανῶνται ὑπὲρ τὰ *τριακόσια* (300) βαρέλια ἀλεύρου, ἐργάζονται ἐν αὐτῷ *τριακόσιοι πεντήκοντα* (350) ἐργάται καὶ *ἑκατὸν* (100) ἅμαξαι διανέμουσι τοὺς ἄρτους εἰς τὰς οἰκίας τῶν πελατῶν.

Ψιττακὸς γέρων.

Ἀπέθανε πρὸ μικροῦ ἐν Αὐστραλίᾳ ψιττακὸς ὅστις ἔζησεν 90 ἔτη παρὰ τῇ αὐτῇ οἰκογενείᾳ· τυφλὸς ἄνευ πτίλων διετήρει ἀκόμη τὴν φωνήν του καὶ ἀπέθανε ἀπαγγέλλων τὴν εὐνοουμένην του λέξιν: «χαῖρε!»

Αἰωνία του ἡ μνήμη!

Πῶς νὰ τρώγωνται ὅλα τὰ φύλλα τῆς ἀγκινάρας

Γνωστὸν εἶνε ὅτι ὅσα φυτὰ ἀνατρέφονται εἰς μέρος σκοτεινὸν δὲν ἔχουσι τὸ πράσινον χρῶμα τῶν ἀνατρεφομένων εἰς τὸ φῶς. Ἐκ τοῦ φαινομένου τούτου ὁδηγηθέντες οἱ κηπουροὶ ἐπενόησαν τρόπον διὰ τοῦ ὁποίου τὰ φύλλα τῆς ἀγκινάρας μένουσιν ὅλα λευκά. Ὅταν δηλαδὴ σχηματισθῇ ἡ ἀγκινάρα ἐπὶ τοῦ βλαστοῦ της τὴν καλύπτουσι διὰ πανίνου σακκιδίου ὥστε νὰ μὴ τὴν βλέπῃ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας· οὕτω πως αὐξάνει χωρὶς νὰ πρασινίσωσι τὰ φύλλα της τὰ ὁποῖα γίνονται τρυφερὰ ὅπως καὶ ἡ καρδία της καὶ τρώγονται ὅλα μέχρι της κορυφῆς των.

Σοφὰ λόγια.

— Ἐπιθυμῶ νὰ κάμνω τὸ καλόν, ἀλλ' ἄνευ θορύβου, διότι αἰσθάνομαι ὅτι ὁ μὲν θόρυβος οὐδὲν καλὸν κάμνει, τὸ δὲ καλὸν οὐδένα θόρυβον.

— Ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ παρηγορῆται διότι δὲν ἔχει μεγάλα προτερήματα, ἀπαράλλακτα καθὼς παρηγορεῖται διότι δὲν ἔχει μεγάλα ὑπουργήματα.

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ

Πλὴν τῶν φιλανθρώπων νεανίδων, ὧν τὰ ψευδώνυμα ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ Δελτίῳ τοῦ προηγουμένου φυλλαδίου, ἀπέστειλαν διὰ τὸ «Πάσχα τῶν πτωχῶν» καὶ οἱ ἑπόμενοι φίλοι τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ συνδεύσαντες τὴν εἰσφοράν των δι' ἐπιστολῶν μεστῶν φιλανθρώπων αἰσθημάτων, ἐξ ὧν καταφαίνεται ἡ τῆς ψυχῆς των εὐγένεια καὶ πρὸς πᾶν καλὸν ἔμφυτος κλίσις.

Εἰσφοραὶ κατὰ τὸ Δελτίον τῆς 28 Φεβρουαρίου . . . . . Δρ. 18,—

Ἀπέστειλαν δὲ προσέτι

Πλούταρχος ὁ Χαιρωνεύς, ἐκ Κων]πόλεως	»	1,25
Εἰρήνη Ράγκου, ἐκ Μεσολογγίου . . .	»	4,—
Φιλόπατρις Ἴων, ἐκ Σμύρνης . . .	»	3,—
Εὐαγγ. Δ. Παπαντωνίου, ἐκ Τριπόλεως . .	»	4,—
Πύρρος ὁ Ἠπειρώτης, ἐξ Ἀθηνῶν. . .	»	1,—
Ἀστὴρ τῆς Νυκτός, » . . .	»	1,—
Μπιρμπίρα, » . . .	»	3,—

Ἐν ὅλῳ εἰσεπράχθησαν δραχ. 35,25

Τὸ ποσὸν τοῦτο διενεμήθη εἰς ἑπτὰ πτωχοτάτας οἰκογενείας αἱ ὁποῖαι μετ' εὐγνωμοσύνης ἐδέχθησαν τὸ ἀπροσδοκήτως σταλὲν αὐταῖς βοήθημα, ἀναπέμπουσαι εἰλικρινεῖς εὐχὰς πρὸς τὸν Ὕψιστον ὑπὲρ τῶν ἀγνώστων εὐεργετῶν των.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Κωστάκης ἐδάγκασε τὴν γλῶσσάν του καὶ ἀρχίζει νὰ κλαίῃ.

— Μὰ πῶς δὲν προσέχεις, παιδί μου, νὰ μὴ δαγκάνῃς τὴν γλῶσσάν σου; τῷ λέγει ἡ μήτηρ του.

Καὶ ὁ Κωστάκης σπαγγίζων τὰ δάκρυά του:

— Δὲν τὴν εἶδα, μαμμά . . .

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἐυλλέκτου.

*

Ἡ μήτηρ καταφθάσασα ἐν τῷ ἑστιατορείῳ τὸν μικρὸν υἱόν της, τὸν ἐπιπλήττει λέγουσα:

—Ἀνόητε; ἔπιες ἀκόμη ἓν ποτήριον γάλακτος!

—Ὄχι ἐγώ, μητέρα.

— Καὶ ποῖος λοιπόν;

— Τὸ παξιμάδι τὸ ἔπιεν ὅλο.

— Καὶ ποῦ εἶνε τὸ παξιμάδι;

— Τὸ παξιμάδι; ἄ, τὸ παξιμάδι .. τὸ ἔφαγα διὰ νὰ τὸ τιμωρήσω.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀρμονίου.

*

Ὁ μικρὸς Γεῶργος, θέλων νὰ περάσῃ ἕνα φραγμόν, ἐξέσχισε τὸ πανταλόνι του·

— Τί κακόν, εἶπε, θὰ κάμῃ τώρα ἡ μητέρα, ὡς νὰ ἔγινε μεγάλη δυστυχία. Ἂν ἔπεφτα καὶ ἐσπούδα τὸ κεφάλι μου, θὰ ἔλεγε μόνον· «Καλὰ νὰ πάθῃς, ἄτακτε καὶ ἀπρόσεκτε.»

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μουσουργοῦ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,,

Πρέπει νὰ προφυλαχθῆς, *Ὀγθη τοῦ Στρομῶνος*, καὶ χάριν ἐμοῦ, ὡς μοι γράφεις, ἀλλὰ καὶ χάριν τῆς ὑγείας σου πρὸ πάντων, διότι πάντες ὀφείλομεν νὰ φυλάττωμεν τὴν ὑγείαν μας, διὰ νὰ φανῶμεν ἔπειτα χρήσιμοι καὶ εἰς τὸν τόπον μας, ὅταν μεγαλώσωμεν, καὶ εἰς τοὺς συγγενεῖς μας.

Εὐχαριστῶ, *Κόκορα Ῥιζομυλιώτη*, διότι λέγεις περὶ ἐμοῦ τόσα καλὰ εἰς τοὺς συμπολίτας σου, καὶ με ἀναγνώσκεις ἐνώπιον αὐτῶν. Οὕτω πως φαίνεσαι εἰς αὐτοὺς ὠφέλιμος καὶ τοὺς διασκεδάζεις καὶ ὠφελεῖσαι καὶ σύ, διότι «ὁ διδάσκων δὶς διδάσκεται».

Λυπεῖσαι, *Κυανόπεπλος Νύμφη*, διότι θὰ βραδύνῃς νὰ μοῦ γράψῃς, ἕνεκα τῶν ἐξετάσεων διὰ τὰς ὁποίας πρέπει νὰ παρασκευασθῆς. Φαντάσου ὅμως ποία θὰ εἶνε ἡ χαρά σου καὶ ἡ χαρά μου, ὅταν μετὰ τὰς ἐξετάσεις μ'ἀναγγείλῃς τὴν χαρμόσυνον εἴδησιν περὶ τῆς ἐπιτυχίας σου. Λοιπὸν ἐπιμέλειαν καὶ μελέτην μὲ τὴν εὐχήν μου.

Ἔλεγα καὶ ἐγὼ τί ἔγινεν ἡ *Βασίλισσα τῶν Συμπαθῶν*; Καὶ ποῦ νὰ εἴξευρα ὅτι σὺ εἶχες ἐγχειρήσεις καὶ πόνους, ἀλλὰ καὶ ἐμὲ εἰς τὸ πλευρόν σου παρηγορίαν καὶ συντροφιάν. Μὲ συγκινεῖ ἡ πρὸς ἐμὲ τόση ἀγάπη σου, τὴν ὁποίαν καὶ τόσον εὔμορφα ἐκφράζεις ἐν τῇ ἐπιστολῇ σου.

Δυνατὸν καὶ ἐκ παραδρομῆς νὰ ἐτέθη τὸ ψευδώνυμον ἄλλου φίλου μου ἀντὶ τοῦ ἰδικοῦ σου, *Ἀρηΐφιλε Μενέλαε*, ἀλλὰ πολλάκις συμβαίνει νὰ ἀποστέλλωσι κατὰ σύμπτωσιν τὴν αὐτὴν πνευματικὴν ἄσκησιν περισσότεροι τοῦ ἑνὸς φίλοι μου. Βεβαίως δὲ τότε δημοσιεύεται ἡ σταλεῖσα πρώτη.

Θὰ γίνῃ ὅπως ἐπιθυμεῖς, *Ἔνδοξος Ναυμαχία τῆς Σαλαμῖνος*, καὶ τοῦτο συμπεραίνω ἐξ ὅσων μου γράφεις: «Ἔχεις μαγνήτην εἰς τὰ γράμματα καὶ εἰς τὸ καλόν, ἀγαπητή μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, διότι πρὶν νὰ σὲ διαβάζω ἤμουν ἕνα κακὸ παιδὶ καὶ ποτὲ δὲν ἔπιανα βιβλίον εἰς τὸ χέρι μου· ἀπὸ τότε ὅμως ποῦ σὲ διαβάζω (πρέπει δὲ νὰ ξεύρῃς ὅτι ὅλας τὰς ὥρας τοῦ παιγνιδίου δὲν παίζω ἀλλὰ διαβάζω Σέ, διότι Σὲ θεωρῶ τὴν καλλιτέραν διασκέδασιν) προσπαθῶ νὰ γίνω καλλίτερος καὶ ἐπιμελέστερος, νὰ γίνω σὰν τοὺς ἥρωας τῶν ἱστοριῶν σου, οἱ ὁποῖοι ἦσαν τόσον καλὰ παιδία καὶ ἔγιναν μεγάλοι ἄνδρες ὠφέλιμοι εἰς τὴν πατρίδα των . . .»—Ὅστις ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ὁμολογῇ τόσον εἰλικρινῶς τὰ σφάλματά του, καὶ νὰ ὑπόσχεται ὅτι θὰ διορθωθῇ, βεβαίως θὰ γίνῃ ὅπως ἐπιθυμεῖ. Τοῦτο εὔχομαι καὶ ἐγώ, διότι τοῦτο καὶ μόνον εἶνε ὁ σκοπὸς μου καὶ τοῦτο ἀπαιτῶ παρὰ τῶν μικρῶν φίλων μου.

Τέλος πάντων, *Ἠράνθεμον*, ἔλαβον ἐπιστολήν σου. Ἐλπίζω δὲ ὅτι μετὰ τὰς ἐξετάσεις θά μου γράψῃς συχνότερον καὶ ἐκτενέστερον. Καλὴν ἐπιτυχίαν.

Πῶς ὄχι, *Μικρομέγα*; Βεβαίως δέχομαι καὶ εὐχαριστοῦμαι μάλιστα νὰ μου στέλλῃς καὶ σὺ καὶ πάντες οἱ φίλοι μου πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ λύσεις, διότι γυμνάζεις τὸ πνεῦμά σου καὶ διασκεδάζεις συγχρόνως.

Δὲν σοῦ ἀρνοῦν καιρὸν αἱ ἐπαναλήψεις, *Μαῦρε τῆς Ἀγγόλης*, νὰ ἐνθυμηθῇς καὶ ἐμέ. Φυλάττω τὴν ὄρεξίν μου κατὰ τὰς διακοπάς, ὅτε δὲν θὰ προφθάνω νὰ γράφω ἀπαντήσεις εἰς τοὺς προβιβασμένους φίλους μου.

Τί ὡραία ἡ ζωγραφία τῆς ἐπιστολῆς σου, *Κίτρινον Πουλίον*! Ἐκεῖνο τὸ πουλίον ὅπου θέλει νὰ χάψῃ τὴν ἀράχνην δὲν θὰ εἶσαι βέβαια σύ, διότι δὲν εἶνε κίτρινον.

Ὄχι, *Τούλα*, τὰ ὀνόματα ἀνθρώπων ζώντων δὲν γίνονται δεκτὰ ὡς ψευδώνυμα τῶν φίλων μου· ὥστε πρέπει νὰ ἐκλέξῃς ἄλλο.

Ἡ ἐπιστολή σου, *Χρυσῆ Ἀνθοδέσμη*, ἡ πλήρης «ζωηρῶν αἰσθημάτων συμπαθείας καὶ τρυφερᾶς ἀγάπης» ἀμιλᾶται πρὸς τὸ χρυσοῦν καὶ εὔοσμον ὀνομά σου.

Τοῦτο ἔτι μᾶλλον μ' εὐαρεστεῖ, *Μέγα Κωνσταντίνε* ὅτι δῆλα δὴ τώρα ὅτε με ἐγνώρισες, ἐννόησας ὅτι εἶχον πραγματικῶς δίκαιον οἱ φίλοι σου νὰ με ἐπαινῶσι τόσον, καὶ ὅτι εἰς οὐδὲν ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἀναγνωσμάτων σου εὗρες τόσον τερπνὴν καὶ ὠφέλιμον ὕλην, ὅσον εἰς τὰ φυλλάδιά μου.

Εὐχαριστῶ, *Ἀτρόμητε Ὑψηλάντα*, διὰ τὰς ἐγκαρδίους εὐχάς σου.

Καλῶς ἦλθες, *Κυναίγειρε*, μὲ τὸ ἡρωϊκὸν σου ψευδώνυμον. Σὲ κατέταξα μεταξὺ τῶν ἀγαπητῶν μου φίλων.

Μὲ παρακαλεῖς, *Ἐλπιδοφόρε*, νὰ λάβω τὸν κόπον νὰ σου γράψω ἐὰν τηρῇς ἀκριβῶς τοὺς ὅρους τοῦ διαγωνισμοῦ ὡς πρὸς τὰς λύσεις. Καὶ δὲν εἶνε εὐκολώτερον σὺ νὰ λάβῃς τὸν κόπον νὰ ἀναγνώσῃς τοὺς ὅρους ἐν τῷ πρώτῳ φυλλαδίῳ τοῦ Ἰανουαρίου; Διατί ἐκοπίασα καὶ τοὺς ἔγραψα ἐκεῖ; Νὰ μὴ βαρύνεσαι, φίλε μου, τοὺς κόπους, ὅταν πρόκειται νὰ ὠφεληθῇς ἔστω καὶ μικρὸν ὄφελος.

Πιστεύω, *Χρυσόρραπι Ἀργειφόντα*, ὅτι ὁ μικρὸς ἀντικαταστάτης σου, ἡ ἀγαπητή μου *Εὐφροσύνη*, ἡ ἀδελφή σου θὰ φιλοτιμηθῇ νὰ φανῇ ἀνταξία σοῦ. Διατί ἐντρέπεται νὰ μου γράψῃ; διότι τάχα δὲν γράφει καλά; Πρέπει νὰ καταγίνεται, ἂν θέλῃ νὰ μάθῃ νὰ γράφῃ τόσον εὔμορφα ὅσον ὁ καλὸς ἀδελφός της. Περιμένω ἐπιστολήν σου, ἀγαπητή μου *Εὐφροσύνη*, καὶ ἂς μὴ εἶνε τόσον καλὰ γραμμένη τὴν πρώτην φοράν.

Τώρα πλέον, φιλτάτη *Φωτεινὴ Μ. Ῥεμπάκου*, ὅπου ἔγινες ἐντελῶς καλά, καὶ διὰ τοῦτο ἡ καλή σου μήτηρ σ' ἐπιτρέπει ν' ἀσκῆσαι εἰς λύσεις πνευματικῶν ἀσκήσεων, εὔχομαι νὰ ἐπιτύχῃς εἰς τοὺς διαγωνισμούς.

«...Ἀλλὰ μή με ἐπαίνει τόσον, ἀγαπητή μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, διότι δὲν εἶμαι ἐγὼ ἄξια ἐπαίνων, ἀλλὰ σύ, ναί φίλη μου, σύ· διότι ἐὰν τῳόντι ἐμφοροῦμαι ὑπὸ φιλανθρώπων αἰσθημάτων, σὺ μοί τα ἐσέπνευσας.» μοὶ γράφει ἡ *Ἡρωὶς τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 21* ἀπαντῶσα εἰς ὅσα περὶ τῆς φιλανθρώπου προτάσεως τῆς ἔγραψα ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 15 Φεβρουαρίου. Διπλοῦ ἐπαίνου εἶσαι ἄξια, *Ἡρωὶς τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 21*, πρῶτον διὰ τὰ φιλάνθρωπά σου αἰσθήματα, εἰς ἐνίσχυσιν τῶν ὁποίων ἴσως καὶ ἐγώ, ὡς εὐγενῶς ὁμολογεῖς, συντέλεσα κατά τι, καὶ δεύτερον διὰ τὴν ἀξιάγαστον μετριοφροσύνην σου, ἥτις εἶνε τὸ ἀσφαλέστατον γνώρισμα παντὸς εὐγενοῦς αἰσθήματος.

Ἀσπασμοὺς καὶ θωπείας καὶ προσρήσεις ἀποστέλλω πρὸς τὸν *Κυνηγάν*, ὅστις τόσον ἐπιτυγχάνει εἰς τὸ κυνήγιον τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων.—Πρὸς τὴν *Βιβλιοφάγον*, ἥτις μὲ τόσην ὄρεξιν κατατρώγει τὰ διηγήματά μου.—Πρὸς τὸν *Σχολαστικόν*, τὸν *Θ. Λεκατσᾶν*, τὸν *Λυγκέα*, τὴν *Μπιμπίραν*, τὸν *Μέγαν Ἀλέξανδρον*, οἵτινες μετὰ τόσης χάριτος καὶ ἀγάπης ἐκφράζουν τὴν χαρὰν ἣν αἰσθάνονται ὅταν ἐπιστρέφοντες ἐκ τοῦ σχολείου εὑρίσκουν τὰ φυλλάδιά μου εἰς τὸ γραφεῖόν των. — Πρὸς τὸν *Ὀλύμπιον Δία*, τὸν *Μενέλαον Δανιδλῆν*, τὸν *Μικρὸν Πρόξενον*, τὸν *Ἐθελοντὴν τῆς Κρήτης*, παρὰ τῶν ὁποίων περιμένω καὶ ἄλλας ἐπιστολάς.—Πρὸς τὸν *Προμηθέα Δεσμώτην*, ὅστις ἀνυπομόνως περιμένει νὰ ἀρχίσω τὴν δημοσίευσιν τῶν Κινεζικῶν συνδυασμῶν.—Πρὸς τὴν *Ἄρτεμιν*, τῆς ὁποίας ἀνέγνωσα τὸ νόστιμον ποιηματάκι.—Πρὸς τὸν *Χαράλαμπον Γ. Σαράντην*, τοῦ ὁποίου λύω τὴν ἀπορίαν πληροφοροῦσα αὐτὸν ὅτι ὁ Αι—Ει καὶ ὁ Αἰμίλιος Εἰμαρμένος καὶ ὁ Ἀριστοτέλης Π. Κουρτίδης εἶνε εἷς καὶ ὁ αὐτὸς συνεργάτης μου. — Πρὸς τὸν *Ναύαρχον τοῦ Αἰγαίου*, ὅστις μοὶ ἀναγγέλλει τὴν εὐχάριστον εἴδησιν ὅτι εἰς τὴν νῆσόν των Σάμον συνεδέθησαν ὅλα τὰ χωρία διὰ τηλεφωνικοῦ σύρματος. — Πρὸς τὴν *Εἰρήνην Ράγκου*, ἥτις δὲν εἶνε ἡ μόνη ἐπιθυμοῦσα νὰ μάθῃ τὸ ἀληθὲς ὄνομα τῆς *Ἡρωΐδος τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 21*.— Πρὸς τὸν *Πλούταρχον τὸν Χαιρωνέα*, ὃν εὐχαριστῶ διὰ τὰς θερμὰς συστάσεις του.— Πρὸς τὸν *Φιλόπατριν Ἴωνα*, ὃν εὐχαριστῶ διὰ τὰς εὐχάς του.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις θὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 31ης Μαΐου]

90. Στοιχειόγριφος.

Τὸ ποταμάκι με φιλεῖ, τ' ἀγέρι μὲ χαϊδεύει,
πλανῶμαι 'ς τὸ γραφεῖον σου, συχνὰ πυκνὰ μὲ πιάνεις
καὶ ἕκαστος 'ς τὸ σπίτι σου ἂν θὲς νὰ μὲ γυρεύῃ,
ἕνα μου γράμμα ἄλλαξε καὶ ἄλλο τι μὴ κάνῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Σκυνδηρεβελεύντος Ἠλίου.

91. Στοιχειόγριφος.

Ε νὰ γράψῃς, Α νὰ σβύσῃς
καὶ ἰδοὺ τί θ' ἀπαντήσῃς:
Τὸ ψαράκι τῆς θαλάσσης
εἰς τὸ πιάτο θὰ τὸ πιάσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μουσουργοῦ.

92. Στοιχειόγριφος.

Ἐὰν ἀπ' τὰ ὀλίγα μας νὰ λάβῃς ἓν θελήσῃς,
θὰ στέψῃ τὸ ὑπόλοιπον ἡ χάρις βασιλίσσης.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Χιονοσκεποῦς Οἰκίας.

95. Αἴνιγμα.

Πετῶ 'ς τὰ δάση, 'ς τοὺς λειμῶνας, 'ς τὰ βουνὰ
καὶ τρέφομαι μὲ τῶν ἀνθῶν τὸ μέλι·
ἡ Ἄνοιξις διὰ στόλισμά με θέλει
καὶ μὲ πεθαίνει τοῦ Βορηᾶ ἡ παγωνιά.
Ἐγὼ ἀντέχω καὶ 'ς τὴ ζέστη καὶ 'ς τὸ κρύο
μὲ τρέφει μόνον ἄψυχος τροφή
κ' ἐνῷ δὲν ἀποθνήσκω, καὶ τὰ δύο
μᾶς συνενώνει ἡ κοινὴ γραφή.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἕλληνος Ναύτου.

94. Κυβόλεξον.

Προσβάλλω εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ ὅταν μ' ἔχῃς πίπτεις.
Γυνή, παιδίον, βέβαια δὲν εἶμαι μή με κρύπτῃς.
Μ' εὑρίσκεις 'ς τὸν κατάλογον ὡς σπάνιόν τι ῥῆμα,
Ἀνδρεία τόλμη καὶ ἰσχὺς εἶν' ἕκαστόν μου βῆμα.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κελχαντος.

95. Συλλαβικὸν τρίγωνον.

Τὸ πρῶτον καλλιτέχνης, πιστεύω τὸν εἰξεύρεις·
Τὸ δεύτερόν μου, φίλε, 'ς τὴν χεῖρά σου θὰ εὕρῃς.
Τὸ τρίτον μου τὸ φέρει ἐδῶ ὁ πυροσβέστης.
Τὸ τέταρτόν μου ἔχει πᾶς δικαστὴς καὶ πταίστης.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Χιονοσκεποῦς Αἴμου.

96. Ῥόμβος.

Ὁ ἀμνὸς τὰ δύο πρῶτα εὐχαρίστως σοὶ χαρίζει
Καί σας ἐρωτᾷ τὸ ἄλλο: τάχα τί νὰ ψιθυρίζῃ ;
Εἴθε οὕτω νὰ διέλθῃς, ὦ Χριστιανέ, τὸν βίον.
Τὸ μεσαῖον ἐὰν γίνῃς θὰ σοὶ δώσω ἀριστεῖον.
Τοῦ δὲ πέμπτου λείπουν ὦτα, πλὴν καὶ ἄλλο τε σημαίνει.
Καὶ γνωστὴν ἀντωνυμίαν αὐτὸ πάλιν σᾶς ἐμφαίνει.

Ἐστάλη ὑπὸ Παναγιώτου Μακμακίδου.

97. Ἀστήρ.

```
+  +  +     Νὰ ἀντικατασταθῶσιν οἱ σταυροὶ διὰ
  +++       γραμμάτων ὥστε καθέτως μὲν καὶ ὁριζον-
++P++       τίως νὰ ἀναγινώσκωνται ὀνόματα δύο χωρῶν
  +++       τῆς Ἀσίας. Διαγωνίως δὲ ὄνομα Ῥωμαίου
+  +  +     αὐτοκράτορος καὶ μυθολογικοῦ λεμβούχου.
```

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φιλοκάτρηδος Ἴωνος.

98. Σταυρός.

Διὰ τῶν ἑπομένων γραμμάτων σχημάτισον σταυρὸν ἀποτελούμενον ἐξ ὀνόματος πόλεως τοῦ Πόντου καὶ ἐξ ὀνόματος νήσου τῶν Κυκλάδων.

Α Ε Ι Ο Ο Μ Ρ Σ Σ Σ Φ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀρματωλοῦ τοῦ 21.

99—100. Μεταμορφώσεις.

Α') Ἡ *Μῆλος* δι' ἑπτὰ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *οἶκος*.
Β') Ὁ *Ἥλος* δι' ὀκτὼ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *Πάρθος*.

Ἐστάλησαν ὑπὸ τοῦ Ἀφρικανοῦ Λέοντος.

101—107. Μαγικὸν γράμμα.

Τῇ προσθήκῃ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ γράμματος εἰς τὰς ἑπομένας λέξεις, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ἑνὸς ἄλλου οἱουδήποτε, σχημάτισον ἄλλας τόσας λέξεις :

ἀστός, τόνος, ἄρτος, ὁσία, Ἄργος, Μαρία, ἄρα.

Ἐστάλη ὑπὸ Χαριλάμπους Γ. Βαράνη.

108. Κρυπτογραφικόν.

```
1 2 3 4 1 5 6 7 8 6 9 4 10 =Πόλις τῆς Τουρκίας.
2 1 10 6 10                =Ἔκτασις κατάφυτος.
3 6 4 1                    =Θάμνος.
4 6 10                     =Νῆσος.
5 1 6 10                   =Τόπος ἱερός.
6 5 1 3 4 6 5              =Μικρὸν ζῷον.
7 2 3 4 1                  =Δοχεῖον.
8 6 9 4 10                 =Πόλις.
9 7 2 4 1                  =Χώρα Ἀσίας.
10 1 3 2 1 5 1 8 1 9 6 10  =Βασιλεὺς Ἀσιανός.
```

Ἐστάλη ὑπὸ Ὀλυμπίας Σωτηροκούλου.

109. Σύνθεσις λέξεων.

Διὰ τῶν ἑπομένων γραμμάτων σχημάτισον συμβουλὴν ἀποτελουμένην ἐκ τριῶν λέξεων ὧν ἡ μεσαία μονοσύλλαβος.

Α Ε Η Ο Ο Υ Β Γ Ρ Σ Σ Τ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Λεοντοκάρδου Λεωνίδα.

110. Φύρδην—μίγδην.

Νεᾶ σῇ μισθήλαφο
ἔεις καὶ μυσπήλαθο.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Χρυσῆς Ἀνθοδέσμης.

111. Λογοπαίγνιον.

Ποῖος ἄνθρωπος δὲν εἶνε νεκρός, ἀλλὰ ζῶν :

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Προμηθέως Δεσμώτου.

112. Ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ποταμοῦ τῆς Εὐρώπης.

1. Ἄνθος. 2. Μία τῶν Μουσῶν. 3. Εὐρωπαϊκὸν κράτος. 4. Θεά. 5. Ὠμὸς Αὐτοκράτωρ. 6. Θεῖον ὄρος. 7. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Οὐρανίου Τόξου.

113. Συλλαβικὴ ἀκροστιχίς.

Αἱ ἀρχικαὶ συλλαβαὶ τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα βασιλίσσης περιβόητου ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ Ἱστορίᾳ.

1. Βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων. 2. Ὁμηρικὸς ἥρως 3. Ἐπιστήθιος φίλος ὁμηρικοῦ ἥρωος. 4. Αὐτοκράτωρ τῆς Ῥώμης.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἐλκιδοφόρου.

114. Ἐλλειποσύμφωνον.

ει—ωα—ηω—ιει—οο—αο—α—ηω.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πολυμηχάνου Ὀδυσσέως.

115. Φωνηεντόλιπον.

Ν—σθ—πρτ—ς—τ—κν—κ—σχτ—ς—τ—λλν.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Βιβλιοφάγου.

116. Γρῖφος.

Τὰ τὰ Α Α Α
πᾶν Γῆς ἐστιν ἱερά.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Καλοῦ Φίλου.

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διεύθυνσιν συναποστέλλοντες καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταινίας.
Παράπονα περὶ μὴ λήψεως φύλλων γινόμενα μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς τὸ κατὸ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των εἶναι ἀπαράδεκτα.

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κ^ΑΣ COLOMB ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 65]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

ΑΝΑΡΡΩΣΙΣ.— ΜΥΚΗΤΕΣ.-ΟΝΟΣ ΚΑΤΑΦΟΡΤΟΣ.-ΜΟΥΣΙΚΗ

Ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ὁ ἥλιος καὶ ὁ καθαρὸς ἀὴρ τῆς ἐξοχῆς ἀπέδωκαν εἰς τὴν Γυφτοπούλαν, ἂν μὴ τὴν προτέραν δύναμίν της, ἀλλὰ τοὐλάχιστον τὴν ἀγάπην τῆς ζωῆς, ὅπερ εἶνε καὶ πολὺ διὰ τοὺς ἀρρώστους.

Ἐδοκίμασε τὴν δύναμιν τῶν ποδῶν της, οἵτινες ἔτρεμον, ἐντὸς τῶν στενῶν δενδροστοιχιῶν τοῦ κήπου· μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐξῆλθε μετὰ τῆς Εὐμορφίας καὶ τοῦ Ἰωσὴφ ἔξω εἰς τὸν πλησίον λειμῶνα καὶ ἔπαιξαν. Ἀλλὰ ταχέως ἠσθάνθη κόπωσιν καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς χλόης ἀσθμαίνουσα. Ἐκεῖ δὲ ἐν ᾧ ἀνεπαύετο, ἔδρεπεν ἀνθύλλια καὶ διηγεῖτο εἰς τὴν Εὐμορφίαν καὶ τὸν Ἰωσὴφ ποῦ ἄλλοῦ εἶχε δρέψῃ παρόμοια, καὶ ὡμίλει περὶ ἄλλων ἀνθέων φυομένων εἰς χώρας, τῶν ὁποίων οὐδὲ τὰ ὀνόματα εἶχον ἀκούσῃ ποτὲ τὰ δύο παιδία.

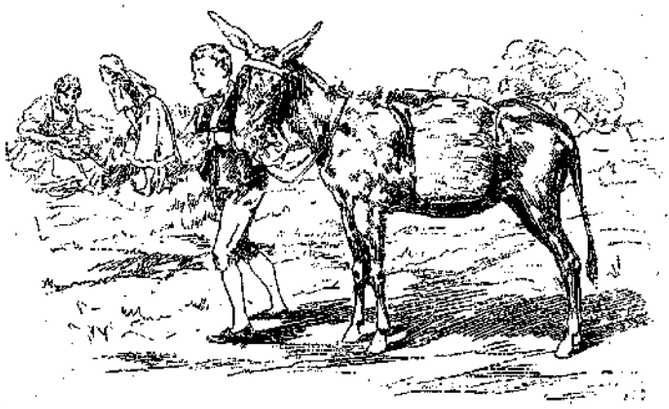

« Ο ΙΩΣΗΦ ΕΦΕΡΕ ΤΟΝ ΟΝΟΝ » (Σελ. 82)

Κατ' ὀλίγον τὰ παιδία ἐλάμβανον θάρρος καὶ ἀπεμακρύνοντο περισσότερον εἰς τὰ πέριξ τοῦ χωρίου, εἰς τοὺς ἀμπελῶνας, εἰς τοὺς ἀγρούς, εἰς τὸν ἐλαιῶνα.

Πρωΐαν τινὰ καὶ τὰ τρία παιδία ἦλθον εἰς μέρος ἄγνωστον, εἰς λειμῶνα κατωφερῆ, βρεχόμενον ὑπὸ δροσεροῦ ῥύακος. Ἐπὶ τοῦ σμαραγδίνου χόρτου ἡ Εὐμορφία παρετήρησε πολλὰς μικρὰς λευκὰς σφαίρας καὶ παρευθὺς ἔδραμεν εἰς αὐτὰς κράζουσα·

— Ὦ! μανιτάρια! Μαριά, Ἰωσήφ, μανιτάρια.

— Ἀληθινὰ μανιτάρια! εἶπεν ὁ Ἰωσὴφ πλησιάσας, μανιτάρια δροσερὰ καὶ τρυφερά! Δέν τα γνωρίζεις, αὐτά, σὺ Μαριά, ἀπ' αὐτὰ δὲν εἶνε 'ς τὸν ἀγριότοπόν σας.

— Τὰ γνωρίζω καὶ αὐτὰ καὶ ἀκόμη κάτι ἄλλα που σὺ δέν τα γνωρίζεις, ἀπεκρίθη ἡ Μαριὰ πειραχθεῖσα πως, καὶ ξέρω ἀκόμα ποῖα τρώγονται καὶ ποῖα εἶνε φαρμακερά. Αὐτὰ ἐδῶ εἶνε καλὰ καὶ νά τα 'πᾶμε τῆς γιαγιᾶς.

— Ποῦ; τὰ βάζεις 'ς τὸ φόρεμά σου;

— Σταθῆτε νὰ πλέξω ἕνα κανιστράκι. Κόψε μου, Ἰωσήφ, κάμποσες λυγαριές.»

Ὁ Ἰωσὴφ ἐξέβαλε τὸ μαχαιρίδιόν του ἔκοψε λεπτοὺς κλάδους λυγαριᾶς ἐκ τῶν θάμνων, οἵτινες ἐφύοντο ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ ῥυακίου, καὶ τους ἔρριψεν εἰς τὰ γόνατα τῆς Μαριᾶς, ἥτις εἶχε καθίσῃ κατὰ γῆς διὰ νὰ ἐργασθῇ ἀνετώτερον. Τοσαύτη δὲ ἦτο ἡ ἐπιδεξιότης αὐτῆς, ὥστε ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ ἔπλεξε τὸ κάνιστρον.

«Δὲν 'μπορῶ νὰ το πλέξω μεγαλήτερον, διότι τὰ κλαδιὰ εἶνε πολὺ κοντά. Ἀλλὰ δὲν βλάπτει· γεμίσετέ το σεῖς αὐτό, ὡς νὰ πλέξω ἐγὼ ἄλλο.

— Πόσον ὁ ἰατρὸς ἤθελε χαρῇ, ἂν τα εἶχεν αὐτὰ τὰ μανιτάρια! εἶπεν ὁ Ἰωσήφ.

— Ὁ ἰατρός; εἶπεν ἡ Μαριά, λοιπὸν νὰ τοῦ τὰ 'πᾶμε, ἔχει ἐδῶ ἕνα σωρὸ· θὰ φθάσουν καὶ διὰ τὴν γιαγιὰν καὶ θὰ περισσεύσουν.»

Ἡ Μαριὰ χαίρουσα ὅτι ἐργάζεται χάριν του ἰατροῦ, ἐπολλαπλασίασε τὴν ταχύτητα τῶν δακτύλων της. Διὰ νὰ γίνῃ δὲ τὸ κάνιστρον κομψότερον καὶ εὐμορφότερον, συνέπλεξε καὶ χλόην καὶ διάφορα ἀνθύλλια. Οἱ δὲ μύκητες τεταγμένοι κατὰ σειρὰν ἐντὸς τοῦ κανίστρου ἦσαν μία χαρά, εὐάρεστοι εἴς τε τὴν ὄψιν καὶ τὴν ὀσφρησιν, διότι διέχεον ἄρωμα ἡδύτατον.

«Τί ὡραῖα πού τα πλέκεις τὰ κανιστράκια! εἶπεν ἡ Εὐμορφία θαυμάζουσα.

— Σ' τὸν τόπον μας ὅλοι ξέρουν, εἶπεν ἡ Γυφτοπούλα μετὰ ὑπερηφανίας, πλέκουσα δραστηρίως νέον κάνιστρον. Φέρτε μου καὶ ἄλλα μανιτάρια... Νά, ἐκεῖ πέρα εἶν' ἄλλο ἕνα. Ἄ, πάει καλά! Τώρα, Ἰωσήφ, κόψε ἕνα κλαδὶ ἴσιο, πελέκησέ το ὁλοτρόγυρα μὲ τὸ μαχαιράκι σου. Ἠμπορεῖς νὰ το καταφέρῃς;

— Νὰ δὰ ἡ ὥρα! δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἶνε κανεὶς Ἀτσίγγανος διὰ νὰ ξέρῃ νὰ το κάμῃ... Τώρα,

κορίτσια, νὰ τί νὰ κάνετε. Περᾶστε τὸ κλαδὶ 'ς τὰ χεράκια τοῦ κανιστρακιοῦ καὶ νά το κρατᾶτε ἡ μία ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ ἡ ἄλλη ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ νὰ ξεκινήσετε σιγὰ σιγά. Τραβᾶτε σεῖς 'μπροστὰ καὶ ἐγὼ θὰ τραβήξω ἀπὸ 'δῶ. Ἔχω ἕνα σχέδιο. Θὰ ἀνταμωθοῦμε 'ς τῆς γιαγιᾶς σου, Μορφούλα.»

Καὶ ὁ μὲν Ἰωσὴφ εἰσῆλθεν εἴς τινα ἀτραπόν, αἱ δὲ κορασίδες ἐπανῆλθον εἰς τὸ χωρίον.

Ὅτε ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν, εἶδον ἔξω τῆς θύρας ὄνον φέροντα δύο μεγάλους κοφίνους, καὶ τὸν Ἰωσὴφ καθήμενον ἐπὶ τοῦ λιθίνου καθίσματος. Ὡς τας εἶδεν ὁ Ἰωσὴφ ἐρχομένας ἠγέρθη καὶ ἐφώνησε μειδιῶν·

«Αὐτοῦ μέσα θὰ 'μπῆτε· εἶνε κόφες που κουβαλοῦν τὰ σταφύλια ὅταν τρυγοῦν. Δὲν πιστεύω νὰ εἶσθε βαρύτερες ἀπὸ ἕνα φόρτωμα σταφύλια.»

Ἡ Εὐμορφία ἐκρότησε τὰς χεῖρας καὶ ἐπήδησεν ὑπὸ χαρᾶς.

«Μὰ τί σου εἶνε αὐτὸς ὁ Ἰωσήφ!» εἶπε πρὸς τὴν Μαριάν.

— Εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου, θὰ ἔχῃ δύναμι νὰ 'πάγῃ ἡ Μαριὰ 'ς τοῦ ἰατροῦ μὲ τὰ πόδια; Ἐπῆγα κ' ἐγὼ κ' ἐπῆρα ἀπὸ τὸ μύλο τὸ γαϊδουράκι μας.»

Ἡ Μαριὰ ἐστράφη πρὸς τὸν Ἰωσὴφ καὶ τον ηὐχαρίστησε διὰ τοῦ βλέμματος. Ἤστραπτον δὲ οἱ ὀφθαλμοί της ὑπὸ χαρᾶς, διότι ἔμελλε νὰ ταξειδεύσῃ ὅπως ἐταξείδευεν ὅτε ἦτο μετὰ τῶν Ἀθιγγάνων.

«Ἐλᾶτε, κορίτσια, εἶπεν ὁ Ἰωσήφ, καὶ ἀνεβίβασε τὴν Εὐμορφίαν καὶ τὴν Μαριὰν ἐπὶ τοῦ ὄνου, καὶ ἐκεῖναι ἐπήδησαν εἰς τοὺς κοφίνους μετὰ πολλῆς φαιδρότητος, περιμένουσαι νὰ ἐκφωνήσῃ ὁ Ἰωσὴφ τὸ πρόσταγμα τῆς πορείας.

«Ντέε! ἐφώνησεν ὁ Ἰωσὴφ καὶ ὤθησεν ἐκ τῶν ὄπισθεν τὸν ὄνον, ὅστις ἐξεκίνησε τρέχων καὶ καμαρώνων, ὡς ἐὰν ἠσθάνετο ὅτι ἔφερεν ἐπὶ τῶν νώτων του δύο τόσον καλὰ κοράσια.

Μετὰ εἴκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας ὁ Ἰωσὴφ ἐστάθη μετὰ τῆς συνοδίας του ἔξω τῆς θύρας τοῦ ἰατροῦ. Ἡ μαγείρισσα ὡς εἶδε τοὺς μύκητας, ἔγινεν ἐκστατικὴ καὶ ἀνεφώνησεν·

«Ἀ! τί ἄσπρα μανιτάρια! τί δροσερά! τί τρυφερά! Νὰ ζήσετε, παιδιά μου! καλά μου παιδάκια! Ἀ! μὰ πόσον θὰ εὐχαριστηθῇ ὁ κύριος! Ἐλᾶτε μέσα, ἐλᾶτε νὰ σας ἀδειάσω τὰ κάνιστρα... Μὰ τί εὔμορφα κανιστράκια! Ποῦ τα ἠῦρατε; ἐδῶ δὲν ἔχουν ἀπ' αὐτά...

— Ἡ Μαριὰ τα ἔπλεξεν, εἶπεν ἡ Εὐμορφία, ἀγαλλομένη διὰ τὰ προτερήματα τῆς φίλης της.

— Ἀ! ἡ Γυφτοπούλα; Νὰ την ἰδῶ... Εἶσαι καλὰ τώρα, μικρούλα μου; Σταθῆτε μίαν στιγμήν· ἡ κυρία θὰ θέλῃ πιστεύω νὰ σας δώσῃ, αἴ, τίποτε ψιλὰ διὰ τὸν κόπον σας.»

Ἀλλὰ ἡ Μαριὰ εὐθὺς ἔγινε σκυθρωπὴ καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρά της, ὡς θέλουσα ν' ἀπωθήσῃ τὴν προτεινομένην ἐλεημοσύνην. Καὶ ὅμως ὅτε ἦτο μετὰ τῶν Ἀθιγγάνων, ἀφ' οὗ ἐχώρευε περιήρχετο τὸν κύκλον τῶν θεατῶν κρατοῦσα τὸ τέφι της καὶ συνέλλεγε χρήματα. Πῶς λοιπὸν τώρα ἠσθάνθη ἐντροπὴν ἀκούσασα ὅτι θά τῃ δοθῇ χρηματικὴ ἀμοιβὴ διὰ τὸ μικρὸν δῶρον ὅπερ ἔφερε πρὸς τὸν ἰατρόν;

Ἡ ἰατρὸς τὴν εἶχε θεραπεύσῃ, εἶχε ψαύσῃ τὸ τραῦμά της ἁπαλὰ ἁπαλὰ διὰ νὰ μή την ἐνοχλήσῃ, εἶχεν εἴπῃ πρὸς αὐτὴν λόγους γλυκεῖς, καὶ διὰ τοῦτο ἡ εὐαίσθητος Γυφτοπούλα ἠσθάνετο εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν, διότι ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ καὶ αὐτὴ πρὸς τὸν ἰατρόν της μικρόν τι δῶρον, ὡς δεῖγμα εὐγνωμοσύνης, καὶ δὲν ἤθελε νὰ λάβῃ χρήματα.

Λοιπὸν δυσαρεστηθεῖσα ἀπεχώρησε σιγὰ σιγὰ καὶ ἀνεπαισθήτως εὑρέθη ἔξω τοῦ μαγειρείου χωρὶς νὰ την καταλάβῃ οὔτε ἡ μαγείρισσα οὔτε ἡ Εὐμορφία, οὔτε ὁ Ἰωσήφ, διότι ἦσαν προσηλωμένοι εἰς τὴν ὁμιλίαν των. Μόνον ἀντὶ νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν ὁδὸν καὶ νὰ περιμένῃ πλησίον τοῦ ὄνου, κατὰ λάθος ἐστράφη πρὸς ἄλλην διεύθυνσιν, καὶ μετ' ὀλίγα βήματα εὑρέθη ἐν τῷ κήπῳ.

Ἡ Γυφτοπούλα ἠγάπα καθ' ὑπερβολὴν πᾶν ὅ τι ἔλαμπε, καὶ ὡς εἶδε τὰ λαμπρὰ ἄνθη τοῦ κήπου, τὴν κατέλαβε θάμβος. Ἐν ᾧ δὲ ἐπλησίασεν εἰς συστάδα τινὰ ἀνθέων διὰ νὰ θαυμάσῃ καλλίτερον τὰ ἄνθη, ἤκουσε μουσικήν, ἥτις ἐφάνη εἰς αὐτὴν θαυμασία ὅπως καὶ τὰ ἄνθη. Ἄνωθεν τῆς συστάδος τῶν ἀνθέων ἦτο παράθυρον καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐξήρχετο ἡ μουσική. Ἐπειδὴ δὲ τὸ παράθυρον ἦτο χαμηλὸν ἐπλησίασε καὶ μετὰ περιεργίας ἐκύτταξεν ἐντὸς τοῦ δωματίου. Εἶδε τὰ νῶτα τοῦ ἰατροῦ καὶ τὴν κατατομὴν τοῦ προσώπου τῆς μητρός του, ἥτις ἐφόρει δίοπτρα, καὶ ἐκάθητο πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου. Ὁ ἰατρὸς ἔκυπτεν ὀλίγον καὶ εἶχε μεταξὺ τῶν γονάτων του την βάρβιτον, καὶ ἐκίνει τὸ τοξάριον ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ τἀνάπαλιν. Προσελκυομένη ὑπὸ τῆς μουσικῆς ἐπλησίασεν ἔτι μᾶλλον εἰς τὸ παράθυρον, ἐστήριξεν ἐπ' αὐτοῦ την κεφαλήν της καὶ ἠκροᾶτο μετὰ πολλῆς προσοχῆς.

«Αἴφνης ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου ἐν ᾧ ἐκυμβάλιζεν ἠσθάνθη ὅτι ὁ ἥλιος ἐκαλύφθη ὑπὸ νέφους, διότι παρετήρησεν ὅτι τὸ δωμάτιον ἐσκιάσθη· ἐστράφη λοιπὸν πρὸς τὸ παράθυρον νὰ βεβαιωθῇ. Ἀλλὰ τὸ νέφος ἦτο κοράσιον μελαγχροινόν, τὸ ὁποῖον ἵστατο ὄρθιον ἐπὶ τοῦ παραθύρου· ἐφαίνετο δὲ ὡς εἰκὼν ὁλόσωμος, τῆς ὁποίας πλαίσιον ἦτο τὸ παράθυρον. Τῷ ὄντι ἦτο ἡ Γυφτοπούλα, ἥτις εἶχεν ἀναβῇ ἐπὶ τοῦ παραθύρου προσελκυομένη ὑπὸ τῆς θελκτικῆς μουσικῆς, χωρὶς νὰ προφθάσῃ νὰ σκεφθῇ μήπως την ἴδωσι.

Ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου ἔπαυσε τὴν μουσικήν.

Τότε δὲ καὶ ὁ ἰατρὸς ὕψωσε τὴν κεφαλήν του καὶ ἐστράφη νὰ ἴδῃ τί γίνεται. Ὡς εἶδε τὴν Γυφτοπούλαν ἐγέλασε καὶ ἀνεφώνησεν.

«Ἀ νά την ἡ δαγκαμένη μου! Μαριά μου, παιδί μου, ἔλα ἐδῶ. Πήδησε μέσα. Εὐκολώτερα θὰ πηδήσῃς μέσα παρὰ ἔξω. Ἔλα, κορίτσι μου.»

Ἡ Μαριὰ ὑπήκουσε.

Καὶ ναὶ μὲν ἐφοβεῖτο τὴν ἄγνωστον κυρίαν, ἀλλὰ πάλιν ἐφλέγετο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ παρατηρήσῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὰ ὄργανα ἐξ ὧν ἐξήρχετο τόσον εὐάρεστος μουσική! Ἐνίκησεν ἡ περιεργία, καὶ ἡ Γυφτοπούλα ἐπήδησεν εἰς τὸ δωμάτιον καὶ ἐστάθη ἀκίνητος καὶ συγκεχυμένη, δὲν ἐτόλμα νὰ προχωρήσῃ.

«Καλῶς την τὴν μικρούλαν, εἶπεν ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου, τώρα εἶσαι καλά, βαστοῦν τὰ ποδαράκια σου καὶ ἦλθες ὡς ἐδῶ;

— Ἦλθα ἀπάνω 'ς τὸ γαϊδουράκι, ἀπεκρίθη ἡ Μαριά, λαμβάνουσα θάρρος ἐκ τοῦ εὐμενοῦς βλέμματος τῆς σεβαστῆς κυρίας. Εὑρήκαμεν ἀπάνω 'ς τὸ βουνὸ μανιτάρια ἄσπρα ἄσπρα καὶ ὁ Ἰωσὴφ εἶπεν ὅτι τα ἀγαπᾷ πολὺ ὁ ἐξοχώτατος, καί τα ἐφέραμεν λοιπὸν τοῦ ἐξοχώτατου.

— Πολὺ καλά, ἀλλὰ ἐνόμιζα ὅτι δὲν εἶχεν ὁ κῦρ Πέτρος γαϊδουράκι.

— Εἶνε τῆς κυρὰ Ἀναστάσαινας τῆς μυλωνοῦς, τῆς μητέρας τοῦ Ἰωσὴφ. Ἡ μητέρα του εἶνε κακιὰ γυναῖκα, μὰ ὁ Ἰωσήφ, εἶνε καλὸ παιδί καὶ ἐπῆγε καὶ εὑρῆκε τὸ γαϊδουράκι, ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν 'μποροῦσα νὰ ἔλθω ἐδῶ μὲ τὰ πόδια μου, καὶ θὰ ἔσκαζα ἀπὸ τὴν λύπην μου ἂν δὲν ἐρχόμουν καὶ ἐγὼ νὰ φέρω τὰ μανιτάρια 'ς τὸν ἐξοχώτατον.

— Λοιπόν μ' ἀγαπᾷς 'λιγάκι, μικρούλα μάγισσα;» εἶπεν ὁ ἰατρὸς μειδιῶν.

Ἡ Μαριὰ δὲν ἤθελε νὰ την λέγωσι μάγισσαν καὶ τοῦτο ἦτο τὸ μόνον της παράπονον κατὰ τῆς κυρὰ Ἀναστάσαινας. Ἀλλὰ τώρα δὲν δυσηρεστήθη διότι ἐνόησεν ὅτι ὁ ἰατρὸς την εἶπε μάγισσαν ὄχι διὰ νὰ την προσβάλῃ, ἀλλὰ χάριν ἀστειότητος· διὰ τοῦτο ἐπήδησεν εὐθύς, ἥρπασε τὴν χεῖρά του καὶ την κατεφίλησε δύνατά.

— Ἐδῶ! εἶπεν ὁ ἰατρὸς ἀποσύρων τὴν χειρά του, καὶ θωπεύων τὴν κεφαλὴν τῆς μικρᾶς, ὡς θὰ ἔπραττεν ἐὰν εἶχεν ἐνώπιόν του ἀγαπητὸν κυνάριον. Τὸ κοριτσάκι τοῦτο δὲν ἀνετράφη ἐν φόβῳ Θεοῦ, δὲν εἶχεν ἕως τώρα ἀνθρώπους νὰ το συμβουλεύουν καὶ νὰ το καθηδηγοῦν, ἀλλ' ὅμως φαίνεται καλῆς ψυχῆς. Θὰ γίνῃ καλὸς ἄνθρωπος.

— Καὶ τώρα μάλιστα ὅπου τὸ ἔχει ὁ κῦρ Πέτρος, εἶπεν ἡ μήτηρ τοῦ ἰατροῦ.

— Αἴ μητέρα μου! ὁ κῦρ Πέτρος εἶνε πτωχὸς ἄνθρωπος καὶ δὲν πιστεύω νὰ εἰμπορέσῃ νὰ το κρατήσῃ. Καὶ ἔπειτα τὸ κοριτσάκι εἶνε συνηθισμένον νὰ γυρίζῃ καὶ δὲν θὰ θέλῃ νὰ μείνῃ. Ἡ καθιστικὴ ζωὴ δὲν θά του ἀρέσῃ.

— Κρίμα!» εἶπεν ἡ γηραιὰ δέσποινα καὶ ἐστέναξε.

Ἐν ᾧ δὲ συνδιελέγοντο ἡ μήτηρ καὶ ὁ υἱός, ἡ Γυφτοπούλα παρετήρει τὸ κλειδοκύμβαλον καὶ μάλιστα τὰ πλῆκτρα ἐκεῖνα τὰ λευκὰ καὶ τὰ μαῦρα, καὶ ἐβασάνιζε τὸν νοῦν της, πῶς ἡ μήτηρ τοῦ ἰατροῦ ἔπαιζε τὴν λαμπρὰν ἐκείνην μουσικήν. Ἤπλωσε λοιπὸν τὴν χεῖρα μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ προφυλάξεως, καὶ αἴφνης οἱ μικροὶ δάκτυλοί της ἔψαυσαν τὰ πλῆκτρα καὶ ἠκούσθησαν ἦχοι μουσικοί. . . Ἡ Μαριὰ ἀκούσασα τοὺς ἤχους ἐξεπλάγη καὶ ἀνεκάγχασε...

«Βλέπετε, μητέρα, εἶπεν ὁ ἰατρὸς γελῶν καὶ αὐτὸς δυνατά, βλέπετε ὅτι τὸ κοριτσάκι ἔχει κλίσιν εἰς τὴν μουσικήν! Κτύπα, κόρη μου, κτύπα καὶ μὲ τὰ δύο σου τὰ χεράκια. Δὲν εἶνε εὔμορφα, ἔ; Πρέπει νὰ σε μάθω μουσικὴν κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς μου.

— Μουσικήν! εἶπεν ἡ μήτηρ του, τί τὴν θέλει, υἱέ μου, τὴν μουσικήν; Νὰ μάθῃ τίποτε ἄλλα πράγματα νά την ὠφελήσουν. Τώρα μάλιστα ὅπου ἔγινε πλέον καλὰ εἶνε καιρὸς νὰ στρωθῇ εἰς τὴν ἐργασίαν· ἡ ἀργία καὶ ἡ ὀκνηρία δὲν εἶνε καλὸν πρᾶγμα, βλάπτει καὶ καταστρέφει τοὺς ἀνθρώπους. Θὰ κάμω λόγον 'ς τὴν κυρὰ Μαρίαν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

ΜΕΤΑΞΥ ΜΗΤΡΟΣ ΚΑΙ ΥΙΟΥ.—ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥ.—ΠΩΣ ΕΝΝΟΕΙ Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ ΝΑ ΠΡΗΡΩΣΗ ΤΑ ΧΡΕΗ ΤΗΣ.

Ὁ ἰατρὸς κ. Παῦλος Ἀσκληπιάδης ἐσυνήθιζε καθ' ἑσπέραν μετὰ τὸ φαγητὸν νὰ ἀναγινώσκῃ ἐφημερίδας καὶ μετὰ ταῦτα συνδιελέγετο μετὰ τῆς μητρός του, ἥτις εἰργάζετο ῥάπτουσα ἢ πλέκουσα. Πάντοτε δὲ ἡ συνδιάλεξις ἦτο ζωηρά. Ἀλλὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην μόλις καὶ μετὰ βίας ἀντήλλαξαν ὀλίγας λέξεις.

«Νόστιμα ἦσαν τὰ μανιτάρια, μητέρα, εἶπεν ὁ ἰατρός.

— Ναί, υἱέ μου.»

Καὶ ἡ συνδιάλεξις διεκόπη. Τί εἶχεν ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου; ἦτο ἀσθενής; Ὄχι, διότι ἡ ὄψις της ἦτο ἀξιόλογος. Λοιπόν; . . .

«Αἴ, μητέρα!» εἶπεν ὁ ἰατρὸς κύπτων πρὸν αὐτήν.

Ἡ μήτηρ ὕψωσε ζωηρῶς τὴν κεφαλὴν ὡς ἄνθρωπος ἀφυπνισθεὶς αἰφνιδίως.

«Τί εἶπες, υἱέ μου; ἠρώτησεν ἡ μήτηρ βλέπουσα αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτεί.

— Τίποτε, μητέρα μου, λόγια τοῦ ἀέρος. Ἀλλὰ καὶ σπουδαῖα ἂν ἦσαν, σεῖς δὲν θὰ τἀκούετε. Ἀπόψε σᾶς βλέπω συλλογισμένην. Ἔχετε τίποτε στε-

νοχωρίας; ἔχετε ἀδιαθεσίαν; Ἂν εἶσθε ἀσθενής, ἐδῶ εἶνε ὁ ἰατρός, ἂν ἔχετε στενοχωρίας, ὁ υἱός σας δὲν θέλει νὰ ἔχετε, ἀκούετε; θέλει νά σας βλέπῃ εὐθυμον.

—Δὲν ἔχω τίποτε, υἱέ μου. Ἀλλὰ συλλογίζομαι τὸ πρωϊνὸν ἀγριοκόριτσον. Δὲν εἰξεύρεις πόσον ἐνδιαφέρομαι δι' αὐτό.

—Περίεργον! καὶ ἐγώ, μητέρα μου! Περίεργον! ἀλλὰ διατί τάχα περίεργον; Φυσικώτατον καὶ ἁπλούστατον· μήπως πάντοτε αἱ γνῶμαί μας δὲν εἶνε σύμφωνοι; Καὶ δέν μου λέγετε τί σκέπτεσθε νὰ κάμετε;

—Καὶ ἐγὼ δὲν εἰξεύρω... Ἤθελα μόνον νὰ το γνωρίσω καλλίτερα διὰ νὰ κρίνω τί ἀξίζει. Μεθ' ὅσα μοῦ εἶπες, αἰσθάνεται εὐγνωμοσύνην, ὥστε ἔχει καρδίαν. Τὰ κάνιστρά της εἶνε κομψότατα, ἔχουν κάτι τι τὸ καλλιτεχνικόν, τὸ ὁποῖον δὲν εἶδα ἀλλοῦ. Ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου της εἶνε εὐφυεστάτη. Εἶνε κρίμα νὰ γυρίσῃ πάλιν μὲ τοὺς Ἀθιγγάνους.

—Τοῦτο σκέπτομαι καὶ ἐγώ. Ἂν ἤθελε νά την κρατήσῃ ὁ κὺρ Πέτρος. Φαίνεται ὅτι την ἀγαποῦν καὶ μάλιστα ἡ Εὐμορφία.

—Ὦ! ἡ Εὐμορφία, δὲν σημαίνει, διότι τὰ παιδιὰ πάντοτε θέλουν νὰ ἔχουν σύντροφον νὰ παίζουν. Ὁ λόγος εἶνε ἂν θέλῃ καὶ ἡ μάμμη της.

—Ἡ μάμμη... συχνὰ ἀλλάζει γνώμην· πότε το λυπεῖται καί του ὁμιλεῖ ὡς ἐὰν ἦτο παιδί της καὶ πότε κλαίει τὰ ἔξοδα. Αἴ, οἱ καϊμένοι δὲν εἶνε δὰ καὶ πλούσιοι...

—Ὡς πρὸς αὐτὸ δὲν εἶνε καμμία δυσκολία. Ἡ ἀποθήκη μου ἔχει ρουχαλάκια ἄλλο τίποτε. Κάποτε κάποτε ἄς της στέλλωμεν κανὲν σακκὶ ἀλεύρι, ἕνα βαρελάκι κρασί. Τί θὰ φάγῃ ἕνα κοριτσάκι; Ἀργότερα ὅταν μεγαλώσῃ, θὰ ἐργάζεται καὶ θὰ ὀγάζῃ τὸ ψωμάκι του. Αὔριον θὰ ὑπάγω νὰ εὐχαριστήσω τὴν κυρὰ Μαρίαν διὰ τὰ μανιτάρια καὶ θά την βολιδοσκοπήσω.»

Ἀλλὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἔβρεχεν ὅλην τὴν ἡμέραν, ἔπειτα ἡ μικρὰ ὑπηρέτρια ἔπαθεν ἐξάρθρωσιν τοῦ ποδός, καὶ ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου ἠναγκάσθη νὰ μείνῃ διὰ νά την περιποιηθῇ, τὴν ἄλλην ἦλθεν ὁ κηπουρὸς νὰ φυτεύσῃ γεράνια, ἡλιοτρόπια, βερβένας καὶ ἄλλα ἄνθη καὶ ἔπρεπεν ἡ κυρία νὰ ἐπιτηρῇ τὴν ἐργασίαν. Τέλος ἡ ἐπίσκεψις ἀνεβάλλετο ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἕνεκα νέων ἐμποδίων, ὥστε μόλις μετὰ δύο ἑβδομάδας κατώρθωσε νὰ ἔλθῃ εἰς τῆς κυρὰ Μαρίας.

«Χριστὲ καὶ Παναγία μου! ἀνεφώνησεν ἡ κυρὰ Μαρία. Καλὲ κυρία μου, σεῖς εἶσθε! Ὁρίστε ἐδῶ 'ς τὴν πολυθρόνα νὰ ξεκουρασθῆτε! Καὶ πῶς ἦτο τοῦτο τὸ καλόν; Θὰ πιῆτε ἕνα κουπάκι γάλα τῆς ὥρας; μιὰ στιγμὴ μὲ συγχωρεῖτε νὰ 'πᾶ νἀρμέξω. Ἢ μήπως προτιμᾶτε ἕνα ποτηράκι κρασί; εἶνε βάλσαμον... Εὐμορφία! Μαριὰ!... Τὰ εὐλογημένα ὅταν τὰ θέλῃ κανεὶς χάνονται ἀπὸ τῆς γῆς τὴν ὄψιν.

—Καλέ, ἀφῆστέ τα, κυρὰ Μαρία μου, δὲν τὰ θέλω. Ἐγὼ ἦλθα μόνον νά σας εὐχαριστήσω διὰ τὰ μανιτάρια τὰ ὁποῖα ἐστερήθητε πρὸς χάριν μας. Θὰ καθίσω ὅμως νὰ ξεκουρασθῶ ὀλίγον. Ἄχ! κυρὰ Μαρία μου, ἐγεράσαμεν!»

Αἱ δύο σεβάσμιαι γραῖαι συνδιελέχθησαν περὶ διαφόρων πραγμάτων. Ἡ δὲ κυρία Ἀσκληπιάδου ἔφερε τὸν λόγον τεχνηέντως περὶ τῆς Γυφτοπούλας καὶ ἠρώτησε τὴν κυρὰ Μαρίαν.

«Καὶ τί σκοπὸν ἔχετε, κυρὰ Μαρία μου; Θά το κρατήσετε τὸ κοριτσάκι;»

Ἡ κυρὰ Μαρία ἐστέναξε βαθὺν στεναγμὸν καὶ ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς της πρὸς τὸν οὐρανόν.

«Ἄχ! κυρία μου, ἂν ἠθέλατέ μ' ἐρωτήσῃ πρὸ δύο ἑβδομάδων ἢ πρὸ ἑνὸς μηνός, ὅταν ἦτο ἄρρωστον ἀκόμη δὲν εἰξεύρω τί ἤθελά σας ἀπαντήσῃ· ἡ ματιά της ἐκείνη, ἡ φωνή της, ὁ τρόπος της ἦτο ἄλλο πρᾶγμα· μ' ἔκαμε νά το βάλω μέσα 'ς τὴν καρδιά μου, δέν το ἐξεχώριζα ἀπὸ τὴν Μόρφω μου. Ἀλλ' ὅμως ἀφ' οὗ ἔγινε καλὰ καὶ ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ στρῶμα, δὲν ἔχετε ἰδέα! καλέ, κορίτσι εἶνε αὐτὸ ἢ πειρασμός; Δὲν θυμοῦμαι νὰ ἦτο μικρὸς ὁ Πέτρος μου τόσον σκανδαλιάρης. Τὸ σπίτι την διώχνει, θέλει ὅλο καὶ νὰ γυρίζῃ 'ς τὰ χωράφια, καὶ νὰ ἰδῇ! μοῦ ξελογιάζει καὶ τὴν Μόρφω μου. Γυρίζουν 'ς τὸ σπίτι καταϊδρωμένα καὶ τὰ δύο, καταλερωμένα, κατακουρελιασμένα, κατααιματωμένα χέρια καὶ μοῦτρα, ἐλεεινὰ καὶ τρισάθλια. Εἰς τὴν ἀρχὴν δέν μ' ἔμελε τόσον πολύ, διότι ἐπήγαινε μαζὶ καὶ ὁ Ἰωσὴφ ὁ υἱὸς τῆς κυρὰ Ἀναστάσαινας, τῆς μυλωνοῦς. Ἀλλὰ ἡ μητέρα του δὲν ἤθελε νὰ πηγαίνῃ τὸ παιδί της μαζὶ μὲ μάγισσαν· ξεύρετε τὴν λέγει μάγισσαν, διότι εἶνε γυφτοπούλα. Μάγισσα! παιδὶ πρᾶγμα! ποῦ ἀκούσθηκε! Αἴ, ὅταν γηράσῃ, δὲν λέγω τὸ ἐναντίον...

—Ἔλα δὰ τώρα καὶ σύ, κυρὰ Μαρία, σὺ εἶσαι γυναῖκα μὲ νοῦν, καὶ κάθεσαι καὶ πιστεύεις ὅτι ἡ Γύφτισσα ὅταν γηράσῃ γίνεται μάγισσα; Καὶ ἔπειτα ὑπάρχουν μάγια;»

Ἡ κυρὰ Μαρία ἔσεισε τὴν κεφαλήν.

«Τί νὰ εἰπῶ καὶ ἐγὼ ἡ καϊμένη! Τὸ ξεύρω ὅτι καὶ ὁ ἐξοχώτατος καὶ ὁ ἅγιος ἐφημέριος καὶ ὅλοι οἱ σπουδασμένοι λέγουν ὅτι δὲν ὑπάρχουν μάγια. Ἀλλὰ οἱ Ἀθίγγανοι, ποὺ δὲν πηγαίνουν σχολεῖον, ποῦ τα μαθαίνουν τόσα πράγματα; Ὡς φαίνεται αὐτοὶ θὰ ἔχουν ἄλλον τρόπον νά τα μαθαίνουν, ὄχι ὅπως ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί,... ἄς εἶνε δά, δέν μ' ἀρέσουν αὐτὰ τὰ πράγματα... Ἄς ἔλθωμεν τώρα ἐπὶ τὸ προκείμενον... Ἔρχεται ὥρα καὶ θέλω νά το ξεφορτωθῶ αὐτὸ τὸ κορίτσι· ἀλλὰ πάλιν τὸ πο-

νεῖ ἡ ψυχή μου, συλλογίζομαι καὶ τὴν Μόρφω μου, 'μπορεῖ νά μου ἀρρωστήσῃ ἀπὸ τὴν λύπην της!

—Καὶ ἡ Μαριὰ ἀρά γε θέλει νὰ φύγῃ;

—Δὲν εἰξεύρω. Ἐκεῖ δά που λέγει ὅτι ἤθελε νὰ ταξειδεύῃ μὲ τοὺς Ἀθιγγάνους ὅπως πρῶτα, εὐθὺς ἔπειτα χύνεται ἐπάνω 'ς τὴν Μόρφω, τὴν ἀγκαλιάζει καὶ την πνίγει ἀπὸ τὰ πολλὰ φιλιά, χύνεται ἐπάνω μου καὶ μ' ἀγκαλιάζει καὶ με καταφιλεῖ, χύνεται ἐπάνω 'ς τὸν Πέτρο μου καὶ εἰς αὐτὸν τὰ ἴδια, ἔπειτα κλαίει καὶ φωνάζει: «Σᾶς ἀγαπῶ, σᾶς ἀγαπῶ, σᾶς ἀγαπῶ, ποτέ μου δὲν θὰ φύγω ἀπὸ κοντά σας», καὶ ἀρχίζει ἔπειτα καὶ χορεύει σὰν ἀγριοκάτσικο καὶ παίζει τὸ τ έ φ ι της. Ἀλλόκοτο κορίτσι, μὰ τὸ ναί· δὲν ξεύρω τί νὰ εἰπῶ καὶ ἐγὼ ἡ καϊμένη. Νά, αὐτὰ εἶνε, κυρία μου, τὰ κατορθώματά της.

—Βέβαια, εἶνε πολὺ ζωηρά. Ἐγὼ λέγω, ἐὰν τῆς ἔδιδες, κυρὰ Μαρία μου, ἐργασίαν δὲν θὰ της ἔμενε καιρὸς νὰ κάμνῃ ἀνοησίας καὶ ἀταξίας. Ἐδοκίμασες νά την στρώσῃς εἰς τὰς οἰκιακὰς ἐργασίας μαζὶ μὲ τὴν Εὐμορφίαν;

—Ὦ, μάλιστα! νὰ μή μ' ἀφήσουν πρᾶγμα γερόν! Ὁ νοῦς των εἶνε ὅλος 'ς τὰ παιγνίδια. Ὦ, ἄς μου λείπῃ καὶ ἡ βοήθειά των καὶ τὸ καλόν των.

« ΕΞΕΚΙΝΗΣΑΝ ΕΥΘΥΜΟΙ ΚΑΙ ΦΑΙΔΡΑΙ » (Σελ. 86)

—Τότε λοιπὸν στεῖλέ τας εἰς τὸ σχολεῖον. Ἐκεῖ εἰς τὸ χωριό μας ἔρχονται τόσα παιδάκια ἀπὸ ὅλα τὰ πέριξ χωριὰ καὶ θὰ ἔχουν συντροφιάν.

—Ἄ, ναί 'ς τὸ σχολεῖον;... τώρα εἶνε τοῦ συρμοῦ καὶ τὸ σχολεῖον· εἰς τὸν καιρόν μου δέν τα εἴχαμεν αὐτὰ τὰ πράγματα, σχολεῖα καὶ πκρασχολεῖα ἔλειπαν... Τώρα ὅμως ὁ ἅγιος ἐφημέριος μᾶς βιάζει νὰ στέλλωμεν τὰ παιδιά μας εἰς τὸ σχολεῖον, λέγει ὅτι χωρὶς γράμματα δὲν θὰ 'μπορέσουν ποτὲ νὰ γίνουν ἄνθρωποι. Καὶ πραγματικῶς, θὰ ἦτο σήμερα ἀγροφύλαξ ὁ Πέτρος μου ἂν δὲν εἴξευρε γράμματα;... Καὶ ἐγὼ εἶμαι τῆς γνώμης ὅτι ὠφελοῦν.., καὶ θὰ την στείλωμεν τὴν Μόρφω εἰς τὸ σχολεῖον ὅταν φύγῃ ἡ ἄλλη.

—Καὶ θὰ την ἀποπέμψετε τώρα σύντομα;

—Ὅταν εὑρεθῇ εὐκαιρία, διότι δὲν θέλομεν πάλιν νὰ πέσῃ εἰς κακὰ χέρια. Πρέπει νὰ περιμένωμεν νὰ περάσουν τίποτε καλοὶ Ἀθίγγανοι νὰ τοὺς την παραδώσωμεν.

—Ἀλλὰ ἕως τότε εἰμπορεῖ κάλλιστα νὰ μὴ μένῃ ἀργὴ ἡ Μαριὰ καὶ νὰ μάθῃ κάτι τι εἰς τὸ σχολεῖον. Καὶ ἔπειτα θὰ λείπουν ἀπ' ἐδῶ καὶ τὰ δύο καὶ θὰ ἔχῃς τὴν ἡσυχία σου, κυρὰ Μαρία μου.

—Δὲν λέγω ὄχι, ἀλλὰ τί νά σας 'πῶ.... θὰ πηγαίνουν μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα χωριατόπουλα καὶ δὲν εἶνε καλὰ παιδιὰ ὅλα..., θὰ την πειράζουν τὴν Μαριάν, αὐτὴ θὰ θυμώνῃ, θὰ πιάνωνται, ἡ Μόρφω θὰ παίρνῃ τὸ μέρος της καὶ δὲν εἶνε καλὰ πράγματα αὐτά. Ἀφίνω πλέον τί θὰ γίνεται εἰς τὸ σχολεῖον! Ὄχι, κυρία μου, εἶνε πρᾶγμα ἀδύνατον.»

Ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου ἐσκέπτετο.

«Στάσου, κυρὰ Μαρία, εἶπεν, ἴσως ὑπάρχει τρόπος νὰ συμβιβασθῇ τὸ πρᾶγμα. Μοῦ στέλλεις καὶ τὰς δύο; ὄχι ὅμως τὴν ὥραν τοῦ σχολείου, διὰ νὰ μή τα πειράζουν τὰ ἄλλα παιδιά. Στεῖλέ μου τα καὶ ἐγὼ θὰ τα μάθω ὅ τι εἰμπορέσω, καὶ θὰ της βάλω γνῶσιν τῆς Γυφτοπούλας. Ἡ μαγείρισσά μου θὰ την μάθῃ πῶς νὰ μεταχειρίζεται τὰ πιάτα χωρὶς νὰ τα σπάζῃ. Ἔ, μοῦ τα στέλλεις;

—Ὦ, κυρία, νά σας βαρύνω τόσον!

— Τοῦτο θὰ μ' εὐαρεστῇ· ἐγὼ ἀγαπῶ πολὺ τὰ παιδάκια, τὸ εἰξεύρεις δὰ πολὺ καλά· λοιπόν, κυρὰ Μαρία, σύμφωνοι, αὔριον τὸ μεσημέρι θὰ μού τα στείλῃς».

Καὶ ἀποχαιρετίσασα ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου ἀπῆλθε. Τὴν προέπεμψε δὲ ἡ κυρὰ Μαρία μέχρι τῆς ἔξω θύρας.

Καθ' ὁδὸν ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου ἔχαιρεν ἐνδομύχως διότι ἀνελάμβανε μίαν ἔτι εὐεργεσίαν. Τὴν εὐεργεσίαν ταύτην ἴσως τινὲς ἤθελον ἐκλάβῃ ὡς ἀγγαρείαν, ἀλλ' αὐτὴ οὐδόλως ἐλογίζετο τοὺς κόπους, ὁσάκις ἔμελλε νὰ πράξῃ τὸ ἀγαθόν.

Ἐπανελθοῦσα οἴκαδε ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου, ἀνεζήτησε καὶ εὗρε τὰ παλαιὰ βιβλία τοῦ υἱοῦ της, ὅτε ἦτο μαθητής, τὸ ἀλφαβητάριόν του, τὴν προπαιδείαν του, τὴν μικράν του γεωγραφίαν, τὴν ἱερὰν ἱστορίαν του, τὴν καλλιγραφίαν του, ἡτοίμασε χαρτίον χαρακωμένον, κονδυλοφόρους, γραφίδας, μολυβδοκόνδυλα. Ἐσκάλισε τὸ κάνιστρον τῆς ἐργα-

σίας της καὶ προητοίμασε διάφορα εἴδη ῥαψίματος.

Ἔπειτα κατέβη εἰς τὸν κῆπον, καὶ περιερχομένη αὐτὸν προσεπάθει νὰ ἐνθυμηθῇ πλεῖστας γνώσεις περὶ φυτῶν, ἀνθέων καὶ καρπῶν, καὶ ταῦτα πάντα χάριν τῶν δύο μικρῶν μαθητριῶν της· ὥ, ἐὰν εἶχε θυγατέρα ἡ ἀξιόλογος αὕτη κυρία, θὰ την ἐμόρφωνεν εἰς τὴν ἐντέλειαν, ὅπως ἦτο καὶ αὐτή.

Τὴν ἐπιοῦσαν αἱ δύο κορασίδες, ἀφ'οὗ τας ἐνουθέτησε προσηκόντως ἡ κυρὰ Μαρία νὰ εἶνε φρόνιμοι, ἐξεκίνησαν εὔθυμοι καὶ φαιδραί, κατευθυνόμεναι εἰς τὸ χωρίον τοῦ ἰατροῦ.

Ἡ Μαριὰ ὀλίγην ἔδωκε προσοχὴν εἰς τὰς νουθεσίας τῆς κυρὰ Μαρίας, καὶ μόνον εἶχε κατὰ νοῦν καὶ ἔχαιρε, διότι θὰ ἐπανίδῃ τὸν κῆπον τοῦ ἰατροῦ ὅπου ἦσαν τόσα εὔμορφα ἄνθη, καὶ θὰ ἀκούσῃ τὴν γλυκυτάτην μουσικήν. Τὴν στιγμὴν δὲ καθ' ἣν ἔμελλον νὰ ἀπέλθωσιν, ἔλαβε κρυφίως τὸ τέφι της καὶ το ἔκρυψεν ἐπιμελῶς ὑπὸ τὴν ποδιάν της. Τοῦτο δὲ ἦτο ἡ μόνη της περιουσία, τὸ μόνον κτῆμά της. Ἐπεθύμει δὲ νὰ διασκεδάσῃ τὸν ἰατρὸν καὶ τὴν μητέρα του, χορεύουσα, καὶ ἦτο πεπεισμένη ὅτι ἤθελεν ἀρέσῃ ὁ χορός της εἰς τοὺς δύο σεβαστούς προστάτας καὶ φίλους της.

[Ἕπεται συνέχεια]

Π. Ι. Φερμπος

κατὰ παράφρασιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τῆς Κας COLOMB.

ΨΑΛΜΟΣ

Πανίσχυρον τὸ κράτος
Σοῦ, ὅστις ἀοράτως
Τὸν κόσμον διοικεῖς.
Πρὸς τὸν λαμπρόν σου θρόνον
Ὑψοῦται ἀπ' αἰώνων
Παιὰν διηνεκής.

Ἀθάνατος ὑπάρχων
Καὶ βασιλεὺς καὶ ἄρχων,
Καὶ πανταχοῦ παρών,
Ἀκοίμητος προσέχεις,
Καὶ δορυφόρον ἔχεις
Ἀγγέλων τὸν χορόν.

Πανίσχυρον τὸ κράτος
Σοῦ, ὅστις ἀοράτως
Τὸν κόσμον διοικεῖς,
Συγγνώμην κατανεύεις,
Καὶ πλοῦτον δαψιλεύεις
Ἀγάπης πατρικῆς.

Ὁ πλοῦτος τοῦ ἀνθρώπου,
Τὸ φῶς τοῦ σοῦ προσώπου
Μὴ στρέψῃς ἀφ' ἡμῶν.
Ἀλλ' εἰς τοὺς δεομένους
Καὶ σοὶ προσερχομένους
Παράσχου οἰκτιρμόν.

Αλ. Κατακουζηνος

ΛΑΜΠΟΣ ΚΑΙ ΚΑΡΜΕΛΑ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 70]

Ἐκ τοῦ γηλόφου διεκρίνετο μία κοιλάς, ἐκτεινομένη πρὸς δυσμὰς καὶ φωτιζομένη τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὑπὸ τῶν τελευταίων ἀκτίνων τοῦ δύοντος ἡλίου· ἦτο ἡ κοιλὰς τῆς Ἰζολέτας! Ἐκεῖ ἦτο τὸ γνωστότατον κωδωνοστάσιον, ἐδῶ αἱ περικυκλοῦσαι αὐτὸ οἰκίαι. Ἡ Καρμέλα ἀνεγνώρισε καὶ τὴν ξυλίνην γέφυραν ἡ ὁποία ἤνωνε τὰς δύο ὄχθας τοῦ χειμάρρου.

Ἀναμεμιγμένος μὲ τὸν ψίθυρον τῶν δένδρων ἤρχετο μακρόθεν ὁ ἦχος τοῦ κώδωνος τοῦ ἑσπερινοῦ. Ὦ, ἂν ἠδύνατο ἡ Καρμέλα, ὅπως ἄλλοτε τοιαύτην ὥραν, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν μὲ τὴν γραῖαν μάμμην της, καὶ νὰ ἴδῃ τὸν κανδυλανάπτην Γιακουμῆ ν'ἀνάπτῃ μὲ τόσην ἐπιδεξιότητα τὰ κηρία τῆς ἐκκλησίας. Ὦ ἂν ἠδύνατο νὰ καταβῇ ἀπὸ τὸν λόφον εἰς τὴν κοιλάδα καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ χωρίον! Ἰσχυρὸς πόθος κατέλαβε τὴν Καρμέλαν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν των, εἰς τὴν μάμμην, εἰς τὸν πατέρα της, εἰς τὴν μικρὰν ἀδελφήν της. Ἐλησμόνησε τὸν σκοπὸν τῆς διὰ νυκτὸς φυγῆς της, ἐλησμόνησε ὅτι εἶχε ἀποφασίσῃ νὰ σώσῃ τὸν Λάμπον ἀπὸ τὰς χεῖρας ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἤθελον τὸν θάνατόν του.

Αὐτὴ ἤθελε νὰ τὸν σώσῃ καὶ τώρα τὴν ἔσωζεν ἐκεῖνος· αὐτὴ ἔπρεπε νὰ τὸν ὁδηγήσῃ εἰς ἀσφαλὲς μέρος, καὶ αὐτὸς τὴν ἠμπόδισε ν'ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν πεῖναν· καὶ διὰ νὰ μὴ πάθῃ τίποτε τὴν ὡδήγει ὀπίσω εἰς τὸ χωρίον, ὅπου τὸν ἀνέμενεν ὁ θάνατος!...

Ἔμπρός, ἔμπρός!

Φαιδρῶς ὑλακτῶν προέτρεχε τοῦ κορασίου ὁ

Λάμπος κατὰ τὴν ἐπίπονον ἐκείνην κατάβασιν. Δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ διάτι ἡ μικρά του κυρία ἐφαίνετο τόσον κουρασμένη. Δυσηρεστεῖτο διότι ἡ Καρμέλα ἐβάδιζε τόσον ἀργὰ καὶ ἐνίοτε ἔστρεφε καὶ τὴν ἔβλεπε μετά τινος φιλικῆς μομφῆς. Δύο φορὰς ἐξηφανίσθησαν τὸ κωδωνοστάσιον καὶ αἱ οἰκίαι τῆς Ἰζολέτας ὄπισθεν τῶν λόφων καὶ τῶν δασῶν τῶν πευκῶν. Ἔπειτα ὅμως ἐφάνη πάλιν ἡ γλυκεῖα εἰκών· τὰ γνωστὰ σχήματα τῶν οἰκιῶν διεγράφοντο τώρα εὐκρινέστερα καὶ πλησιέστερα.

Ἔμπρός, ἔμπρός! Ἡ Καρμέλα ἐβάδιζε μὲ θάρρος· ὁ Λάμπος ἔτρεχε καὶ ὑλάκτει, ἐκ δὲ τῶν ὑλακῶν αὐτοῦ ἀντήχει τὸ βουνόν· τὰς ὑλακὰς ταύτας εἶχεν ἀκούσῃ τις καὶ ἐπλησίαζε μὲ ταχέα βήματα πρὸς τὸ μέρος ἀφ' οὗ ἠκούοντο.

Ἔξαφνα δυνατόν, παρατεταμένον σύριγμα ἠκούσθη· πρὸς στιγμὴν ὁ Λάμπος ἔπαυσε τὸ τρέξιμόν του· ἔτεινε τὰ ὦτα, αἱ τρίχες του ἀνωρθώθησαν, ὅλον τὸ σῶμά του ἤρχισε νὰ τρέμῃ, ἔπειτα ὥρμησε μὲ ταχύτητα βέλους καὶ κατέβη τὸν λόφον· ἐπήδα φραγμοὺς καὶ ποτάμια, καὶ θάμνους. Εἰς ὀλίγα δευτερόλεπτα διήνυσε περισσότερα τῶν ἑκατὸν μέτρων, καὶ ἀσθμαίνων, περιρρεόμενος ἀπὸ ἱδρῶτα, μὲ στόμα ἀφρίζον κατεκλήθη πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ κυρίου του, ὁ ὁποῖος διέτρεχε τὰ ὄρη μὲ πολλοὺς χωρικοὺς ζητῶν τὸ ἀπολεσθὲν τέκνον του· τὸ βλέμμα του ἦτο τεταραγμένον, ἡ κόμη του ἐν ἀταξίᾳ, αἱ παρειαί του ὠχραί. Ὅτε εἶδε τὸν Λάμπον δὲν ἠξεύρεν ἂν ἔπρεπε νὰ ἐλπίζῃ, ἢ ἔπρεπε νὰ φοβηθῇ τὸ χειρότερον ἐξ ὅσον δύναται νὰ ὑποφέρῃ πατρικὴ καρδία.

—Καρμέλα! Καρμέλα! ἐφώναξε μετὰ δειλείας καὶ τὸ βλέμμα του προσηλώθη ἐπὶ τοῦ κυνὸς ὡς νὰ ἠρώτα.

Ὁ Λάμπος εὑρίσκετο εἰς φοβερὰν στενοχωρίαν, ἦτο ἀπηλπισμένος, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκφρασθῇ ὅπως ἤθελε.

Πλήρης τύψεως συνειδότος ὅτι ἐγκατέλιπε τὴν μικρὰν κυρίαν του, ἥτις εἶχε τόσην ἀνάγκην τῆς βοηθείας του, ἀνεπήδησεν αἴφνης καὶ ἤρχισε τρέχων ὀπίσω ὁρμητικῶς ὅπως εἶχεν ἔλθῃ.

Ἀλλ' οἱ ἄλλοι δὲν εἶχον πτερωτοὺς πόδας, ὅπως αὐτός, ἡ δὲ ἀνάβασις τοῦ ἀνηφόρου ἦτο δύσκολος. Διὰ τοῦτο ὁ πατὴρ τῆς Καρμέλας καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, μεθ' ὅλον τὸν φόβον των, ἀνέβησαν βραδύτερον παρ' ὅσον ἐπεθύμουν.

Ἡ κοιλὰς ἀντήχει ἐκ τῶν ὑλακῶν τοῦ Λάμπου καὶ ἐκ τῶν φωνῶν: Καρμέλα! Καρμέλα!

Ἐπὶ τέλους ἠκούσθη μακρόθεν μία φωνὴ μετὰ κλαυθμῶν :— Πατέρα, πατέρα, ἐδῶ εἶμαι!

Τελευταίαν προσπάθειαν καταβαλὼν ἔφθασεν ὁ *σινιὸρ* Ἀμβρόσιος πλησίον τῆς θυγατρός του. Ἡ Καρμέλα, τῆς ὁποίας οἱ πόδες δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ βαδίσωσιν, ἐκάθητο κατὰ γῆς, ἐσταυρωμένους ἔχουσα τοὺς βραχίονας ἐπὶ τῶν κνημῶν, τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους κλίνουσα, ὡς κουρασμένον ἄνθος. Μόλις ἠδύνατο ν' ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμούς της. Ὅτε εἶδε τὸν πατέρα της μὲ τὸν Λάμπον προσεπάθησε νὰ σηκωθῇ ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσε, καὶ κατέπεσεν ἀναίσθητος.

Ὁ *σινιὸρ* Ἀμβρόσιος ἐφώναξεν ὅσον δυνατώτερον ἠδύνατο τοὺς ὀπίσω μείναντας συντρόφους του. Ἐσήκωσεν ἐκ τοῦ ἐδάφους τὸ κοράσιον καὶ τὸ ἐκράτησεν εἰς τὰς χεῖράς του, χωρὶς αὐτὸ νὰ συνέλθῃ. Ἀλλ' ἡ καρδία τῆς Καρμέλας ἐκτύπα ἀκόμη, τὰ μέλη της ἦσαν ἀκόμη θερμά.

Ἐνῷ ὁ πατὴρ τῆς Καρμέλας ἔφερεν εἰς τὴν οἰκίαν τὸ πολύτιμον φορτίον του, ὁ Λάμπος ἐβάδιζε πλησίον του. Κάθε στιγμὴν παρετήρει μὴ ἡ μικρὰ κεφαλὴ ἡ ὁποία ἐστηρίζετο κουρασμένη ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ κυρίου του ἀνηγέρθη ἐπὶ τέλους, μὴ τὰ κλειστὰ τρυφερὰ χείλη ἠνοίχθησαν ὅπως φωνάξωσι γλυκὰ καὶ μὲ ἀγάπην, ὅπως πάντοτε, τὸ ὄνομά του.

— Κακόμοιρε Λάμπο! Ἐψιθύρισεν ὁ *σινιὸρ* Ἀμβρόσιος καὶ τὸν παρετήρησε μὲ ἀπερίγραπτον συμπάθειαν.

Εἰς τὴν μικράν της κλίνην κατακλιθεῖσα ἡ Καρμέλα ἤνοιξεν ἐπ'ὀλίγον τοὺς ὀφθαλμούς της, ἀλλὰ καὶ πάλιν τοὺς ἔκλεισε.

Ὁ ἰατρός, ὅστις εἶχε προσκληθῇ κατεσπευσμένως, ἔψαυσε τὸν σφυγμόν της. Ἀλλ' ἡ μορφή του δὲν ἔδειξεν ἀνησυχίαν, τοὐναντίον τὰ χείλη του ἐμειδίασαν.

— Ὁ κίνδυνος ἐπέρασε. Κοιμᾶται. Αὔριον θὰ ἔλθω πάλιν.

Ὁ ἰατρὸς Βαλδασάρης, παχὺς καὶ ὀλοστρόγγυλος, ἦτο ὀνομαστὸς εἰς τὰ δέκα πέριξ χωρία. Πάντες εἶχον πεποίθησιν ἐπ' αὐτὸν καὶ διὰ τοῦτο οἱ λόγοι του καθησύχασαν ὡς διὰ μαγείας τὸν πατέρα τῆς Καρμέλας καὶ τὴν γηραιὰν μάμμην της.

Ὁ Λάμπος, ὁ ὁποῖος ἀνεκάθησεν εἰς τοὺς πόδας τῆς κλίνης, ἀνεπήδησε καὶ ἐκάθησεν

ἐπὶ τοῦ ἐφαπλώματος τῆς μικρᾶς κυρίας του.

Τότε νέφος ἐπεσκίασε τὸ μέτωπον τοῦ δημάρχου. Διέταξε τὸ πιστὸν ζῷον νὰ καταβῇ.

— Δὲν ὑπάρχει δι' αὐτὸν καμμία ἐλπὶς σωτηρίας, ἐξοχώτατε; ἠρώτησε στραφεὶς πρὸς τὸν ἰατρόν.

— Ὤχ, ἂς ἠμπορούσαμεν νὰ τὸν σώσωμεν! προσέθηκεν ἐντόνως ἡ μάμμη.

— Ὅλα εἶνε μάταια! ἀπήντησεν ὁ ἰατρὸς Βαλδασάρης. Τὸν Λάμπον τὸν ἐδάγκασε εἰς λυσσασμένος σκύλος. Καὶ δι' αὐτὸν τὸν ἴδιον εἶνε καλλίτερον ν' ἀποθάνῃ πρὶν φανῇ ἡ λύσσα.

— Καὶ πρὶν ἐξυπνήσῃ ἡ Καρμέλα! εἶπεν ὁ κὺρ Ἀμβρόσιος μετὰ λύπης.

— Βέβαια!

Χωρὶς λέξιν νὰ εἴπῃ μετέβη ὁ πατὴρ τῆς Καρμέλας εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον. Ἐφώναξεν ἐπιτακτικῶς:

— Λάμπο!

— Ποῦ πηγαίνεις; τὸν ἠρώτησεν ἡ γραῖα μάμμη.

— Σούτ! Ἔχε τὸν νοῦν σου εἰς τὴν Καρμέλαν.—Λάμπο!

Μὲ δυσαρέσκειάν τινα ἐσηκώθη ὁ κύων καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὸν κύριόν του. Οὗτος ἀπέφυγε νὰ τὸν ἴδῃ κατὰ πρόσωπον. Τῷ ἔκαμε σημεῖον ὅτι ἔπρεπε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Ἐξῆλθον τῆς οἰκίας διὰ τοῦ κήπου, ὅπως πρὸ μιᾶς νυκτὸς εἶχε πράξῃ ἡ Καρμέλα.

Εἶχε νυκτώσῃ. Ἡ σελήνη ἔφεγγε καὶ αἱ ἀκτῖνές της ἔπιπτον ἀπαστράπτουσαι ἐπὶ τοῦ στιλπνοῦ σωλῆνος τοῦ ὅπλου, τὸ ὁποῖον ὁ κὺρ Ἀμβρόσιος ἐκράτει ἐπὶ τοῦ ὤμου του.

Ὁ Λάμπος ἐφαίνετο ἔκπληκτος καὶ ἀνήσυχος. Εἰς τὸ κυνήγι ἤθελαν νὰ τὸν ὑπάγουν τοιαύτην ὥραν; Ἐσκόπευαν νὰ ὑπάγουν πάλιν εἰς τὸν δυσβατον ἐκεῖνον δρόμον; Ὤ, ἦτο τόσον κουρασμένος, καὶ ἐπείνα τόσον πολύ!

Ὁ κὺρ Ἀμβρόσιος ἔλαβεν ἐκ τοῦ ἐδάφους ἓν ἄσπρον ἀπίδιον, τὸ ὁποῖον εἶχε πέσῃ ἐκ τοῦ δένδρου καὶ ἐξεσφενδόνησεν αὐτὸ μακράν, πρὸ αὐτοῦ. Ὁ Λάμπος συνηθισμένος ὢν νὰ φέρῃ ὀπίσω ὅ,τι ἔρριπτεν ὁ κύριός του, ὥρμησε μετὰ σπουδῆς. Συγχρόνως ὁ πατὴρ τῆς Καρμέλας ἔλαβε τὸ ὅπλον, ἐσήκωσε τὸν πετεινόν, ἐσκόπευσε καὶ ἔσυρε τὴν σκανδάλην. Ὁ Λάμπος ἐξέβαλε θρηνώδη κραυγήν· συνεστράφη δύο φορὰς περὶ ἑαυτόν, ἔπειτα ἐξηπλώθη νεκρός.

Δύο ἀδρὰ δάκρυα ἔβρεχον τὰς παρειὰς τοῦ ἀνδρός, ὅτε ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκόν του.

Ἔθεσε τὸ πυροβόλον σιωπηλῶς εἰς μίαν γωνίαν τοῦ δωματίου καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὴν κλίνην τῆς θυγατρός του.

Ἡ Καρμέλα ἐκοιμᾶτο ἡσύχως. Μειδίαμα εὐτυχίας ἐφαίνετο εἰς τὰ χείλη της.

—Τί θὰ εἰπῇ αὔριον ἡ Καρμέλα; διενοεῖτο μετ' ἀνησυχίας ὁ δυστυχὴς πατήρ.

Καθ' ὅλην τὴν νύκτα εἶχε παραμιλήματα. Πλήρης ἀνησυχίας ἐπλησίασεν ὁ πατήρ της εἰς τὴν κλίνην τῆς μικρᾶς.

«Θεία Νορίνα, ἀνεφώνει εἰς τὸν ὕπνον του τὸ κοράσιον . . . . κράτησε τὸ Λάμπο . . . . θέλουν νὰ τὸν σκοτώσουν . . . . Μὴ τοὺς ἀφίνῃς! . . . Τἄκουσες;

Ἀλλ' ὁ ταλαίπωρος Λάμπος ἔκειτο ἐξηπλωμένος ἔξω, εἰς τὸν ἀγρόν, εἰς τὸ ψῦχος τῆς νυκτός . . . .

[Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ] Αι—Ει

ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ

ΜΥΘΟΣ

«Τί εὔμορφα συρίζω! εἶπεν ὁ ἄνεμος πρὸς τὴν κλειδαρότρυπαν.

—Καλέ, τί μου λές; ξαναπέ το ἄλλην μίαν φοράν...

—Τί εὔμορφα συρίζω....

—Ἀμ δέ; ἐγὼ συρίζω εὔμορφα.

—Ἐγώ!... εἶπε μετ' ἐπιμονῆς ὁ ἄνεμος.

—Ἐγώ!... προσέθηκεν ἡ κλειδαρότρυπα.

—Φέρτε μου κομμάτι χαρτί, ἀνεφώνησεν ἡ γραῖα οἰκοδέσποινα, νὰ φράξω τὴν κλειδαρότρυπαν, νὰ μὴ περνᾷ ὁ ἄνεμος καὶ με ζαλίζῃ μὲ τὸ σύριγμά του.»

Ἡ ὀπὴ τῆς κλειδαριᾶς ἐφράχθη καὶ οὕτω πως ἔπαυσεν ἡ φιλονικία καὶ ἡ ἔρις, καὶ οἱ δύο ἀντίπαλοι συνεβιβάσθησαν.

Ἀλλὰ τὸ ἀληθὲς εἶνε ὅτι καὶ ἡ πνοὴ ἔχει χρείαν ὀργάνου καὶ τὸ ὄργανον ἔχει χρείαν πνοῆς, διὰ νὰ παραχθῇ ὁ ἦχος. Σπαρκ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΕΝΑΤΟΣ

Σύνθεσις διηγήματος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κάτωθι 6 εἰκόνων

[Τοὺς ὅρους τοῦ διαγωνισμοῦ ἴδε ἐν σελ. 95.]

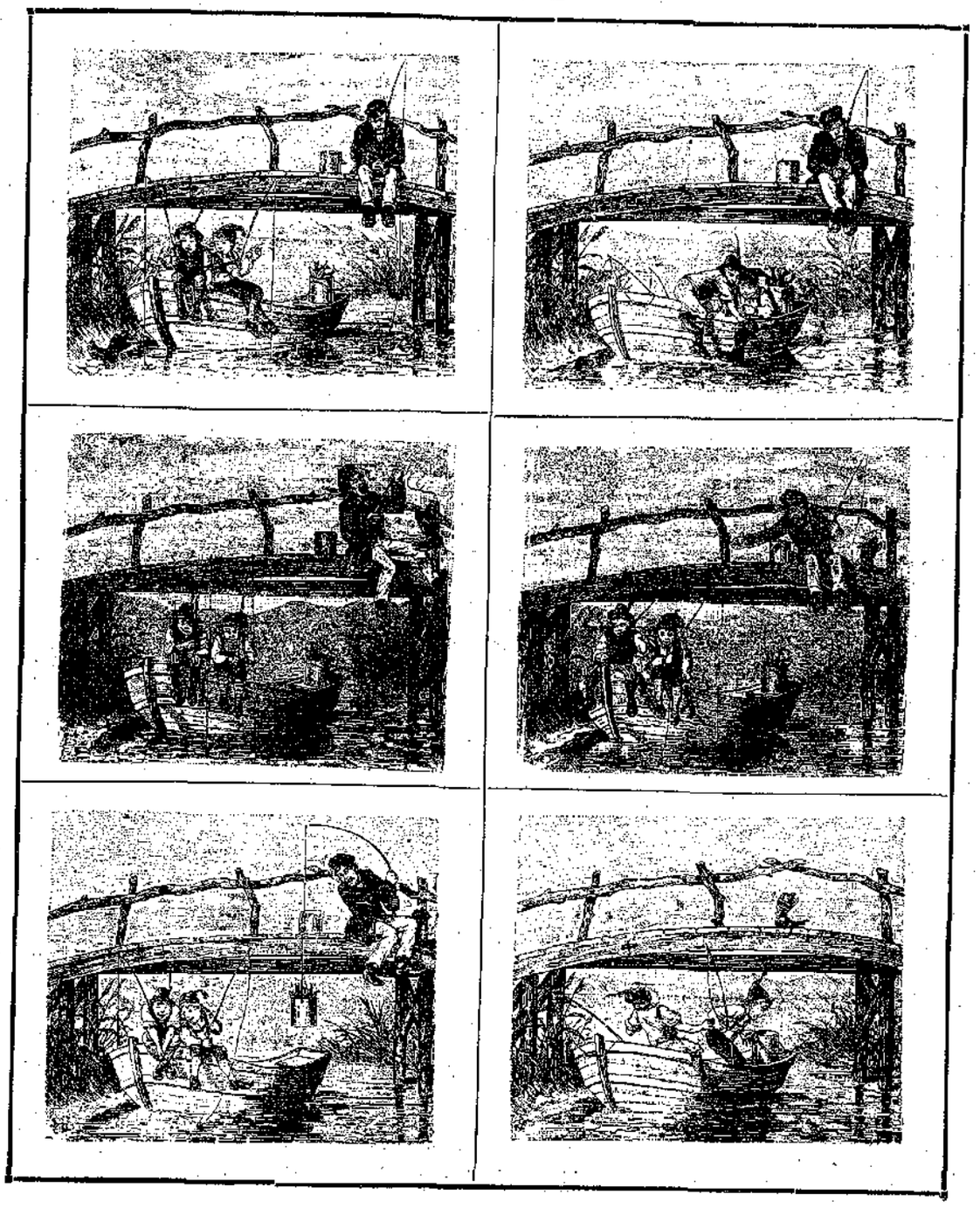

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΑΟΥΦΜΑΝ

Ἐντὸς κομψοῦ δωματίου κάθηται κορασὶς καὶ σχεδιάζει, πλησίον δὲ αὐτῆς ἵσταται γέρων, ὅστις φαίνεται ὁμιλῶν πρὸς αὐτὴν καὶ δίδων ὁδηγίας.

Ἀγγελικὴ ὀνομάζεται, ὄνομα εὔμορφον, καὶ μανθάνει ζωγραφικήν. Ἀλλὰ πόσον ἐπεθύμει νὰ κρατῇ χρωστῆρα ἀντὶ τοῦ μολυβδοκονδύλου! Ὑπομονή, Ἀγγελική, καὶ θὰ ἔλθῃ καὶ ὁ καιρὸς τοῦ χρωστῆρος, διότι τώρα μόλις εἶσαι δεκαπέντε ἐτῶν.

Ὁ πατὴρ της εἶνε ζωγράφος, καὶ αὐτὸς ἐπιστατεῖ εἰς τὴν σπουδήν της, εἰξεύρει ὁποῖον ἱερὸν πῦρ ἐμφωλεύει ἐντὸς τοῦ λεπτοφυοῦς ἐκείνου πλάσματος, καὶ περιποιεῖται τὸ προμηνυόμενον τάλαντον τοῦ τέκνου του μεθ' ὅσης μερίμνης ἐπιμελεῖται ὁ ἔμπειρος ἀνθοκόμος πολύτιμον φυτὸν ἐντὸς φυτοκομείου, προσδοκῶν νὰ ἀνθίσῃ ἄνθος ἐξαίσιον.

Ἡ πατρικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ καρδία του εἶπεν· «Ἐδῶ ἐνυπάρχει θησαυρός, καὶ ἡ θεία Πρόνοια ἐνεπιστεύθη εἰς ἐμὲ τὴν φύλαξιν τοῦ θησαυροῦ τούτου. Ἀρά γε πρέπει ἐγώ, κινούμενος ὑπὸ πατρικῆς φιλαυτίας κακῶς νοουμένης, καὶ προώρως σπεύδων, πρέπει νὰ καταστήσω εἰς κίνδυνον τὸ αἴσιον μέλλον τῆς φιλτάτης μου κόρης ὅπερ τὴν περιμένει, ὅταν ὡριμάσῃ καὶ ἡ ἡλικία της καὶ τὸ καλλιτεχνικὸν της τάλαντον; Πρέπει νὰ την ἀφήσω νὰ ἐργάζεται ὅπως αὐτὴ θέλει; Διότι βεβαίως ἔχει τάλαντον, τί λέγω; ἔχει μεγαλοφυΐαν. Ἀπὸ τώρα τὰ μικρὰ της προσχεδιάσματα εἶνε περιζήτητα ἐδῶ εἰς τὴν πόλιν. Πόσον μᾶλλον μετά τινα ἔτη;»

Καὶ ταῦτα μὲν ἔλεγε καθ' ἑαυτόν, ἔπειτα δὲ ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν κόρην του εἶπεν·

«Εἰς τὸ σχέδιον εἶσαι ὀλίγον τι ἀδύνατος, Ἀγγελική μου, καὶ δὲν θέλω νὰ σου δώσω χρωστῆρα, πρὶν κατανικήσῃς τὰς δυσκολίας τὰς ὁποίας ἀπαντᾷς εἰς τὸ μολυβδοκόνδυλον». Συχνάκις δὲ ἐπανελάμβανεν εἰς τὴν μικράν του μαθήτριαν·

«Σκάπτε, Ἀγγελική μου, σκάπτε ὅπως ὁ γεωργὸς σκάπτει τὴν γῆν. Ὅσον καὶ ἂν καταγίνεσαι ὅσον καὶ ἂν ἐπιμελῆσαι, ποτὲ δὲν πρέπει νὰ εἴπῃς «ἀρκεῖ τόσον». Ἡμεῖς οἱ καλλιτέχναι πρέπει νὰ παλαίωμεν αἰωνίως μὲ τὴν φύσιν διότι αὕτη δὲν παραδίδει τὰ μυστήριά της εἰς τὸν τυχόντα, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸν ἔχοντα ἐπιμονὴν καὶ καρτερίαν ἀκατάβλητον. Ἐγώ, βλέπεις, ἐγήρασα τώρα πλέον, καὶ ἐκτὸς τούτου ὁ Θεὸς δὲν μ' ἐπροίκισε μὲ τὰ δῶρα τὰ ὁποῖα τόσον ἄφθονα ἔδωκεν εἰς σέ. Καὶ διὰ τοῦτο ἔμεινα εἰς τὰ κατώτατα στρώματα τῆς τέχνης, τὸ ὁμολογῶ· ἀλλὰ τί με μέλει; Σὺ θὰ εἶσαι ἡ δόξα μου καὶ τὸ καύχημά μου. Σὺ θὰ εἶσαι ἡ παρηγορία μου, ἐὰν ἀξιωθῶ ποτε νὰ λέγω· «Ἡ καλλιτέχνις αὕτη τὴν ὁποίαν θαυμάζετε, ἡ διάσημος αὕτη γυνὴ εἶνε κόρη μου, εἶνε ἡ Ἀγγελική μου, ἡ μαθήτρια μου!» Ναί, ἡ κόρη μου, τὸ πῦρ τὸ ὁποῖόν μου ἐχάρισεν ὁ Θεὸς δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀφήσωμεν νὰ σβεσθῇ. Εἰς ἔργον λοιπόν, εἰς ἔργον!»

Ἡ Ἀγγελικὴ ὑπακούουσα εὐπειθῶς εἰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ πατρός της, προητοίμασε τὸν χάρτην τῆς ζωγραφικῆς καὶ τὰ μολυβδοκόνδυλά της, ἐκεῖνος δὲ ἔστησεν ἐπὶ τῆς τραπέζης προτομὴν ἐκ γύψου, ἐξήγαγεν ἔπειτα ἐκ τοῦ βάθους τοῦ θυλακίου του ζεῦγος διόπτρων ὀλοστρογγύλων καὶ τὰ ἐφήρμοσεν ἐπιμελῶς ἐπὶ τῆς ῥινός του της μεγάλης, ἔσυρε πλησίον της κόρης του κάθισμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὅμως δὲν θὰ καθίσῃ, διότι εἶνε ἀεικίνητος γέρων, ἀκαταπαύστως μεταβαίνει ἀπὸ τῆς προτομῆς πρὸς τὴν κόρην του καὶ ἀπὸ τῆς κόρης εἰς τὴν προτομήν. Λαμβάνει ἔπειτα διὰ τῶν δύο δακτύλων του ταμβάκον ἄφθονον καὶ παραγεμίζει τοὺς ῥώθωνάς του διὰ νὰ ἐμπνευσθῇ, καὶ ἄρχεται πάλιν τοῦ λόγου του.

«Βλέπεις, Ἀγγελικούλα μου παιδάκι μου, τόσες κοπέλλες εἶνε ἐδῶ εἰς τὴν πόλιν, ποὺ εἰμποροῦσαν νὰ κατωρθώσουν κάτι τι, ἀλλὰ τί τα θέλεις! εἶνε ὀκνηραί.

— Ἀλλά, πατέρα μου, δὲν εἴπετε ὅτι πρέπει νὰ εἶνε ὁ ἄνθρωπος προικισμένος, ὅπως λέγετε ὅτι εἶμαι ἐγώ, καὶ ὅτι χωρὶς τὸ θεῖον τοῦτο δῶρον δὲν εἰμπορεῖ νὰ κάμῃ τις τίποτε;

— Καὶ βέβαια, τὸ λέγω κόρη μου, ἀπεκρίθη ὁ γέρων, ἀμηχανῶν τί νὰ εἴπῃ καὶ σκαλίζων τὴν ταμβακοθήκην του διὰ νὰ κρύψῃ τὴν ἀμηχανίαν του· βέβαια τὸ λέγω, κόρη μου, ὅτι ὁ καλλιτέχνης πρέπει νὰ εἶνε ἐκ φύσεως προικισμένος· ἀλλ' ὅμως, τί τα θέλεις, τὸ πᾶν εἶνε ἡ ἐργασία καὶ ἡ φιλοπονία, ἄνευ ἐργασίας τὰ πάντα εἶνε μηδέν, μηδέν! Ἐννοεῖς ἡ ἔμπνευσις, πῶς νὰ σοῦ το εἰπῶ, ἡ ἔμπνευσις προέρχεται ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ μας. Πρόσεχε νὰ το καταλάβῃς· δῆλά δὴ ὁ σκοπὸς δὲν εἶνε νὰ ζωγραφήσῃς τὸ στόμα καὶ τὴν ῥίνα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν θέσιν των, διότι καὶ ὁ ἀμαθέστατος ἄνθρωπος, ἐὰν θελήσῃ νὰ καταγίνῃ εἰμπορεῖ νὰ το κατορθώσῃ. Ἀλλὰ τὸ κύριον εἶνε νὰ βάλῃς εἰς τὴν ζωγραφίαν σου τὸν θεῖον σπινθῆρα, νὰ παραστήσῃς τὴν φυσιογνωμίαν, δῆλα δὴ ἐκεῖνο τὸ κάτι τι τὸ ὁποῖον δὲν φαίνεται, τὸ ὁποῖον δὲν εἰμποροῦν οἱ κοινοὶ ἄνθρωποι νὰ το διακρίνουν, δῆλα δὴ νὰ δώσῃς εἰς τὴν εἰκόνα σου ἔκφρασιν, ζωήν!»

Ἡ κορασίς, περὶ ἧς ὁ λόγος, εἶνε ἡ διάσημος καλλιτέχνις *Ἀγγελικὴ Κάουφμαν*, γεννηθεῖσα ἐν Ἑλβετίᾳ περὶ τὰ μέσα τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος. Ἦτο δὲ θυγάτηρ ζωγράφου μετρίου, ὅστις ὅμως ἀνεκάλυψεν ἐν τῇ κόρῃ του τὰς καλλιτεχνικὰς ἀρετάς, ὧν ἐκεῖνος ἐστερεῖτο. Ἡ Ἀγγελικὴ Κάουφμαν ἦτο μόλις εἴκοσι ἐτῶν καὶ τὰ ἔργα της ἦσαν περιζήτητα. Ἡ φήμη της περιῆλθεν ὅλην τὴν Εὐρώπην, πᾶσαι δὲ αἱ πριγκίπισσαι καὶ αἱ ὑψηλῆς περιωπῆς δέσποιναι ἠθέλησαν νὰ ἔχωσι τὴν εἰκόνα των ἐζωγραφημένην ὑπὸ τῆς χειρὸς αὐτῆς. Εἶνε δὲ αἱ εἰκόνες τῆς Ἀγγελικῆς Κάουφμαν ἄξιαι λόγου διὰ τὸ ἀβίαστον καὶ τὸ κομψὸν τῆς ἐργασίας· ἀλλ' ἐνίοτε ὅμως ὑστεροῦσιν ὡς πρὸς τὸ σχέδιον, ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι ὁ γηραιὸς πατήρ της εἶχε δίκαιον ἐπιμένων, ὅτι ἔπρεπε πρῶτον νὰ σπουδάσῃ καλῶς τὸ σχέδιον καὶ νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὰ μυστήρια αὐτοῦ, πρὶν λάβῃ εἰς χεῖρας τὸν χρωστῆρα καὶ τὰ χρώματα.

Ἡ Ἀγγελικὴ Κάουφμαν ἠδοκίμησεν εἰς πάσας τὰς καλὰς τέχνας, ἦτο ἐξαίρετος μουσικός, πολλοὶ μάλιστα φίλοι της προσεπάθουν νὰ την πείσωσι νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν ζωγραφικὴν καὶ νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὴν μουσικήν. Ὁ γηραιὸς Κάουφμαν δὲν ἔζη πλέον νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ἠγαπημένην τέχνην του· ἀλλ' ἡ προσφιλὴς μνήμη του ἔζη ἀκμαία ἐν τῇ εὐσεβεῖ καρδίᾳ τῆς κόρης του. Ἡ Ἀγγελικὴ ἀφ' οὗ ἐταλαντεύθη ὀλίγον, ἐπεδόθη ὁριστικῶς πλέον εἰς τὴν ζωγραφικήν. Καὶ δὲν μετενόησε· διότι πλὴν τῶν προσωπογραφιῶν ἐν αἷς διέπρεψεν ἰδίως, τὰ Μουσεῖα τῶν μεγαλοπόλεων περιέχουσι μεγάλας συνθέσεις ἱστορικῶν γεγονότων, αἵτινες, ὡς εἶχε προείπῃ ὁ πατήρ της, διατηροῦσιν ἀείμνηστον εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀγγελικῆς Κάουφμαν.

Νινα

ΑΝΕΛΠΙΣΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

«Τί τὸ ὄφελος νὰ ἔχῃς ἐξάδελφον πλούσιον, ἀφ' οὗ ὄχι μόνον δέν σε βοηθεῖ εἰς τὴν ἀνάγκην σου, ἀλλὰ καὶ προσπαθεῖ νὰ σε πετάξῃ ἔξω ἀπὸ τὸ κτῆμά σου.»

Συχνάκις ἐπανελάμβανε τὸ παράπονον τοῦτο ὁ μπάρμπα Θωμᾶς, πλούσιος ἄλλοτε κτηματίας, ἀλλὰ κινδυνεύων ἤδη νὰ στερηθῇ καὶ τοῦ μόνου κτήματος ὅπερ τῷ ἀπέμεινε. Εἶχε πολυετῆ δίκην μετά τινος μακρινοῦ ἐξαδέλφου του, τὸν ὁποῖον οὐδὲ κἂν ἐγνώριζε, καὶ ὅστις ἐκέρδησε καὶ ἐκοινοποίησεν εἰς τὸν ἀντίδικόν του νὰ κενώσῃ τὸ κτῆμα καὶ νὰ φύγῃ ὅπου θέλῃ.

Τοιαύτη εἶνε ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων καθ' ἣν ὥραν ἄρχεται ἡ παροῦσα σύντομος μὲν ἀλλὰ διδακτικὴ ἱστορία.

Ποῦ νὰ φύγῃ, ἀφίνων τὸ κτῆμα ἐν ᾧ ἐγεννήθησαν τὰ τέκνα του, ἐν ᾧ ἔζησε τὰ κάλλιστα ἔτη τοῦ βίου του; Καὶ τὸ δυστύχημα εἶνε ὅτι ὁ βάρβαρος καὶ ἀπάνθρωπος ἐξάδελφος δὲν ἀκούει παρακλήσεις καὶ ἱκεσίας.

Ὁ δεύτερος υἱὸς τοῦ μπάρμπα Θωμᾶ μετέβαινε πολλάκις εἰς τὴν πλησίον πόλιν νὰ εὕρῃ ἐργασίαν. Ἀλλὰ μετέβαινε πεζός, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναβῇ εἰς τὰ λεωφορεῖα τὰ τακτικῶς ἐκτελοῦντα τὴν συγκοινωνίαν. Πολλάκις δὲ ἐν ᾧ ἦτο κατάκοπος καὶ καταβεβλημένος ὑπὸ τοῦ ἀφορήτου καύσωνος, συνήντα καθ' ὁδὸν λεωφορεῖον πλῆρες ἐπιβατῶν. Βλέπων δὲ αὐτοὺς ἔλεγε περίλυπος.

«Νά, ἄνθρωποι εὐτυχεῖς! Νά, τί θὰ εἰπῇ εὐτυχία!» καὶ ἐστέναζεν.

Ἀλλὰ ἐσπέραν τινὰ ἐπιστρέφων ἐκ τῆς πό-

λεως, ἐν ᾧ ἦτο εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ χωρίου, ἤκουσεν ὄπισθέν του ἐρχόμενον τὸ λεωφορεῖον καὶ ἐψιθύρισε: «Νά, εὐτυχεῖς ἄνθρωποι.» Ἐστράφη νὰ ἴδῃ ἐκ περιεργίας καί, ὦ συμφορά! βλέπει ἀνατρεπόμενον τὸ λεωφορεῖον καὶ τοὺς ἐπιβάτας ἐκτινασσομένους ἔνθεν κἀκεῖθεν.

Σπεύδει παρευθὺς εἰς τὸν τόπον τοῦ δυστυχήματος, καὶ μεταξὺ τῶν πεσόντων βλέπει γέροντα ἐξηπλωμένον ἐπίστομα ἀκίνητον καὶ ἀναίσθητον.

Ὁ γέρων ἦτο μόνος· ἐξήτασαν τὰ θυλάκιά του, ἀλλ' οὐδεμία σημείωσις εὑρέθη, οὔτε ἐπισκεπτήριον, οὔτε ἄλλο τι σημεῖον ἐξ οὗ νὰ πληροφορηθῶσι τίς καὶ πόθεν ἦτο καὶ ποῦ κατῴκει. Τί νὰ τον κάμωσι;

«Τὸν παίρνω ἐγὼ 'στὸ κτῆμά μας,» εἶπεν ὁ φιλάνθρωπος υἱὸς τοῦ μπάρμπα Θωμᾶ.

Ὅτε μακρόθεν οἱ προσωρινοὶ κάτοικοι τοῦ κτήματος εἶδον ἀνθρώπους ἐρχομένους καὶ φέροντας ἄνθρωπον ἀναίσθητον, ἐξεφώνησαν ὑπὸ τρόμου. Τίς νὰ εἶνε ἄρά γε ὁ τραυματίας, τὸ πτῶμα ἴσως; Καὶ ὁ μὲν πατὴρ ἐστέναζε ψελλίζων: «Γιέ μου!», ἡ δὲ μήτηρ συνέστρεφε τὰς χεῖράς της.

Ὁ υἱὸς μαντεύων τὸν φόβον καὶ τὰς ὑποψίας τῶν γονέων του, ἔσπευσε πρὸς αὐτοὺς πρὸ τῶν ἄλλων, καὶ τότε ἡ χαρὰ ἀντικατέστησε τὴν λύπην καὶ τὴν ἀγωνίαν.

«Δόξα σοι ὁ Θεός!» ἀνέκραζον οἱ δυστυχεῖς καὶ ἤνοιξαν καὶ τὰ δύο φύλλα τῆς θύρας πρὸς ὑπαδοχὴν τοῦ ἀγνώστου τραυματίου. Μίαν ὅλην ἑβδομάδα ἠγρύπνουν παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν του, προσπαθοῦντες νὰ τον ἀναζωογονήσωσιν. Ἀφ' οὗ δὲ τέλος ἡ κατάστασίς του ἐβελτιώθη ὀλίγον καὶ ἠδυνήθη νὰ ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμούς του, ἐξεπλάγη διότι εὑρέθη ἐν τῇ ἀγροτικῇ ἐκείνῃ κατοικίᾳ, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι περιεποιοῦντο αὐτὸν ὡς μέλος τῆς οἰκογενείας.

Μετὰ τὴν ἔκπληξιν ἦλθεν ἡ σειρὰ τῶν ἐνθέρμων εὐχαριστιῶν.

«Τὸ χρέος μας ἐκάμαμεν, ἔλεγε πρὸς αὐτὸν ἡ οἰκοδέσποινα, τὸ Εὐαγγέλιον δὲν λέγει «ἀγαπᾶτε ἀλλήλους» καὶ «ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε;» Θὰ μείνετε ἐδῶ νὰ γίνετε καλά. Μὴ βιάζεσθε... Ὅσον καιρὸν μᾶς ἀφήσουν ἐδῶ, τὸ κτῆμα εἶνε εἰς τὴν διάθεσίν σας.»

Καὶ ταῦτα λέγουσα ἐστέναξε.

Ἡμέραν τινὰ ὁ ἄγνωστος συνδιαλεγόμενος μετὰ τοῦ μπάρμπα Θωμᾶ καὶ μαθὼν περὶ τῆς περιφήμου δίκης, εἶπε πρὸς αὐτόν·

«Καταλαμβάνω ὀλίγον ἀπὸ δικαστικά· διηγήσου μου τὴν δίκην σου.»

Ὁ δὲ μπάρμπα Θωμᾶς διηγήθη καταλεπτῶς τὰ τῆς δίκης, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἐκφράσῃ τὸν ἐλάχιστον πικρὸν λόγον ἢ παράπονον κατὰ τοῦ ἀντιδίκου του. Εἶπε δὲ μόνον·

«Ἠπατήθη ὁ ἄνθρωπος, δὲν ἔχει δίκαιον. Τὸν ἐγέλασαν.

—Βεβαίως ἠπατήθη, εἶπεν ὁ ἄγνωστος· διότι εἰς τοιαύτας συγγενικὰς διαφορὰς δὲν πρέπει νὰ καταφεύγῃ τις εἰς δικαστήρια, ἀλλὰ νὰ τὰ λύῃ φιλικῶς. Καὶ ἐπειδὴ ἠπατήθη, ὁ ἀντίδικός σας, μὴ ἀγανακτεῖτε ἐναντίον του... δός μοι τὴν χεῖρά σου, ἐξάδελφέ μου!»

Ὡς κεραυνὸς ἀντήχησεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ μπάρμπα Θωμᾶ ἡ τελευταία φράσις τοῦ ἀγνώστου, καὶ ἐνόμισεν ὅτι δὲν ἤκουσε καλῶς. Λοιπὸν ὁ βάρβαρος καὶ ἀπάνθρωπος ἐξάδελφός του, ὅστις ἤθελε νὰ τον ῥίψῃ εἰς τοὺς πέντε δρόμους, αὐτὸς ἔλαβε τὴν ἀνάγκην του, ἴσα ἴσα τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἤρχετο νὰ λάβῃ κατοχὴν τοῦ κτήματος!...

Προσεκάλεσε παρευθὺς τὴν οἰκογένειάν του καὶ διὰ φωνῆς συγκεκινημένης καὶ μόλις διακρινομένης εἶπε·

«Θὰ το πιστεύσετε, ἄν σας εἰπῶ ὅτι ἐκερδήσαμεν τὴν δίκην μας;...»

Ἀπερίγραπτος ἀλλὰ καὶ εὐνόητος εἶνε ἡ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις καὶ αἱ εὐχαριστίαι τῆς φιλανθρώπου οἰκογενείας...

Ὁ εὐτυχὴς ἐξάδελφος, κτηματίας πλουσιώτατος, ἐχάρισεν εἰς τὸν μπάρμπα Θωμᾶν τὸ κτῆμα, ἐπροίκισε τὰς θυγατέρας του, καὶ οὕτω πως ἡ εὐτυχία εἰσῆλθεν εἰς τὴν πρὸ ὀλίγου δυστυχῆ οἰκογένειαν.

Τίς δὲν ἀναγνωρίζει ἐν τῇ ἀληθινῇ ταύτῃ ἱστορίᾳ τὸν δάκτυλον τῆς θείας Προνοίας, ἥτις ἔσωσε δύο ταυτοχρόνως οἰκογενείας, αἱ ὁποῖαι καὶ ἐμπράκτως ἐδιδάχθησαν, καὶ μετ' αὐτῶν διδασκόμεθα καὶ ἡμεῖς, ὅτι *ἡ εὐεργεσία οὐδέποτε μένει ἄκαρπος.*

Κάμε τὸ καλό,
καὶ ῥίξ' το 'ς τὸ γιαλό.

* * Φ

ΚΟΡΥΔΑΛΟΣ

Δέν μοι λέγετε, σᾶς παρακαλῶ, ἠκούσατέ ποτε ὅτι ὑπάρχει πτηνὸν ὀνομαζόμενον *κορυδαλός*;

—Μάλιστα.

—Ἐὰν το ἴδητε, τὸ γνωρίζετε;

—Ὄχι.

Τὸ πιστεύω, διότι ἐξυπνᾶτε μὲ τὸν ἥλιον. Ὁ κορυδαλὸς πολὺ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου παραιτεῖ τὴν φωλεάν του καὶ ἄν ποτε ἀποφασίσητε νὰ ἐξυπνήσετε πρωὶ καὶ νὰ ἐξέλθετε εἰς τὴν ἐξοχήν, θὰ τον ἴδητε βαδίζοντα πρὸ τῶν ποδῶν σας, ἔπειτα δὲ θὰ πετάξῃ κατ' εὐθεῖαν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς σας, διαγράφων ἀπείρους κύκλους ἕως ὅτου ἐξαφανισθῇ εἰς τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ. Θὰ ἀκούσετε δὲ καὶ τὸ φαιδρὸν *κελάδημά του τιριτὶ τιριτὶ τιριτίτ*, τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνει ἐν ᾧ ἀναβαίνει ὑψηλά. Εἶνε δὲ τὸ κελάδημα τοῦτο ἡ ἑωθινὴ προσευχὴ τὴν ὁποίαν ὁ κορυδαλὸς ἀναπέμπει πρὸς τὸν Πλάστην. Καθ' ὅσον δὲ αὐξάνει ἡ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ὑμῶν ἀπόστασις ἀκούεται καὶ τὸ κελάδημά τοῦ ἀσθενέστερον, ὅταν δὲ ἐξαφανισθῇ τελείως καὶ δὲν διακρίνεται πλέον, τότε δὲν ἀκούεται πλέον καὶ τὸ κελάδημά του.

Ἐπειδὴ εἴπετε ὅτι δὲν γνωρίζετε τὸν χαριέστατον τοῦτον κάτοικον τοῦ ἀέρος, θὰ σάς τον περιγράψω ἐν συντομίᾳ.

Ὦ! τὸ ἔνδυμά του εἶνε ἁπλούστατον, ἀλλὰ ὡς γινώσκετε, δὲν πρέπει νὰ κρίνωμεν τοὺς ἄλλους ἐκ τῆς ποιότητος τοῦ ἐνδύματός των. Τὸ πτέρωμά του εἶνε ἄνωθεν μὲν φαιόν, κάτωθεν δὲ ὑπόλευκον μετὰ κηλίδων χρώματος βαθυτέρου, τὸ δέ μῆκός του δὲν εἶνε μεγαλήτερον τοῦ δακτύλου μου. Ἐνίοτε ἔχει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του λόφον χαριέστατον καὶ βαδίζει κομψότατα.

Τὸ ῥάμφος του εἶνε ἰσχυρὸν καὶ λεπτόν· διότι ὁ κορυδαλὸς ὁμοιάζει ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, δὲν ἀγαπᾷ νὰ τρώγῃ πάντοτε τὸ αὐτὸ φαγητόν, καὶ διὰ τοῦτο τρέφεται καὶ ἐξ ἐντόμων καὶ ἐκ σπόρων, ἀναλόγως τῆς ὥρας τοῦ ἔτους. Ὅθεν οἱ γεωπόνοι λησμονοῦντες τὸ θέρος ὅσας ἐκδουλεύσεις παρέσχεν εἰς αὐτοὺς ὁ κορυδαλὸς τὸ ἔαρ, ἐξαφανίζων πλῆθος ἐντόμων καὶ σκωλήκων ἐπιβλαβῶν, οἵτινες θὰ κατέτρωγον ἀνυπολόγιστον ποσότητα ἐκ τοῦ προϊόντος τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν κήπων των, λησμονοῦντες λέγω, πάντα ταῦτα, καταδιώκουσι δεινῶς τὸ δύσμοιρον τοῦτο καὶ ὠφελιμώτατον πτηνόν!

Ὁ κορυδαλὸς κατασκευάζει τὴν φωλεάν του οὐχὶ ἐπὶ τῶν κλάδων τῶν δένδρων, ὡς ἄλλα πτηνά, ἀλλὰ ἐντὸς τῶν ἀγρῶν, ὅταν ὁ σῖτος εἶνε ἐν τῇ ἀκμῇ του καὶ οἱ ἀγροὶ εἶνε κατα-πράσινοι.

Ἀλλὰ τί κρίμα! τὸ ἀξιόλογον τοῦτο πτηνὸν ἔχει καὶ ἓν ἐλάττωμα, τὸ ὁποῖον πολλάκις γίνεται αἰτία τῆς καταστροφῆς του. Καὶ ποῖον εἶνε τὸ ἐλάττωμά του; Ἡ περιεργία..., εἶνε ζῷον πολὺ περίεργον. Οἱ δὲ κυνηγοὶ ἐκμεταλ-

λευόμενοι τὸ ἐλάττωμά του τοῦτο, κατεσκεύασαν ὄργανα πρὸς σύλληψιν αὐτοῦ. Ἐπὶ μικρῶν ξυλαρίων ἐφκρμόζουσι τεμάχια καθέπτρου καὶ διὰ λεπτοῦ σχοινίου περιστρέφουσι τὰ ξυλάρια ἐπὶ μικροῦ ἄξονος ὅπως περιστρέφονται οἱ χάρτινοι μύλοι. Τοποθετοῦσι τὸ μηχάνημα τοῦτο ἐντὸς τοῦ ἀγροῦ ἐπὶ ἑνὸς ξύλου. Ὁ δὲ κυνηγὸς κρύπτεται ὄπισθεν ἑνὸς δένδρου κρατῶν τὸ σχοινίον καὶ δι' αὐτοῦ περιστρέφων τὸ κάτοπτρον. Ὁ δὲ κορυδαλὸς ἑλκόμενος ὑπὸ τοῦ στίλβοντος κατόπτρου θέλει νὰ ἴδῃ ἐκ τοῦ πλησίον ἐκ περιεργίας. Πετᾷ λοιπὸν καὶ συλλαμβάνεται τὴν παγίδα.

Τὸ πάθημα τοῦ κορυδαλοῦ ἂς γίνῃ μάθημα εἰς τοὺς βασανιζομένους ὑπὸ τοῦ πειρασμοῦ τῆς περιεργίας.

ΦΙΛΟΖΩΙΟΣ

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Σέβας πρὸς τοὺς ὄφεις.

Ὅπως οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι ἐσέβοντο τοὺς γάτους, οὕτω καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Δαχομέης, χώρας ἐν Ἀφρικῇ, σέβονται τοὺς ὄφεις. Ἐν τῇ πόλει Οὐϊδάχ οἱ ὄφεις περιφέρονται ἀνὰ τὰς ὁδοὺς ἐλευθέρως. Ἀλοίμονον ἐὰν ἐκλέξωσι τὴν οἰκίαν σας ὡς κατοικίαν των. Δὲν τολμᾶτε νὰ τους διώξετε, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον νὰ τοὺς κακοποιήσετε, διότι θὰ τιμωρηθῆτε αὐστηρῶς.

Ὅταν οἱ μαῦροι ἀπαντῶσι καθ' ὁδὸν ὄφιν προσπίπτουσιν ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ καλύπτουσι τὴν κεφαλὴν των διὰ χώματος, ἔπειτα δὲ λαμβάνουσιν αὐτὸν ἐλαφρὰ ἐλαφρὰ εἰς τὰς ἀγκάλας των καὶ τὸν φέρουσιν εἰς τὸν ναὸν ὅστις εἶνε καθιερωμένος εἰς τὰ ἑρπετὰ ταῦτα.

Φορτίον 180,000 γάτων.

Πλοῖον ἐξ Αἰγύπτου ἐκόμισεν εἰς Λονδῖνον *ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδας γάτων*. Τί θόρυβον καὶ κακὸν θὰ ἔκαμνον! Διόλου μάλιστα, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι οἱ γάτοι οὗτοι ἦσαν βαλσαμωμένοι πρὸ τρισχιλίων ἐτῶν, ἦσαν *μούμιαι*. Πρέπει δὲ νὰ εἰξεύρετε ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἐτίμων καὶ ἐλάτρευον τοὺς γάτους καὶ ζῶντας καὶ νεκρούς. Φελλάχος τις σκάπτων τὸν ἀγρὸν του ἀνεκάλυψε τὴν νεκρόπολιν ἐντὸς τῆς ὁποίας ἀνεπαύοντο ἐπὶ τόσους αἰῶνας τὸν ὕπνον τοῦ δικαίου. Ἄγγλος δέ τις, ἄνθρωπος πρακτικός, ἠγόρασεν ὅλους τοὺς γάτους τούτους καὶ τους ἐξαπέστειλεν εἰς Λονδῖνον ὅπου ἐπωλήθησαν ἐπὶ δημοπρασίας, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς λίπασμα τῶν ἀγρῶν.

Κύνδυνοι ἐκ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

Καθ' ὅσον ἐξαπλοῦται ἡ χρῆσις τοῦ ἠλεκτρισμοῦ εἰς διαφόρους ἀνάγκας τοῦ βίου, ὀφείλομεν νὰ προλαμβάνωμεν καὶ ἀποφεύγωμεν τοὺς κινδύνους εἰς οὓς ὑπόκεινται ὅσοι ἀπρονοήτως πλησιάζουσιν εἰς τοιαῦτα μέρη.

Ὑπάλληλός τις ἑταιρείας τινὸς ἠλεκτρικῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ τῆς Ἀμερικῆς, θέλων νὰ ἐπιδιορθώσῃ τι, ἐστήριξε τὴν κλίμακα του ἐπὶ πλέγματος ἠλεκτρικῶν συρμάτων καὶ ἐφονεύθη παρευθὺς ὡς κεραυνόβλητος ἐκ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

Συμπέρασμα: Μὴ ἐγγίζετε οἷαν δήποτε συσκευὴν τὴν ὁποίαν δὲν γνωρίζετε, μάλιστα δὲ ἠλεκτρικὰς συσκευάς, διότι δυνατὸν νὰ μὴ πάθητε τίποτε ἀλλὰ πιθανώτατον ὅμως νὰ πάθετε συμφορὰν ἀνεπανόρθωτον.

Ἀπάντησις ἀρχιεπισκόπου.

Εὐγενὴς Γάλλος ὡμίλει χλευαστικῶς περὶ τοῦ Φλεχιέρου, λέγων ὅτι πρὶν γίνῃ ἀρχιερεὺς ἦτο κηροποιός. Μαθὼν τοῦτο ὁ ἱεράρχης εἶπεν· «Ἀληθῶς ἤμην, ἀλλ' ἐὰν ὁ κατήγορός μου ἦτο κηροποιός, καὶ τώρα ἀκόμη θὰ ἐξηκολούθει νὰ εἶνε τοιοῦτος.

Σοφὰ λόγια.

—Ὁ φθονῶν τοὺς ἄλλους ὁμολογεῖ ὅτι εἶνε κατώτερος αὐτῶν.

—Μὴ τραβᾷς πάρα πολὺ τὸ σχοινίον διότι κόπτεται.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ ἀμελὴς Μανωλάκης ἀπέτυχεν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, εἰς τὰς ἐξετάσεις του καὶ ἔμεινεν εἰς τὴν ἰδίαν τάξιν.

Τὴν δυσάρεστον ταύτην εἴδησιν ἀνήγγειλεν εἰς τὸν πατέρα του ὡς ἑξῆς:

—...Νὰ χαίρεσαι, μπαμπᾶ μου, ὅτι τὰ 'φετινὰ βιβλία θὰ μεταχειρισθῶ καὶ τοῦ χρόνου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κόλχαντος.

*

Ἡ μαμμά του ἐπῆρε τὸν Γιῶργον εἰς μίαν ἐπίσκεψιν· εἰς τὸν δρόμον δὲ τῷ εἶπεν ἀπ' ὅ,τι τοῦ δώσουν νὰ πάρῃ ὀλίγον καὶ νὰ εἰπῇ εὐχαριστῶ. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ὥρα παρήρχετο καὶ δὲν ἔφερον τίποτε, ὁ Γιῶργος δὲν εἰμπόρεσε νὰ κρατηθῇ καὶ ἠρώτησε τὴν μαμμά του μεγαλοφώνως:

—Γιατὶ μοῦ εἴπατε νὰ 'κῶ εὐχαριστῶ, μαμμά, ἀφοῦ δὲν μου δίδουν τίποτε;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Παναγούσης Κρήτης.

*

Ὁ Κουφοκεφαλάκης εἰσῆλθεν εἰς τὸν σιδηρόδρομον ὅπως κατέλθῃ εἰς Φάληρον, ἐκάθισεν δὲ εἰς τὸ ἓν ἐδώλιον εἰς τὸ ὁποῖον ἐκάθηντο ἄλλοι τέσσαρες ἄνθρωποι. Μόλις ὅμως ἐκάθισε παρατηρεῖ εἰς τὸ ἀπέναντι ἐδώλιον καὶ λέγει καθ' ἑαυτόν:

—Οἱ ἀντικρυνοί μας εἶνε τέσσαρες μόνον, ἐν ᾧ ἡμεῖς εἴμεθα πέντε εἰς τοῦτο τὸ σκαμνί.

Καὶ περνᾷ εἰς τὸ ἀντικρυνὸν ἐδώλιον.

Ἐστάλη ὑπὸ Πύρρου τοῦ Ἠπειρώτου.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΕΝΑΤΟΣ

Σύνθεσις διηγήματος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν σελ. 89 εἰκονογραφιῶν

Αἱ ἐν σελίδι 89 προτεινόμεναι εἰκόνες ὁμιλοῦν σχεδὸν καὶ λέγουν καθαρὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ διηγήματος τὸ ὁποῖον θὰ γράψετε ὅσοι ἐπιθυμεῖτε νὰ συμμετάσχητε τοῦ διαγωνισμοῦ τούτου. Δὲν πρόκειται λοιπὸν κυρίως νὰ ἐπινοήσητε τὴν ὑπόθεσιν τοῦ διηγήματός σας, ἀλλὰ νὰ διηγηθῆτε ἐντέχνως καὶ μετὰ εὐφυΐας καὶ χάριτος ὅ,τι αἱ εἰκόνες σᾶς κάμνουν νὰ μαντεύσητε.— Οἱ ὅροι τοῦ διαγωνισμοῦ εἶνε οἱ ἑξῆς:

1. Εἰς τὸν παρόντα διαγωνισμὸν δύνανται νὰ λάβωσι μέρος *πάντες ἀνεξαιρέτως* οἱ συνδρομηταὶ καὶ αἱ συνδρομήτριαι τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ οἱ ἄγοντες ἡλικίαν μικροτέραν τῶν 16 ἐτῶν.
2. Τὸ διήγημα πρέπει νὰ γραφῇ εἰς τὴν συνήθη γλῶσσαν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ καὶ νὰ μὴ περιέχῃ περισσοτέρας ἀπὸ 800 λέξεις.
3. Οἱ διαγωνισθησόμενοι πρέπει νὰ στείλωσι τὸ διήγημά των ἐγκαίρως ὥστε νὰ φθάσῃ εἰς τὸ Γραφεῖόν μας πρὸ τῆς 15 προσεχοῦς Ἰουλίου. Ὅσα διηγήματα ληφθῶσι μετὰ τὴν 15ην Ἰουλίου δὲν θὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸν διαγωνισμόν.
4. Ἄνωθεν τοῦ διηγήματος παρακαλοῦνται οἱ διαγωνισθησόμενοι νὰ γράψωσι τὰς λέξεις *Διαγωνισμὸς εἰκοστὸς ἕνατος*, κάτωθεν δὲ αὐτῶν τὸν τόπον τῆς διαμονῆς των, τὴν χρονολογίαν, τὸ ἀληθὲς ὄνομά των καὶ τὸ ψευδώνυμόν των—οἱ ἔχοντες τοιοῦτον—καὶ τὴν ἡλικίαν των.
5. Τὸ κάλλιστον διήγημα πάντων θὰ τύχῃ τοῦ πρώτου βραβείου καὶ θὰ δημοσιευθῇ ἐν τῇ ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ μὲ τὸ ὄνομα ἢ τὸ ψευδώνυμον τοῦ γράψαντος αὐτό. Εἰς τὸν βραβευθησόμενον θὰ δωρηθῶσι βιβλία ἀξίας δέκα δραχμῶν ἐκ τῶν παρ' ἡμῶν ἐκδεδομένων, κατ' ἐκλογήν του. *Προσέτι θὰ λάβῃ τὴν τιμὴν νὰ δημοσιευθῇ ἡ εἰκών του ἐν τῇ* ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ.
6. Τὰ μετὰ τὸ πρῶτον σχετικῶς καλλίτερα δύο διηγήματα θὰ τύχωσι τοῦ δευτέρου βραβείου· θὰ δωρηθῶσι δὲ εἰς ἑκάτερον τῶν γραψάντων αὐτὰ βιβλία ἀξίας πέντε δραχμῶν ἐκ τῶν παρ' ἡμῶν ἐκδεδομένων, κατ' ἐκλογήν των.
7. Τρία ἄλλα διηγήματα, τὰ σχετικῶς καλλίτερα μετὰ τὰ ἀνωτέρω, θὰ τύχωσι τοῦ τρίτου βραβείου. Εἰς ἕκαστον δὲ τῶν γραψάντων αὐτὰ θὰ δωρηθῇ ἀνὰ ἓν βιβλίον.
8. Θὰ τύχωσιν ἐπαίνου οἱ σχετικῶς καλλίτερα διηγήματα γράψαντες μετὰ τοὺς ἀνωτέρω.
9. Εὐφήμου μνείας τέλος θὰ τύχωσιν ὅσοι θὰ κριθῶσιν ἄξιοι αὐτῆς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,,

Εὐγενὴς ὁ πόθος σου, *Μέγα Ἀλέξανδρε*. Ἐὰν ἐξακολουθῇς ἐπιμελούμενος καὶ παταγινόμενος εἰς τὰ μαθήματά σου βεβαίως θὰ ἀξιωθῇς ὅταν γίνῃς μεγάλος νὰ ἀπολαύσῃς πράγματε ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα σήμερον ὡς παιγνίδια μόνον δύνασαι νὰ ἔχῃς εἰς χεῖράς σου. Γράφε μου ὅταν εὐκαιρῇς διότι οὕτω πως ἀσκεῖσαι εἰς τὸ νὰ ἐκθέτῃς τὰς ἐννοίας σου.

Ποτὲ σου νὰ μὴ βιάζεσαι, *Ῥόδον τοῦ Ἀπριλίου*, διότι εἶδες τί παθαίνει ὅστις βιάζεται. Νὰ μὴ θυμώνῃς πρὶν βεβαιωθῇς ὅτι σε ἠδίκησαν, ἀλλὰ καὶ τότε πάλιν ὁ θυμὸς εἶνε πολὺ κακὸν πρᾶγμα. Διὰ τοῦ καλοῦ τρόπου κατορθώνει τις περισσότερα. «Περισσότερο ψωμὶ τρώγεται μὲ τὸ μέλι παρὰ μὲ τὸ ξίδι» λέγει ἡ παροιμία.

Τὸ παρετήρησα καὶ ἐγώ, *Κύκλωψ*, ὅτι ποτὲ δὲν μ' εἶχες γράψῃ καί, νά σου ἐξομολογηθῶ τὴν ἁμαρτίαν μου, ὑπώπτευον ὅτι το ἔκαμνες ἐξ ἐντροπῆς διότι θὰ εἶχες ἴσως ἄθλιον γράψιμον. Ἀλλὰ τώρα μετὰ χαρᾶς βλέπω ὅτι γράφεις πολὺ καλὰ καὶ αἰτία τῆς σωπῆς σου ἦσαν αἱ πολλαί σου ἀσχολίαι. Ὥστε κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν μαθημάτων θὰ λαμβάνω ἐπιστολάς σου συχνότερον.

Δύναται ὁ ἀδελφός σου, *Ἄρατε*, νὰ λάβῃ μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμούς μου, ἐὰν συμμορφωθῇ πρὸς τὰς ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ τοῦ Ἰανουαρίου ὁδηγίας.

Χαρμόσυνον εἴδησιν μοι ἀναγγέλλεις, *Βασίλισσα τῶν Συμπαθῶν*, ὅτι ἡ ὑγεία σου ἐβελτιώθη ὀλίγον. Εὔχομαι νὰ γίνῃς ἐντελῶς καλά. Ἀλλὰ νὰ προσέχῃς, σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ ἐκτίθεσαι καὶ κρυώσῃς.

Καλὰ θὰ κάμῃς, φίλε *Γ.Π.Ζευγώλη*, νὰ διατηρήσῃς καὶ εἰς τὸ μέλλον τὸν γραμματέα σου, νὰ σου γράφῃ αὐτὸς ὄχι μόνον τὰς λύσεις σου ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπογραφήν σου, διότι πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν αἱ ἐπιστολαὶ τῶν φίλων μου ὅταν αἱ ὑπογραφαί των εἶνε δυσανάγνωστοι.

Ἰδοὺ τέλος πάντων, *Μέγα Κωνσταντῖνε*, πληροῦται ἡ ἐπιθυμία σοῦ καὶ τῶν ἄλλων φίλων μου. Ἐν τῷ ἀνὰ χεῖρας φύλλῳ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ εὑρίσκετε τὸν τόσον ἀνυπομόνως ἀναμενόμενον διαγωνισμὸν πρὸς σύνθεσιν διηγήματος, λοιπὸν εὔχομαι καλὴν ἔμπνευσιν καὶ καλὴν ἐπιτυχίαν.

Δὲν θὰ ἀπορῇς πλέον, *Ἀρματωλὲ τοῦ 21*, ὅταν μάθῃς ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ προφθάνω νὰ ἀπαντῶ ταχέως εἰς πάντας τοὺς φίλους μου. Τόσαι πολλαὶ εἶνε αἱ ἐπιστολαί τὰς ὁποίας λαμβάνω, ὥστε πρέπει νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά των. «Ἂν εἶσαι καὶ παπᾶς, μὲ τὴν ἀράδα σου θὰ πᾷς» λέγει ἡ παροιμία.

Ἔλαβον τὰς εὐχάς σου, φίλε *Παναγιώτη Μαμμακίδη*, καὶ σ' εὐχαριστῶ. Τὰ αὐτὰ εὔχομαι πρὸς σὲ καὶ πρὸς τὴν ἀγαπητὴν *Ποντιάδα Ἀῦραν*, τῆς ὁποίας περιμένω ἐπιστολὴν διὰ της θεραπευθείσης χειρός της.

Καὶ γονέων συγχαρητήρια ἔλαβον, ἀγαπητέ μοι *Ἰωάννη Μαλαμᾶ Μαυρογιάννη* καὶ μικρῶν φίλων μου, οἱ ὁποῖοι ἐχάρησαν εἰλικρινῶς διὰ τὴν βράβευσιν τοῦ ΠΑΟΙΑΡΧΟΥ καὶ τοῦ ΠΥΡΕΙΟΠΟΔΟΥ τῶν συγκινητικωτάτων τούτων διηγημάτων, τὰ ὁποῖα πέρυσιν ὁλόκληρον ἔτος ἔτερψαν τοὺς φίλους τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, κἂν τὸ ὄνομα θὰ μείνῃ παροιμιῶδες ὡς τοῦ μόνου θελητικωτάτου βιβλίου τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης» κατὰ τὴν ἐνθουσιώδη ἔκφρασιν τῆς ἐπιστολῆς σου.

Δὲν κολακεύω, Θεὸς φυλάξοι, *Μεγάλη Γῆ*, ἀλλὰ μόνον ἐπαινῶ τὰ ἄξια ἐπαίνου καὶ ἐνθαρρύνω τοὺς μικρούς μους φίλους καὶ τὰς μικράς μου φίλας εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν μίμησιν τῶν καλῶν ἔργων.

Παλαιὸς φίλος μου εἶσαι βέβαια, *Σιδηρὸ Πύργε*, καὶ διὰ τοῦτο μετὰ κολλῆς προθυμίας καὶ χαρᾶς ἔλαβον τὴν ἐπιστολήν σου, διὰ τῆς ὁποίας τόσον εὔμορφα ἐκφράζεις τὴν εὐγνωμοσύνην σου πρὸς τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ, τὴν ὁποίαν ἐκ μακρᾶς πείρας θεωρεῖς σὺ καὶ οἱ καλοί σου οἰκεῖοι ὡς «τὸ μόνον περιοδικὸν τὸ ὁποῖον ἀληθῶς ἔδωκεν ὠφέλειαν εἰς τὰ τέκνα τῆς Ἑλλάδος».

Ἐστάλη τὸ ζητηθὲν φύλλον *Ἀμφιτρίτη*. Διὰ τὰς εἰλικρινεῖς εὐχάς σου ἀπείρους εὐχαριστίας.

Καλῶς ἦλθες, νέε μου φίλε *Κλεάνθη Π. Ἀσλόγλου*, ἀδελφὲ τοῦ παλαιοῦ μου φίλου, ὅστις ἀπέδειξε τὴν πρός με πολυχρόνιον ἀγάπην του καὶ τὴν μεγάλην του ὑπόλοιψιν ἐκλέξας τὸ περιοδικόν μου ὡς δῶρον ὠφέλιμον ἅμα καὶ τερπνὸν πρὸς τὸν ἀγαπητὸν ἀδελφόν του. Εὔχομαι νὰ τον μιμηθῇς. *Πρόσφερε δὲ πρὸς αὐτὸν τὰς φιλικάς μου προσρήσεις.*

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις θὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15ης Ἰουνίου]

117. Μωσαϊκόν.

Ὁ τρόμος, ὁ Ἡσίοδος, ἡ Θάλεια, τὸ κέντρον,
προσέτι τὸ παράλιον, ἴσως ὁ Ἀπελλῆς,
μᾶς χορηγοῦν τὰ γράμματα δι' ὧν ἀποτελεῖς,
ὅταν προσέξῃς, ἓν γνωστὸν ὑπωροφόρον δένδρον.

Ἐστάλη ὑπὸ Πλουτάρχου τοῦ Χαιρωνέως.

118. Στοιχειόγριφος.

Γράψε λα καὶ σβύσε με
Καὶ ἀμέσως 'ς τὴ στιγμὴ
Τὸν μεγάλον τὸν καϊμένον
Θὰ τὸν βῇς μουντζουρωμένον.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μουσουργοῦ.

119. Αἴνιγμα.

Κουράζεται τὸ φόρτωμα,
ὁ φορτωμένος, ὄχι.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κάλχαντος.

120. Κυβόλεξον.

Ἐγὼ τὸ καλοκαῖρι σὲ δροσίζω.
Σ' τὸ μάτι μου μὲ βλέπεις καὶ με ξεύρεις.
Μὲ δάφνας τοὺς οἰκείους μου στολίζω.
Εἰς τοὺς προφήτας κύτταξε νὰ μ' εὕρῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Αὐ εὖ νῦ.

121. Ῥόμβος.

Ἀπὸ τοὺς χῆνας ζήτησον τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν οὐράν.
Μὲ βλέπεις καὶ ὡς σύνδεσμον, μὲ ἀπαντᾶς εἰς τὴν χαράν,
καὶ ὅμως δι' ἐμὲ κανεὶς δὲν δύναται νὰ χαίρῃ,
Τώρα ἐμὲ ὅστις κρατεῖ τὸ τρίτον μου κατέχει.
Ἡ βάσις μου τιμὴν πολλὴν βεβαίως θὰ σοι φέρῃ.
Οἱ ποταμοὶ μὲ ἔχουσιν, ἡ θάλασσα μὲ βρέχει.
Ἐγὼ ἐν ᾧ ἄνευ ζωῆς ἐκ τῆς μητρὸς ἐξῆλθον,
ὁμοίους τοῖς γονεῦσί μου ὅπως μορφώσω ἦλθον.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἕλληνος Ναύτου.

122. Συλλαβικὸν τρίγωνον.

Τὸ πρῶτον, κράτος τοῦ Βορρᾶ,
τὸ δεύτερον ἀστὴρ λαμπρός,
τὸ τρίτον λέγει «φοβερόςο»,
τὸ τέταρτον 'ς τὰ ἱερὰ
τὰ ἅγια καὶ φοβερά.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Προμηθέως Δεσμώτου.

123. Δέλτα.

+ Ἀντικατάστησον διὰ γραμμάτων τοὺς
+ + σταυροὺς, ὥστε νὰ ἀναγινώσκεται ἐν μὲν
+ + τῇ ἀριστερᾷ πλευρᾷ ἐκ τῶν κάτω τὸ ὄνομα
+ + αὐτοκράτορος Ῥωμαίου, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ ἐκ
+ . . + τῶν ἄνω τὸ ὄνομα βασιλέως τῶν Ἀσσυρίων. Ἀντὶ δὲ τῶν στιγμῶν νὰ τεθῶσι γράμματα ὥστε νὰ ἀναγινώσκεται ὁριζοντίως τὸ ὄνομα οἴκου τοῦ Θεοῦ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κύκλωπος.

124. Ἐρωτήσεις.

Ἡ μάχαιρα ὀξύνει τὸν κάλαμον, ἢ ὁ κάλαμος τὴν μάχαιραν;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος τοῦ Βοναπάρτου.

125—131. Ἐπανόρθωσις λέξεων.

Μεταθέτων τὰ γράμματα· τῶν κάτωθι λέξεων σχηματίσον ὀνόματα ἵππων ἀνηκόντων εἰς ἥρωας τῆς Τροίας.

1) Πάλμος. 2) Ἀφθέων. 3) Λαβίος. 4) Σαδῆπος 5) Γόρδαπος. 6) Θαίων. 7) Θηαί.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀγγέλου Κ. Εὐαγγελίδου

132—136. Μαγικὸν γράμμα.

Τῇ προσθήκῃ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ γράμματος εἰς τὰς ἑπομένας λέξεις, σχηματίσατε ἄλλας τόσας :

Ἥρα, τούς, ἀέρια, ἴσα, νοῦς.

Ἐστάλη ὑπὸ Θεμ. Α. Χριστορίδου.

137. Φύδην—μέγδην.

Ἡ δαιείπα τὸ σλάκαλ τῆς σένα σκομεῖ
ὡς τὴν ῥάχιν τοῦ δόρου ξαυάν' ἡ σομή.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ποντιάδος Αὔρας.

138. Ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἀρχαίου Θεοῦ.

1. Σύνδεσμος. 2 Μέρος τοῦ λόγου. 3. Ἀρχαῖος Ἱστορικός. 4. Νῆσος τῆς Μεσογείου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀνδρίου Ἑρατιώτου.

139. Διπλῆ ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων, ὁμοίως καὶ τὰ δεύτερα ἀλλ' ἀντεστρόφως ταῦτα ἀναγινωσκόμενα, ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἐνδόξου πόλεως.

1. Χώρα τῆς Ἀφρικῆς. 2. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου. 3. Κυβεονήτης. 4. Μέρος τῆς γῆς. 5. Ἰδιότης τοῦ Θεοῦ. 6. Ἀρχαῖος ἥρως.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀνωνύμου.

140. Ἑλλεποσύμφωνον.

Ἡ—ῶα—εἰε—ἰοο—αἰ—οεὐ—ααἰε
ἀ—έ—οέωε—αὐή—οὰ—ηά—α—έει.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἐλπιδοφόρου.

141. Γρῖφος.

ὦ ὦ
ὦ ὦ
Οὐ σιγῆς σιγῆς Ἀσμὲν ὦ ὖς ὦ 1.
ὦ ὦ
ὦ ὦ

Ἐστάλη ὑπὸ Πύρρου τοῦ Ἠπειρώτου.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 Ἰανουαρίου κυπριακῶν ἀσκήσεων.

1. Ἰόνιαν (ἴον, ἴον).— 2. Ἔλαφος (Ε, Λ, φῶς). — 3. Ψωρᾶς, παρᾶς.— 4. Σόφια, Σοφία.— 5. Νότος, τόνος. 6. Ὁ σιδηροδρομος.

—7. ΚΙΝΑ —8. ΛΕΥ—ΚΟ—ΧΡΥ—ΣΟΣ
ΙΡΙΣ ΚΟ—ΛΟΣ—ΣΟΣ
ΝΙΚΗ ΧΡΥ—ΣΟΣ
ΑΣΗΡ ΣΟΣ

—9-13. Προστιθεμένου τοῦ γράμματος β σχηματίζονται αἱ λέξεις : ὄλβιος, βίος, βάας, βάλλω, βρῶμα.

— 14. Ε — 15. ΚΑΕΩΝ (1. Κόραξ.
ΟΥΣ 3. Λαμία. 3. Ἑλένη. 4.
ΟΧΘΑΙ Ὠλένη. 5. Νάξος). — 16.
ΕΥΘΥΜΟΣ ΕΛΕΦΑΣ. (1. ΣικΕλία.
ΣΑΜΟΣ 2. ΨύΛλα. 3. ΣίγΕιον.
ΙΟΣ 4. ΤάΦος. 5. ΙσπΑνία. 6.
Σ Ὀνίσχος). — 17. Εἶνε ἀδύνατον νὰ εἶνε τις ὄντως ἐνάρετος ἐὰν δὲν ἀγαπᾷ τὴν Πατρίδα.

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διεύθυνσιν συναποστέλλοντες καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταινίας.

Παράκοπα περὶ μὴ λήψεως φύλλων γινόμενα μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των ἰσχὺν ἀπαράδεκτα.